INTERNATIONAL
CONGRESS ON
KERALA STUDIES

അഞ്ചാം അന്താരാഷ്ട്ര കേരള പഠനകോൺഗ്രസ്

കേരളത്തിന്റെ ധനകാര്യസ്ഥിതി

ദ്വിദിന സെമിനാർ

2023 ജൂലൈ 22-23 • ഇ.എം.എസ് അക്കാദമി • തിരുവനന്തപുരം

എ.കെ.ജി. പഠനഗവേഷണകേന്ദ്രം • തിരുവനന്തപുരം

കാട്ടായിക്കോണം വി ശ്രീധർ പഠനഗവേഷണ കേന്ദ്രം, തിരുവനന്തപുരം

INTERNATIONAL
CONGRESS ON
KERALA STUDIES

അഞ്ചാം അന്താരാഷ്ട്ര
കേരള പഠനകോൺഗ്രസ്
2023 ജൂലൈ 22-23 തിരുവനന്തപുരം

കേരളത്തിന്റെ ധനകാര്യസ്ഥിതി
ദ്വിദിന സെമിനാർ

പ്രസിദ്ധീകരണം
എ.കെ.ജി. പഠനഗവേഷണകേന്ദ്രം
തിരുവനന്തപുരം
കാട്ടായിക്കോണം വി ശ്രീധർ പഠനഗവേഷണ കേന്ദ്രം
തിരുവനന്തപുരം

കവർ ഡിസൈൻ & ലേ-ഔട്ട്
ഗോഡ്ഫ്രെയ്സ് ഗ്രാഫിക്സ്

കോപ്പി: 1000

അച്ചടി
ടൈം ഓഫ്സെറ്റ് പ്രിന്റേഴ്സ്, തിരുവനന്തപുരം

INTERNATIONAL
CONGRESS ON
KERALA STUDIES

അഞ്ചാം അന്താരാഷ്ട്ര
കേരള പഠനകോൺഗ്രസ്

കേരളത്തിന്റെ ധനകാര്യസ്ഥിതി

ദ്വിദിന സെമിനാർ

2023 ജൂലൈ 22-23 • ഇ.എം.എസ് അക്കാദമി
തിരുവനന്തപുരം

എ.കെ.ജി. പഠനഗവേഷണകേന്ദ്രം • തിരുവനന്തപുരം
കാട്ടായിക്കോണം വി ശ്രീധർ പഠനഗവേഷണ കേന്ദ്രം, തിരുവനന്തപുരം

ആമുഖം

അന്തർദേശീയ കേരള പഠന കോൺഗ്രസ് നമ്മുടെ രാജ്യത്ത് ഏറ്റവും വിപുലമായ ജനകീയ വികസന സംവാദമാണ്. പണ്ഡിതന്മാർ, വിദഗ്ദർ, നയകർത്താക്കൾ, സാമൂഹ്യ-രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തകർ, പ്രായോഗിക വികസന മികവു തെളിയിച്ചവർ തുടങ്ങി 25000 ആളുകളെങ്കിലും 2024-ൽ നടക്കുന്ന അഞ്ചാം അന്തർദേശീയ കേരള പഠന കോൺഗ്രസിന്റെ മുന്നോടിയായി നടക്കുന്ന 20 അനുബന്ധ സെമിനാറുകളിൽ പങ്കാളികളാകും.

വിപുലമായ പങ്കാളിത്തം മാത്രമല്ല, തുടർച്ചയും അന്തർദേശീയ കേരള പഠന കോൺഗ്രസിന്റെ പ്രത്യേകതയാണ്. 1994-ൽ ഇഎംഎസ് ആണ് ഒന്നാമത് സമ്മേളനം വിളിച്ചു ചേർത്തത്. തുടർന്ന് 2005, 2011, 2015 എന്നിങ്ങനെ മൂന്ന് പഠന കോൺഗ്രസുകൾ കൂടി നടന്നു. ഇവയ്ക്കു വ്യക്തമായ ഒരു ലക്ഷ്യബോധം ഉണ്ടായിരുന്നു. ഐക്യകേരള രൂപീകരണ കാലത്ത് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനം രൂപം നൽകിയ വികസന അജണ്ടയുടെ ചാലുകളിലൂടെയാണ് പൊതുവിൽ പറഞ്ഞാൽ കേരളം മുന്നോട്ടു പോയത്. കൂലി വർദ്ധിച്ചു. ഭൂപരിഷ്കരണം നടന്നു. ജനങ്ങങ്ങൾക്ക് വിദ്യാഭ്യാസവും ആരോഗ്യവും സാമൂഹ്യസുരക്ഷയും ഉറപ്പുവരുത്തി. എന്നാൽ ഈ നേട്ടങ്ങൾ പുതിയ വികസന വെല്ലുവിളികൾ ഉയർത്തി. സംസ്ഥാനത്തെ ഉല്പാദന വളർച്ചയിൽ ഗണ്യമായ കുതിച്ചുചാട്ടം സൃഷ്ടിക്കണം. സേവനങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം ഉയർത്തണം. പശ്ചാത്തലസൗകര്യങ്ങളിലെ കുറവു പരിഹരിക്കണം. അഭ്യസ്തവിദ്യർക്ക് അനുയോജ്യമായ തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കണം. ഇതിനൊരു പുതിയ അജണ്ട വേണം.

കേരളത്തിലെ ഇടതുപക്ഷ വികസന കാഴ്ചപ്പാട് രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിൽ മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ച തുടർച്ചയായ സംവാദം വലിയ സംഭാവന നൽകിയിട്ടുണ്ട്. വികസന അജണ്ട നടപ്പാക്കുന്നതിൽ സുപ്രധാനമായ ഒരു പങ്ക് ധനകാര്യത്തിനുണ്ട്. കേരളത്തിലെ ധനകാര്യനയം കരുപ്പിടിപ്പിക്കുന്നതിൽ മുൻകാല കോൺഗ്രസുകൾ നൽകിയ സംഭാവന ഒരു പ്രത്യേക കുറിപ്പായി ഈ സമാഹാരത്തിന്റെ അവസാനം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഇന്ന് കേരളം നേരിടുന്ന ധനകാര്യ വെല്ലുവിളികളെ മറികടക്കുന്നതിനുള്ള ക്രിയാത്മകമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ ഞങ്ങൾ ഈ സെമിനാറിൽ നിന്നു പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

ഇതൊരു തുറന്ന സെമിനാറാണ്. എന്നുവച്ചാൽ ഏതൊരാൾക്കും പ്രബന്ധങ്ങൾ അയച്ചുതരാം. രജിസ്റ്റർ ചെയ്ത് ചർച്ചകളിൽ പങ്കെടുക്കാം. ലഭിച്ചിട്ടുള്ള പ്രബന്ധങ്ങളിൽ നിന്നും കുറിപ്പുകളിൽ നിന്നും ഒന്നുപോലും അക്കാദമിക് കമ്മിറ്റി ഉപേക്ഷിക്കുകയുണ്ടായില്ല. ഞങ്ങൾക്കു ലഭിച്ച പ്രബന്ധങ്ങളുടെ സംഗ്രഹങ്ങളാണ് ഈ വാല്യത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിട്ടുള്ളത്. പ്രബന്ധങ്ങളുടെ പൂർണ്ണരൂപം പിന്നീട് പഠന കോൺഗ്രസ് വെബ്സൈറ്റിൽ നൽകുന്നതാണ്.

അന്താരാഷ്ട്രത്തിൽ അറിയപ്പെടുന്ന സാമ്പത്തിക ശാസ്ത്രജ്ഞൻമാർ, കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന ധനകാര്യ നയ രൂപീകരണത്തിൽ നിർണ്ണായക പങ്ക് വഹിച്ചിട്ടുള്ളവർ, നികുതി വിദഗ്ദർ, അദ്ധ്യാപകർ, ഗവേഷകർ, വിദ്യാർത്ഥികൾ തുടങ്ങി വിവിധ മേഖലകളെ പ്രതിനിധാനം ചെയ്യുന്നവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങൾ ഉയർന്നു വരുന്ന അപൂർവ്വസംഗമമാണ് ഈ ദ്വിദിന സെമിനാർ.

ഈ അഭിപ്രായക്കുറിപ്പുകൾ നൽകി ഞങ്ങളെ സഹായിച്ചതിനും ഫലവത്തായ ചർച്ചകൾക്കുള്ള തയ്യാറെടുപ്പിന് ഏവരെയും സഹായിച്ചതിനും എല്ലാവർക്കും നന്ദി രേഖപ്പെടുത്തുകയാണ്.

2023 ജൂലൈ 22-23-ന് ഇഎംഎസ് അക്കാദമിയിൽ നടക്കുന്ന "കേരളത്തിന്റെ ധനകാര്യ സ്ഥിതി" എന്ന സെമിനാറിന്റെ സംഘാടനത്തിനു ചുക്കാൻ പിടിച്ചിട്ടുള്ള രണ്ട് സമിതികളുണ്ട്. ഒന്ന്, എകെജി പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രത്തിന്റെ കീഴിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ധനകാര്യ സെമിനാർ അക്കാദമിക് കമ്മിറ്റിയാണ്. ശ്രീ. ആർ. മോഹൻ ചെയർമാനും, ശ്രീമതി. എൽ. അനിതകുമാരി കൺവീനറുമാണ്. ഇവരെ സഹായിക്കുന്നതിന് വി.ജി. മനമോഹൻ കൺവീനറായി ചെറിയൊരു സെക്രട്ടറിയേറ്റ് എകെജി പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.

രണ്ടാമത്തേത്, കാട്ടായിക്കോണം വി ശ്രീധർ പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രത്തിനു കീഴിൽ പ്രവർത്തിച്ച അഡ്വ. വി. ജോയ് ചെയർമാനും, എം.എ. അജിത് കുമാർ കൺവീനറുമായുള്ള സംഘാടകസമിതിയാണ്. കഷ്ടിച്ചു രണ്ട് മാസംകൊണ്ടാണ് അവർ ഈ വിപുലമായ സെമിനാറിനു വേണ്ടുന്ന ഭൗതികസൗകര്യങ്ങൾ ഒരുക്കിയത്.

മേൽപ്പറഞ്ഞ എല്ലാവരുടെയും കൂട്ടായ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ വിജയമാണ് ഈ പ്രൗഢമായ പ്രബന്ധ സംഗ്രഹവും നടക്കാൻ പോകുന്ന സെമിനാറും. എകെജി പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രം ഡയറക്ടർ എന്ന നിലയിൽ ഇവരോടെല്ലാമുള്ള കടപ്പാട് കൃതജ്ഞതയോടെ സ്മരിക്കുന്നു.

ടി.എം. തോമസ് ഐസക്
ഡയറക്ടർ
എകെജി പഠന ഗവേഷണ കേന്ദ്രം

ഉള്ളടക്കം

Sl. No.	Subject	Page
1.	An Assessment of Role of ICT, Governance Quality in Own Indirect Tax Revenue Productivity in the Indian States: A Comparative Analysis Incorporating Recent Two Tax Regimes **Hrushikesh Mallick**	11
2.	Changing Paradigms of Tax Policies and Tax Revenue Performance of Indian States **Kiran Kumar Kakarlapudi**	12
3.	Six years of GST: Did Kerala really gain? **Kiran Kumar Kakarlapudi & Jerome Joseph**	12
4.	Analysis of the Implications of GST on the Revenue of Kerala State P**rasanth C., Joseph T.J. & Lasithamol N.L.**	13
5.	Goods and Services Tax (GST): Problems and Prospects **Neethu U.V.**	13
6.	Revenue Mobilization Strategies of Kerala: Present and Future **Rajesh Kenoth**	14
7.	Social sector expenditure growth and human development in Kerala **C.P. Shaheed Ramzan & T.D. Simon**	15
8.	Social sector expenditure and economic development: Determinants and outcomes **Amrita Roy**	15
9.	Kerala's Capital Expenditure and Capital Formation: Some Stylized Facts **Aswathy Rachel Varughese**	16
10.	Government expenditure towards knowledge economy: An analysis of recent Kerala budgets **Shimnamol M. & Christabell P.J.**	16
11.	Pattern of CSS under Fiscal Federalism **Anilkumar B.M.**	17

12.	NPS ന്റെ അനിശ്ചിതാവസ്ഥയും സർക്കാരിന് അധിക ബാധ്യതയില്ലാതെ നിർവചിക്കപ്പെട്ട പെൻഷൻ പദ്ധതി നടപ്പാക്കലും **ഷാൻ പി.ആർ., ഷിജിത് കെ.വി. & അനീഷ്കുമാർ ബി.**	**18**
13.	Household health expenditure during covid19 period in kerala an economic analysis **Nivedita Krishnan**	**19**
14.	Kerala's Budgetary Allocations for Health: a comparative Analysis **Afeefa Cholasseri**	**19**
15.	Unveiling the Impact: Social Welfare Expenditure and Women's Empowerment in Kerala's Urban Local Bodies **Vimal B. & Soumya Mani**	**20**
16.	A study of Educational Expenditure and Educational attainment of Tribals in Kerala **Jinisha C.V. & Drisya**	**21**
17.	ചരക്ക് സേവന നികുതി - പ്രശ്നങ്ങളും സാദ്ധ്യതകളും **കെ.എൻ. ശ്രീകുമാർ**	**21**
18.	GST: പ്രശ്നങ്ങളുംസാധ്യതകളും **കെ.എസ്. ഹരിഹരൻ**	**24**
19.	GST വ്യാപാരികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ **കെ.എം. ജോൺ**	**28**
20.	GST Deparment പുനഃക്രമീകരണം കേരളീയ അനുഭവം **അസീഫ് കണ്ണോത്ത്**	**30**
21	Creating Fiscal space through Revenue Mobilization An Argument for non-tax Revenue **Mary George**	**31**
22	An Assessment on Non- Tax Revenue in Kerala **Beena P.L. & Ritika Jain**	**31**
23	Maximizing non-tax revenue for sustainable economic growth: A case study of Kerala **Subin Muhammed**	**32**
24	Emerging Trends in Kerala's Emigration Scenario and it's Financial Implications **V. Mathew Kurian & Raju John**	**33**
25	Equity in Healthcare Services in Kerala: Alternative Options **Anitha V.**	**34**
26	Fifteenth Finance Commission: the Problem of Negative Devolution for Sophisticated Outliers **Tojo Jose**	**34**
27	Fiscal Federalism-The Kerala Story **Adith S. Karthik**	**35**

28	Impact of Chemical Industries on the Health Status of Households in Ernakulam District, Kerala **Raji Prasad G.V.**	**36**
29	Political Economy of Public Finance of Kerala **R. Mohan & D. Shyjan**	**36**
30	Shrinking Fiscal Space of Indian States-Recent Trends **Abhilash S.**	**37**
31	Role of government for the employment and income generation through the development of MSME sector in Kerala **Bushara M.V.**	**38**
32	Kudumbashree and Housing Development in Kerala: A Critical Review **Firos Khan M.C.**	**39**
33	Fiscal Vulnerability and Objectives of Fiscal Policy: A Revisit **Santhosh T. Varghese**	**40**
34	On the dynamics of debt for development **S. Adikesavan**	**41**
35	Debt Management in Kerala: Constraints and Prospects **M.K. Sukumaran Nair**	**42**
36	Sustainability and Threshold Value of Public Debt: The Kerala Experience **P.S. Renjith & Abin Joseph**	**42**
37	Sustainable Level of Public Borrowing in Kerala: An empirical Analysis of Post-Liberalised Regime **Mathew Kurian & S. Muraleedharan**	**43**
38	Debt Sustainability of Kerala- Indicator based Analysis **Shamna Thacha Paramban**	**43**
39	Sustainability of Kerala's Public Debt **Akhila Balagopalan & Syam Prasad**	**44**
40	"Trends and Sustainability of Public Debt of the State of Kerala- An Analysis" **Jijikumari T.**	**44**
41	Fiscal Fetishism and the warped narratives of State Finances in India **R. Ramakumar**	**45**
42	കിഫ്ബി വൻബാധ്യതയല്ല **കെ.എൻ. ഗംഗാധരൻ**	**51**
43	Exploring the carbon trading potential of KIFBI **Nirmal Roy V.P.**	**52**

44	Financing Development – Role of Banks and Other Financial institutions **Prem Kumar**	**53**
45	കേരള വികസനവും ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളും **സനിൽ എസ്.കെ.**	**62**
46	സംസ്ഥാന വികസനത്തിൽ കേരള ഫിനാൻഷ്യൽ കോർപ്പറേഷനുള്ള പങ്ക് **പ്രേംനാഥ് രവീന്ദ്രനാഥ്**	**67**
47	Role of Banks in the Development of Kerala and the crucial part played by Kerala Gramin Bank **Jaya Prakash C.**	**71**
48	Kerala's Financial Sector : Need for an Integrated Approach **V.K. Prasad**	**74**
49	Financing for Housing Development in India: A Study with a Focus on Kerala State **Manoj P. K.**	**75**
50	സമ്പദ് മേഖലയും കടമെടുപ്പ് പരിധിയും **ജോസ് ടി. എബ്രഹാം**	**75**
51	Indigenous Financial Institutions in Kerala: A Coping Mechanism Cum Source of Finance **Maheen Kannu M. & Christabell P.J.**	**76**
52.	Policy Paths and Implementing Results for Kerala's Health Grants from the 15th Union Finance Commission through thve Lens of 'Right to the City' and its Lessons for the 16th Finance Commission **Jos Chathukulam**	**77**
53	കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസാമ്പത്തികം **ടി. ഗംഗാധരൻ**	**78**
54	പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്കുള്ള ധനവിന്യാസം: കേരള മാതൃക **എസ്.ആർ. സനൽകുമാർ & ഡോ. ജിജു പി. അലക്സ്**	**78**
55	Effectiveness of Panchayats in rural development: A study of selected schemes in Kerala **Teeson C.J. & Revathi K. Sivadas**	**83**
56	Enhancing the scope for Kerala's property tax regime **Nirmal Roy V.P.**	**83**
57	Tapping the potential of Property tax in Kerala **Anitha Kumary L.**	**84**
	Financing Kerala Development – Perspectives of the Congresses on Kerala Studies **T.M. Thomas Isaac**	**86**

1

An Assessment of Role of ICT, Governance Quality in Own Indirect Tax Revenue Productivity in the Indian States: A Comparative Analysis Incorporating Recent Two Tax Regimes

Dr. Hrushikesh Mallick[1]

The study as a prelude examined the tax buoyancy of various states of India incorporating the two recent tax regimes. It examines using base line model and further extends the base line by incorporating short-run fluctuation of economic activities and changes in tax regimes. Although It observes a mixed picture on relative tax buoyancies of rich and poor states and relatively high and low industrialised states but mostly observes more number of poor states have greater tax buoyancies comparing rich ones among major category states disregarding their relative industrialisation. In contrast, tax buoyancies are observed to be higher for most minor states irrespective of their relative industrial output contributions. GST regime mostly positively contributes to greater indirect tax revenues for minor states comparing major states. It suggests that GST regime might have greatly benefitted minor than major states. This could be because of their greater consumption comparing their production.

Apart from examining the tax bouyancy of individual states, the study explores the determinants of own indirect tax mobilization across various Indian states' groups based on their major, minor categories status and more and less industrialized attributes. It observes a strongly positive but differential impact of percapita RGSDP on own tax revenue efforts of various state groups. We observce that ICT use is only helping major less and minor more producer states in augmenting their tax revenues, whereas it results in decreasesed revenues for major more and minor less producing state groups including all states in a group. This implies use of ICT has been less effective for most Indian states in augmenting their tax revenues. We also find that governance quality results in loss of tax revenues in major and minor less producer states, while it has no effect on major more producer including all minor and all states together.Further, we observe differential impact of tax regimes for different state panels which has significant policy relevance.

Key words: Indirect Tax Reforms, Governance Quality, ICT, Cost of Collection, Indirect Tax Revenue Productivity, Indian States

1 Associate Professor, CDS, Prasanth Nagar, Ulloor, Trivandrum, Kerala. Mail to hrushi@cds.ac.in. This is a part of the broader project work on Long-term Trends in Revenue Mobilisation of the Indian States in the Context of Indirect Tax Reforms. The author is very much grateful to the ICSSR, New Delhi for funding this research project under the minor research project grant. The author is also very much thankful to Meenakshi Jayan for her research assistant while preparing this research report.

2

Changing Paradigms of Tax Policies and Tax Revenue Performance of Indian States

Dr. Kiran Kumar Kakarlapudi[1]

India has undergone significant paradigm shifts in its reform process, initiated in the mid-1980s and accelerated during the 1990s. These reforms were driven by pressing fiscal imbalances and various internal and external factors. Over the past three decades, substantial reforms have been implemented in both direct and indirect taxation, with particular emphasis on commodity taxation, which constitutes a major portion of the states' tax revenue. However, these policy reforms have been argued by many scholars to have led to a contraction of revenue space for the states.

Against this backdrop, this study aims to analyze three specific issues. Firstly, it seeks to examine the changing tax revenue space and its implications for the tax revenue performance of both the Union government and state governments, as well as the tax buoyancy under different policy paradigms. Secondly, the study analyzes the tax revenue performance of the 17 major states over the past four decades, focusing on the aggregate own tax revenue and the major components of tax revenue to assess tax buoyancy.

The final part of the paper investigates the convergence of tax revenue across states under different tax regimes. Previous research has indicated a convergence in the ratio of state own tax revenue to gross state domestic product (SOTR-GSDP) between 1990 and 2018. However, our preliminary analysis suggests a secular decline in tax revenues for high-income states after 2004. In order to examine the effects of changes in tax policy on the convergence of tax revenue, we conduct conditional convergence analysis.

1 Assistant Professor, Gulati Institute of Finance and Taxation, Contact: kiran@gift.res.in

3

Six years of GST: Did Kerala really gain?

Mr. Jerome Joseph[1] & Dr. Kiran Kumar Kakarlapudi[2]

The frequent and continuous reports of increased monthly GST revenue collections have been a ray of hope for both State and Central Governments. At the same time, many experts also argue that simple growth in total collections cannot be presented as evidence of good performance. In this context, the main objective of this article is to open up a comprehensive picture of the actual scenario under the GST regime. We try to analyse the state-level performance of GST and the states' tax performance pre- and post-GST, with special emphasise to Kerala. We also try to analyse the intensity of how states were affected by the end of the GST compensation era. Apart from the tax buoyancy approach, we use the growth rates, and tax-to-GDP ratio to assess the revenue performance. We also try to analyse the GST compliance levels of various states to identify how compliance is different across the states

1 Ph.D. Scholar, Gulati Institute of Finance and Taxation
2 Assistant Professor, Gulati Institute of Finance and Taxation

4

Analysis of the Implications of GST on the Revenue of Kerala State

Shri. Prasanth C.[1], Shri. Joseph T.J.[2] & Smt. Lasithamol N.L.[3]

The implementation of the Goods and Services Tax (GST) in the year 2017 ushered in a change in the then existing structure of taxation, providing operational autonomy to both the national and sub-national governments with the expectation of achieving stability and buoyancy in taxation. However, whether this ambitious change in the tax regime has delivered its benefits to the States through increase in revenue mobilization is a larger question which needs to be addressed. The large consumer base of Kerala was anticipated to be an important factor which would enable higher revenue generation through taxes given that GST is a destination-based tax. This paper analyses the implications of GST on the state revenue of Kerala comparing the pre- and post-GST period. Further, this paper would also make a comparative analysis of the GST and other revenue streams with their respective contribution to the state GDP (SGDP) so that the weaknesses and strengths in the avenues of revenue generation could be identified for further policy action.

1 Research Scholar, Dept. of Economics, Central University of Kerala, Kasaragod

2 Assistant Professor, Dept. of Economics, Central University of Kerala, Kasaragod

3 Research Scholar, Dept. of Economics, Central University of Kerala, Kasaragod

5

Goods and Services Tax (GST): Problems and Prospects

Ms. Neethu U.V.[1]

The Goods and Services Tax (GST) is a comprehensive indirect tax system that has been implemented in numerous countries worldwide, aiming to streamline taxation processes and foster economic growth. This research paper delves into the problems and prospects associated with the GST, examining both its challenges and potential benefits.

The paper begins by providing a brief overview of the GST system, highlighting its key objectives and principles. It then proceeds to discuss the problems encountered during the implementation of GST in various jurisdictions. These challenges include the complexity of the tax structure, technological requirements, administrative issues, and compliance difficulties faced by businesses. Additionally, the impact of GST on different sectors of the economy, such as small and medium enterprises (SMEs), is explored to understand the unique challenges faced by these entities.

Next, the paper evaluates the prospects and potential benefits of the GST system. It analyzes how GST can enhance tax revenues, promote economic efficiency, and reduce tax evasion through its streamlined and uniform tax

structure. The paper also examines how GST can simplify cross-border trade, encourage foreign investment, and stimulate economic growth.

Furthermore, the research paper investigates the role of the GST system in addressing tax evasion and promoting transparency. It explores the use of technology, such as digital platforms and data analytics, in improving tax administration and compliance. Additionally, the paper assesses the impact of GST on various stakeholders, including consumers, businesses, and the government, by examining case studies and empirical evidence from different countries.

Finally, the paper concludes by summarizing the key findings on the problems and prospects of GST. It emphasizes the need for continuous evaluation and reforms to address the challenges associated with GST implementation while maximizing its potential benefits. The research paper aims to contribute to the understanding ofthe GST system, providing insights for policymakers, tax authorities, and researchers working in the field of taxation and public finance.

Keywords: Goods and Services Tax (GST), taxation, indirect tax, implementation, challenges, prospects, tax administration, economic growth, tax evasion, transparency.

1 Mcom Finance And Accounting Kerala University, Kariavattom Campus

6

Revenue Mobilization Strategies of Kerala: Present and Future

Dr. Rajesh Kenoth[1]

The finance minister of the state openly declared that Kerala's fiscal health was murky because of the center's authoritarian policies. According to him, the fall of the center's revenue deficit grant (Rs.8424 crore to Rs.6716), restricting the open market borrowing limit, and the refusal to extend GST compensation beyond June 2022 are the major reasons for the same. It is undeniable that the center's policy casts a shadow on the fiscal health of the state. The terms of reference of the 15th Finance Commission were a severe blow to the state of Kerala, and there is no sign of hope that the center will change the same in the next term. Such a situation leaves only two options for the state: either to decrease expenditure or to increase resource mobilization. A state that excels in the field of social sector development cannot reduce expenditures without compromising welfare, which is contrary to the principles of the state. Hence, we need to find more avenues and methods for resource mobilization. This study was an attempt in this direction. Traditional economists believe that Kerala lacks avenues for resource mobilization due to the poor performance of the industrial sector. This is true to a certain extent, finding new ways is inevitable to move further, as the state does not have any other alternatives. Future prospects also lie in many socio-economic conditions, as many people migrate to foreign countries. Moreover, for the effective implementation of resource mobilization, it is high time the state has to use a framework offered in behavioral economics. This study is an attempt to showcase some of the avenues of resource mobilization and nudging techniques from behavioural economics that will smoothen the former.

Key words: fiscal crisis, resource mobilisation, nudging and behavioural economics

1 Assistant Professor, Department of Business Administration and Management, KUFOS, Kochi, Kerala, Email: drrajeshk@kufos.ac.in, Mob: 9447263462

7

Social Sector Expenditure Growth and Human Development in Kerala

Dr. C.P. Shaheed Ramzan[1] & Dr. T.D. Simon[2]

The achievement of Kerala in human development indicators, even during the periods of low per capita income is a unique feature of the state's development history. Apart from the various social initiatives taken by the government, the underlying trend of increasing revenue expenditure is one of the major reasons for the socio-economic development of the state. This study seeks to analyse the development experiences of Kerala, and to examine how social sector expenditure worked behind these experiences.

Historically the state has built up hospital and schools in the public sector and for maintaining and improving such infrastructure, the state has to incur huge revenue expenditure on social sector. It is found that Kerala's fiscal crisis is a basic, structural problem due to the increase in non-plan revenue expenditure. Major items of non-plan revenue expenditure are salary, pension and teaching grants and for meeting non-plan revenue expenditure government resorts to borrowing. Decline in capital expenditure is an important issue to be solved. But it is argued that comparatively low share of capital expenditure is compensated through the increasing share of expenditure on the human capital such as health, education, etc. Apart from this, increasing expenditure on agriculture, industry etc. also enhances the development activities of the state. Defining development in terms of human development index, we argue that Kerala has achieved this due to the relatively higher increase in social sector expenditure.

1 Professor of Economics, Govt. Arts & Science College, Calicut, Kerala.

2 Assistant Professor of Economics, Sree Kerala Varma College, Thrissur, Kerala.

8

Social sector expenditure and economic development: Determinants and outcomes

Dr. Amrita Roy[1]

There exists a wide variation in performance of the states in India with respect to economic growth and economic development. Along with the various other factors, economic growth and development are both the determinants and outcomes of the allocation of government spending under different heads and how efficiently those funds are used by the governments. When the states are at different levels of development, their objectives and allocation for economic and social sectors are mostly found to be different.

If we compare the performance of states in terms of the development parameters, there is no doubt that Kerala has been ahead of most of the states in India and consistently for many years. One important question to answer in this respect is if development outcomes are only the result of

higher allocation of government spending and efficient utilisation of the allocated resources for the same. Or, in other words, if by spending more, we can ensure higher development outcomes. In this study by comparing the fiscal allocation of different states in India, we will try to answer this question from two different perspectives: first, how the states decide to allocate spending on two competing heads, economic services spending (directed towards economic growth) and social services spending (directed towards economic development). Second, to check if higher spending is the only criteria to achieve a better outcome of economic development.

1 Assistant Professor, IIT, Palakkad

9

Kerala's Capital Expenditure and Capital Formation: Some Stylized Facts

Dr. Aswathy Rachel Varughese[1]

While neoclassical growth theories underscored the importance of physical capital formation, endogenous theories emphasized on human capital for economic growth and development. Government institutions have a larger role in promoting investments crucial for physical and human capital formation. Among other Indian states, Kerala is better positioned in terms of Net State Domestic Product (NSDP) and Human Development Indices, although it faces challenges in various respects. The capital formation of a state is linked to its future sustainable or durable growth patterns. Therefore, the present study delves into the trends and patterns of capital expenditure in Kerala and assesses expenditure quality based on various ratios such as capital expenditure to total expenditure, capital expenditure to NSDP and Revenue to Capital Expenditure. Further, the study examines the association of capital expenditure and productivity growth across sectors – agriculture, industry and services using the Cointegration and Vector Error Correction Method (VECM). Meanwhile, the study suggests the policy measures required for mobilizing private and foreign capital to give further impetus to the state's physical and human capital formation.

1 Assistant Professor, Department of Applied Economics, Cochin University of Science and Technology, Cochin

10

Government Expenditure towards Knowledge Economy: An Analysis of Recent Kerala Budgets

Ms. Shimnamol M.[1] & Dr. Christabell P.J.[2]

The Knowledge economy is a thriving mechanism for innovation. The budget acknowledges that information is the most crucial resource in the contemporary economy. Therefore, the budget aspires to harness the knowledge that is grounded in science as well as the knowledge that is based on experience from various economic and social sectors,

demonstrating the inclusive approach to transforming Kerala into a knowledge economy. Several programs and projects have been developed through the most recent budget for 2022–2023 to achieve Knowledge Economy. Kerala has already started taking new initiatives to become a knowledge-based society. To encourage the knowledge economy of young entrepreneurs to launch businesses, four scientific parks and four IT corridors along the South-North National Highway, twenty micro IT parks, and skill parks in all districts will be established. A massive effort to use digital technology to hire twenty lakh individuals over five years; hence the present study analyses the contribution of Kerala's Budget towards the Knowledge Economy from 2018 to 2023.

1 Ph.D. Research Scholar, Department of Economics, University of Kerala

2 Associate Professor, Department of Economics, University of Kerala

11

Pattern of CSS under Fiscal Federalism

Shri. Anilkumar B.M.[1]

In our State, more than one third of the revenue receipts have been accounted as central assistance in terms of i) share of central taxes; (ii) grants-in-aid recommended by Finance Commission and (iii) grants disbursed by the Union Government and its ministries through Centrally Sponsored Schemes (CSS). Conventionally, the Union Government supplements the development efforts of States through CSS with defined funding pattern. Tremendous changes have been happening in CSS during post Planning Commission period viz: reduction of CSS from 168 into 28 under three broad categories, rationalisation of funding pattern, reducing the size of allocation, changes in the distribution of funding from implementing agency to state consolidated fund and then again to single nodal account of implementing authorities etc. In addition to that Union Government has been following stringent norms for releasing quarter wise allocation of funds under CSS. When we examine the financial performance of CSS at State level, it can be observed that we are expending merely around 50 per cent of estimated central share in the State Budget. This raises many research questions about the CSS such as i) why we are experiencing low expenditure on CSS? ii) whether we are accurately anticipating central share ? iii) how the rationalisation of funding pattern affects the utilisation of state resources? iv) what are the institutional changes happened under CSS and how these changes make effective at implementation level v) what are the monitoring mechanism existing in Kerala and how it augment the central assistance and guiding implementing agencies? whether state has adequate flexibility of formulating and implementing schemes under CSS?. This paper is looking forward to answers to the questions raised in the abstract.

1 Assistant Director, State Planning Board

12

NPS ന്റെ അനിശ്ചിതാവസ്ഥയും സർക്കാരിന് അധിക ബാധ്യതയില്ലാതെ നിർവചിക്കപ്പെട്ട പെൻഷൻ പദ്ധതി നടപ്പാക്കലും

ശ്രീ. ഷാൻ പി.ആർ.[1], ശ്രീ. ഷിജിത് കെ.വി.[2], ശ്രീ. അനീഷ്കുമാർ ബി.[3]

പെൻഷൻഅവകാശമാണ്, ഔദാര്യമല്ല. 1982 December 17 ലെ D.S. Nakara Vs Union of India എന്ന കേസിൽ വിധി പ്രഖ്യാപിച്ചുകൊണ്ട് സുപ്രീം കോടതി പറഞ്ഞ വാക്കുകളാണ് " e term pension has been judicially de ned as a stated allowance or stipend made in consideration of past service or a surrender of rights or emoluments to one retired from service. us the pension payable to a Government employee is earned by rendering long and e cient service and therefore can be said to be a deferred portion of the compensation or for service rendered". 'മാറ്റിവെയ്ക്കപ്പെട്ട വേതനം എന്നാണ് പെൻഷൻനിർവ്വചിക്കപ്പെടുന്നത് തന്നെ. അത് ജീവനക്കാരന് കൊടുക്കുക എന്നത് സർക്കാരിന്റെ കടമയുമാണ്. വിരമിക്കലിന് ശേഷം സാമൂഹിക സുരക്ഷിതത്വം ഉറപ്പ് വരുത്തി ന്യായമായ ജീവിത നിലവാരം പുലർത്തുന്നതിന് ഓരോ ജീവനക്കാരനും അവകാശമുണ്ടെന്നിരിക്കെ കടുത്ത നീതി നിഷേധത്തിനുള്ള സാഹചര്യമാണ് പങ്കാളിത്ത പെൻഷൻ വഴി ഉണ്ടാകുന്നത്. നവലിബറൽസാമ്പത്തിക നയങ്ങളുടെ ഭാഗമായുള്ള പെൻഷൻ(NPS) സ്വകാര്യവത്ക്കരണത്തിന്റെ പ്രധാന സത്തയാണ്. മിനിമം പെൻഷൻഉറപ്പാക്കാത്ത എൻ.പി.എസ് ഒരു പെൻഷൻപദ്ധതിയല്ല. മറിച്ച് ഉയർന്ന നിർവ്വഹണ ചെലവുള്ള ഒരു നിർബന്ധിത നിക്ഷേപ പദ്ധതിയാണ്. ജീവിതകാല സമ്പാദ്യത്തിന് ഒരു ഉറപ്പും സർക്കാരിന് നൽകുവാൻകഴിയുന്നില്ല. മാത്രവുമല്ല ജീവനക്കാരുടെ ജീവിത സമ്പാദ്യം അന്താരാഷ്ട്ര വിപണിയിൽഊഹക്കച്ചവടത്തിന് എറിഞ്ഞു കൊടുക്കപ്പെടുന്നു. ജീവനക്കാർക്കോ സംസ്ഥാന സർക്കാരിനോ രാജ്യത്തിനോ ഒരു നേട്ടവും സംഭാവന ചെയ്യാത്ത ഒരു നിക്ഷേപ പദ്ധതിയായി ഇത് മാറുന്നു. മാറ്റിവെയ്ക്കപ്പെട്ട വേതനത്തിന് സുരക്ഷിതത്വം ഇല്ലെന്ന് മാത്രമല്ല ന്യായമായി ലഭിക്കേണ്ട വേതനത്തിൽ നിന്ന് നിശ്ചിത ശതമാനം ഓഹരി വിപണിയിലേക്ക് കൊള്ളയടിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്ന ഇരട്ട ചൂഷണമാണ് പങ്കാളിത്ത പെൻഷൻകാർ നേരിടുന്നത്. മിനിമം പെൻഷൻ ഉറപ്പാക്കാത്ത NPS ഒരു പെൻഷൻ പദ്ധതിതിയല്ല, മറിച്ച് ഉയർന്ന നിർവ്വഹണ ചെലവുള്ള ഒരു നിർബന്ധിത നിക്ഷേപ പദ്ധതിയാണ്. അന്താരാഷ്ട്ര ധനകാര്യ സംഘടനകളുടേയും പെൻഷൻഫണ്ട് മാനേജർമാരുടേയും കടുത്ത സമ്മർദ്ദങ്ങൾക്കിടയിലും 30 രാജ്യങ്ങൾമാത്രമാണ് പെൻഷൻസംവിധാനം മുഴുവനായോ ഭാഗികമായോ സ്വകാര്യവത്ക്കരിച്ചത്. അതായത് ലോകത്തിലെ ഭൂരിപക്ഷം രാജ്യങ്ങളും സ്വകാര്യവത്ക്കരിക്കരുതെന്ന് തീരുമാനമെടുത്തു. 2018 ലെ കണക്കനുസരിച്ച് 18 രാജ്യങ്ങൾപെൻഷൻസ്വകാര്യവത്ക്കരണത്തിൽനിന്നും പിന്തിരിഞ്ഞു. പെൻഷൻപരിഷ്കരണത്തിൽനിന്നുള്ള പിൻമാറ്റം, നടപ്പാക്കിയ നിയമങ്ങൾ, പൊതു പെൻഷൻമാതൃകയിൽഅടിസ്ഥാന സവിശേഷതകൾതുടങ്ങിയവ സമീപകാല ഐ.എൽ.ഒ റിപ്പോർട്ട് അവലോകനം ചെയ്യുന്നു. ജീവനക്കാർക്ക് പെൻഷൻ നൽകുന്നത് രാജ്യത്തിന് ഭാവിയിൽ കനത്ത സാമ്പത്തിക ബാധ്യത വരുത്തി വയ്ക്കും എന്നാണ് സർക്കാരിന്റെ വാദം. എന്നാൽ പങ്കാളിത്ത പെൻഷൻ നടപ്പാക്കിയ ഏതെങ്കിലും രാജ്യത്തിന് അങ്ങനെ ഉണ്ടായതായി കണക്കുകൾ കാണിക്കുന്നില്ല. ലോകത്തെ മികച്ച പെൻഷൻ സംവിധാനമുള്ള രാജ്യങ്ങളായ നെതർലാൻഡിലും ഡെന്മാർക്കിലും കടം 62 % നിന്നും51% മായിട്ടും 44% നിന്നും30 % മായിട്ടും കുറഞ്ഞു എന്നുള്ളതാണ് വസ്തുത. PFRDA എന്നത് ഷെയർ മാർക്കറ്റിൽ പിൻവലിക്കാനാവാത്ത ദീർഘകാല നിക്ഷേപം ഉണ്ടാക്കാനുള്ള നിക്ഷിപ്ത താല്പര്യം മാത്രമാണ്. പൗരന്മാരുടെ സാമൂഹിക സുരക്ഷയ്ക്ക് ഒരു പ്രാധാന്യവും നൽകിയിട്ടില്ല. സർക്കാർ ജീവനക്കാരും സ്വകാര്യ ജീവനക്കാരും മാത്രമല്ല, PFRDA കുടക്കീഴിൽ നിക്ഷേപം നടത്തുന്ന ഓരോ വ്യക്തിയുടെയും വാർദ്ധക്യകാല സുരക്ഷ കടുത്ത ഭീഷണിയിലാണ്. നിർവ്വചിക്കപ്പെട്ട പെൻഷൻസർക്കാർസർവ്വീസിന്റെ ഏറ്റവും വലിയ ആകർഷണമാണ്. ഇതിലൂടെയാണ് പൊതുജനാരോഗ്യം, ഗവേഷണം തുടങ്ങിയ നിർണ്ണായക മേഖലകളിൽമികച്ച പ്രതിഭകളെ ആകർഷിക്കാൻകഴിയുന്നത്. ഇത് ആരോഗ്യ-വിദ്യാഭ്യാസ-സാമൂഹ്യ രംഗങ്ങളിൽമുൻപന്തിയിൽനിൽക്കുന്ന കേരളത്തിന്റെ മുന്നോട്ടുള്ള യാത്രയ്ക്ക് അനിവാര്യവും മികച്ച സാമൂഹ്യക്ഷേമ സർവ്വീസ് പശ്ചാത്തലം സംരക്ഷിച്ച് മുന്നോട്ടു പോകുന്നതിന് സാഹചര്യവും ഉണ്ടാവുന്നു. ഈ പശ്ചാത്തലത്തിൽ NPS പദ്ധതി എങ്ങനെ ജീവനക്കാരുടെ സാമൂഹ്യ സുരക്ഷയെ ബാധിക്കും, NPS നിന്നും Old Pension Scheme ലേക്ക് സർക്കാർ മാറുകയാണെങ്കിൽ സാമ്പത്തിക ബാധ്യത എത്രയായിരിക്കും, PFRDA നിയമത്തിൽ നിന്ന് എങ്ങനെ പിന്മാറാൻ പറ്റും, ഡിഫൈൻഡ് പെൻഷനിലേക്കു തിരിച്ചു പോയ മറ്റു രാജ്യങ്ങളിലെ അനുഭവം എന്താണ് എന്നുള്ളവയെ കുറിച്ച് വിശകലനം ചെയ്യുന്നതാണ് ഈ വർക്കിംഗ് പേപ്പർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

1 സി.ജെ. ജോസഫ് പഠനഗവേഷണ കേന്ദ്രം, കെ.ജി.ഒ.എ. സംസ്ഥാന കമ്മിറ്റി ഓഫീസ്

13

Household Health Expenditure during Covid 19 Period in Kerala an Economic Analysis

Smt. Nivedita Krishnan[1]

Introduction- Catastrophic health expenditure during COVID-19 hospitalization has altered the economic picture of households especially in low resource settings with high rates of COVID-19 infection. This study aimed to estimate the Out of Pocket (OOP) expenditure and proportion of households that incurred catastrophic health expenditure due to COVID-19 hospitalisation in Kerala.

Materials and Methods- A Primary data collected study was conducted among a representative sample of 100 COVID-19 hospitalised patients in Thrissur district over four months, using a pretested interview schedule. The direct medical and nonmedical costs incurred by the study participants during hospitalization and the total monthly household expenditure were obtained from the respective COVID-19 affected households. Catastrophic health expenditure was defined as direct medical expenditure exceeding 40% of effective household income.

Results – The study revealed that 49.7% of households had catastrophic health expenditure, with 32.9% having incurred Distress financing. Multivariate analysis revealed being Below poverty line, hospitalization in private healthcare facility and presence of co-morbid conditions as significant determinants of Catastrophic health expenditure.

Conclusion- High levels of Catastrophic health expenditure and distress financing revealed by the study unveils major unaddressed challenges in the road to Universal health coverage.

PhD Scholar, University College, TVM

14

Kerala’s Budgetary Allocations for Health: A Comparative Analysis

Dr. Afeefa Cholasseri[1]

The study provides a thorough comparison of Kerala, India’s state-level health allocation in the budget to that of other states nationwide. This study seeks to offer insightful information about how healthcare is prioritized and resources are distributed within the Indian federal system by looking at budgetary allocations and patterns over a predetermined period.

The analysis looks at funding options for a number of sub-sectors, including public healthcare infrastructure, primary healthcare, disease preventive initiatives, and medical education, among others. To ascertain Kerala’s relative standing in terms of health spending, these allocations are compared to those of other states.

A system of readily accessible medical treatment was already in place when the current state of Kerala was established on 1 November 1956. The portion of government spending set aside for health is one sign of the government’s commitment to providing health care. The

government has allocated a substantial amount of money for health since the state's founding. A significant portion of government development spending was spent on the social sectors, primarily in the areas of education and health. The development and extension of government health services were notable during the time from state establishment until the early 1980s.

The results of this research can help state and federal governments formulate policies and make decisions about how to pay for healthcare that are supported by facts. Policymakers may improve healthcare delivery, strengthen health infrastructure, and address health disparities within and between states by making educated decisions by understanding the dynamics of health expenditure and its repercussions.

Keywords: health spending, financial analysis, financing of healthcare, Kerala, Indian states, health outcomes, resource distribution, infrastructure funding of healthcare, policy formulation.

1 Lecturer, University of West London, Ras AL Khaimah, UAE

15

Unveiling the Impact: Social Welfare Expenditure and Women's Empowerment in Kerala's Urban Local Bodies

Shri. Vimal V.[1] & Ms. Soumya Mani[2]

This research paper examines women's empowerment and its intersection with local governance in Kerala's municipal corporations. It explores initiatives, policies, and expenditure patterns related to women's welfare and empowerment, highlighting challenges, successes, and the role of local bodies. The study reveals unequal gender norms, limited access to education and employment, domestic violence, and a gender gap in political participation as challenges. Initiatives such as Women's Self-Help Groups (SHGs) and the Kudumbashree program are discussed as successful empowerment models. The Women's Component Plan (WCP) is analyzed, showing its impact on women's welfare. Statistical analysis reveals positive relationships between total expenditure, income, and program expenditure with women's welfare. The research emphasizes the need for prioritizing women-centric policies, allocating sufficient resources, and implementing effective programs. This research was initiated for to contributes the understandings on women's empowerment in local governance, providing insights into initiatives, challenges, and expenditure patterns in Kerala's municipal corporations.

Keywords: Local governance, Municipal corporations, Women empowerment, Social welfare initiatives

1 Research Scholar, Economics, Hermann Gundert Central Library, Kannur University, vimalv@kannuruniv.ac.in, 6282530242

2 Research scholar, Economics, Government College Kasaragod, Kannur University, soumyakkalliyaden@gmail.com, 9497513549

16

A Study of Educational Expenditure and Educational Attainment of Tribals in Kerala

Ms. Jinisha C.V.[1] & Ms. Drisya[2]

Education is the most important element in the development of any community.The government has implemented many policies and programmes for the development of education, but some communities are still faces deprivation for the attaintment of education they are mainly scheduled tribal community. They are yet to reap the benefits of these policies and programmes and lag far behind the mainstream population. In Kerala, In Kerala, the overall educational development indices are much above the national level, the disparity in educational attainment in tribal communities still continues and remains a dilemma. So The study attempts to explore the state of affairs of education of tribals in Kerala. The present study is a comparative analysis on the educational expenditure of tribes with general education in Kerala. To analyse the educational expenditure various government sources and publications and data's are used as secondary source for this study. The study focuses on the educational backwardness of the minority communities that is Scheduled tribal community

Key words: Education, scheduled tribes,

1 Research Scholar
2 Research Assistant

17

ചരക്ക് സേവന നികുതി - പ്രശ്നങ്ങളും സാദ്ധ്യതകളും

അഡ്വ. കെ.എൻ. ശ്രീകുമാർ[1]

രാജ്യത്ത് ചരക്ക് സേവന നികുതി (ജി.എസ്.ടി) നിയമം നടപ്പിലാക്കിയിട്ട് 01.07.2023-നു 6 വർഷം പൂർത്തിയാവുകയാണ്. 'ഒരു രാഷ്ട്രം, ഒരു നികുതി'' എന്ന മഹത്തായ ആശയമാണ് ജി.എസ്ടി. മുന്നോട്ട് വെയ്ക്കുന്നത്. സെൻട്രൽഎക്സൈസ് ഡ്യൂട്ടി, സർവ്വീസ് ടാക്സ്, എൻട്രി ടാക്സ്, ലക്ഷ്വറി ടാക്സ്, മൂല്യവർദ്ധിതനികുതി, തുടങ്ങിയ പരോക്ഷ നികുതികളെല്ലാം ലയിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഭരണഘടനയുടെ 101-ാം ഭേദഗതിയിലൂടെ രാജ്യത്ത്01.07.2017 മുതൽ ഈ നിയമം നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. കേന്ദ്രഗവണ്മെന്റ് ചുമത്തുന്ന സി.ജി.എസ്.ടി, സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റ് ചുമത്തുന്ന എസ്.ജി.എസ്.ടി., അന്തർ സംസ്ഥാന വ്യാപാരത്തിന് കേന്ദ്രം ചുമത്തുന്ന ഐ.ജി.എസ്.ടി. എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നതാണ് ജിഎസ്ടി. നിയമം.

നികുതിഘടന ലളിതമാക്കുക, നികുതിവെട്ടിപ്പു തടയുക,രാജ്യത്തുടനീളമുള്ള നികുതി നിരക്കുകൾ ഏകീകൃതമാക്കുക തുടങ്ങിയവയായിരുന്നു പുതിയ നികുതി സമ്പ്രദായത്തിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം. ആറു വർഷം പൂർത്തിയാവുമ്പോൾ ജി.എസ്.ടി.നിർവ്വഹണം സുഗമമായിരുന്നില്ല എന്നതാണു യാഥാർഥ്യം. ഭരണഘടനയുടെ 246എ, 269എ, 286, 366 അനുച്'ദേങ്ങൾ ഭേദഗതി ചെയ്യപ്പെട്ട സാഹചര്യത്തിൽ സംസ്ഥാനങ്ങൾക്കു ഈ പുത്തൻ നികുതി സമ്പ്രദായത്തിനോട് പിന്തിരിഞ്ഞു നിൽക്കുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല. മാത്രവുമല്ല, കേരളം പോലെയുള്ള ഉപഭോക്തൃ സംസ്ഥാന്ത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഡെസ്റ്റിനേഷൻ അധിഷ്ഠിത നികുതിയായ ജി.എസ്.റ്റി. സമ്പ്രദായം വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ബിസിനസ്സ് കൂടുതൽ സുതാര്യമാക്കുകയും ചെയ്യുമെന്ന് അന്നത്തെ ധനമന്ത്രി സ്ഥിതി വിവരകണക്കുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിലയിരുത്തിയിരുന്നു.. ജി.എസ്.ടിക്ക് മുൻപുള്ള മൂല്യവർദ്ധിത നികുതിസമ്പ്രദായത്തിൽ പ്രതിവർഷ നികുതിവളർച്ച നിരക്ക് 15%-ൽ അധികമായിരുന്നു.2016-2017-ൽ ജി.എസ്.റ്റി. നിലവിൽ വന്നാൽ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞത് 30% സഞ്ചിതനികുതി വളർച്ച ലഭ്യമാകുമെന്ന് കേരളം പ്രതീക്ഷിച്ചു. പക്ഷേ കഴിഞ്ഞ അഞ്ചു വർഷത്തെ കണക്കുകൾ കാണിക്കുന്നത് പ്രതീക്ഷിച്ചതിലും വളരെ

താഴെയാണ് വളർച്ചാനിരക്കെന്നാണ്. കേന്ദ്രവും മിക്ക സംസ്ഥാനങ്ങളും കേരളത്തേക്കാൾ പിന്നിൽ ആണ്എന്നു കണക്കുകൾ കാണിക്കുന്നു

നിയമഭേദഗതികൾ/വിജ്ഞാപനങ്ങൾ/ സർക്കുലറുകൾ

ജി.എസ്.ടി ആക്ടും റൂളും നിലവിൽ വന്ന 01.07.2017-നു ശേഷം പലപ്പോഴായി 1200-ലധികം തവണ നോട്ടിഫിക്കേഷൻ/സർക്കുലർ/മറ്റുഭേദഗതികൾ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. 'നമുക്ക് വേണമെങ്കിൽ ചന്ദ്രനിൽ പോകാം, പക്ഷേ ജി.എസ്.ടി. നിയമങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാൻ അതിലും പ്രയാസമാണ്'' എന്ന് ഒരു കേസ് പരിഗണിക്കുമ്പോൾ ബഹു. കേരള ഹൈക്കോടതിയുടെ ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് പരാമർശിക്കുകയുണ്ടായി. അടിക്കടി മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നചട്ടങ്ങളും നിയമങ്ങളും വ്യാപാരസമൂഹത്തെ തന്നെ ആശയക്കുഴപ്പത്തിലാക്കുന്നു.ബിസിനസ്സ് ലോകത്തിനു മാത്രമല്ല നിയമനിർവ്വഹണം നടത്തുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർക്കും നിയമമാറ്റങ്ങളെക്കുറിച്ച് വ്യക്തമായ ധാരണ ഇല്ല. നോട്ടിഫിക്കേഷനുകളുടേയും സർക്കുലറുകളുടേയും ബാഹുല്യത്തിനും സങ്കീർണ്ണതയ്ക്കും പല ഉദാഹരണങ്ങളും ചൂണ്ടിക്കാണിക്കാൻ കഴിയും. ഉദാഹരണത്തിന് ഇറക്കുമതിയും കയറ്റുമതിയും ഭരണഘടനാപരമായും ഐ ജി എസ് ടി ആക്ടിലെ സെക്ഷൻ 16(3) പ്രകാരവും പൂർണ്ണമായും നികുതി വിമുക്തമാണ്. സെക്ഷൻ 54 പ്രകാരം അത്തരം ഘട്ടങ്ങളിൽ അടയ്ക്കുന്ന ഐ.ജി.എസ്.റ്റി-ക്ക് റീഫണ്ടിന് അർഹതയുണ്ട്. നിയമം കൃത്യമായി റീഫണ്ട് നൽകണമെന്ന് പറയുമ്പോഴും ജി.എസ്.റ്റി. റൂളിൽ തുടർച്ചയായി വരുത്തിയ ഭേദഗതികളിലൂടെ ഈ റീഫണ്ട് ആനുകൂല്യം എടുത്തു കളയുന്നു. പൂർവ്വകാലപ്രാബല്യത്തോടെ നോട്ടിഫിക്കേഷൻനംബർ:75/2018/29.12.2017, 3/2018/23.01.2018, 39/2018/4.09.2018, 53/2018/ 9.10.2018, 54/2018/9.10.2018-ലൂടെ റൂൾ 96(10) ഭേദഗതി ചെയ്തു. ഇത്തരം വിജ്ഞാപനങ്ങൾ നിയമവിരുദ്ധവും വ്യാപാരികൾക്ക് ഭരണഘടന നൽകുന്ന ആനുകൂല്യങ്ങളുടെ നിഷേധവുമാണ്. വിശദമായ പരിശോധനയിൽ, ഇത്തരം നോട്ടിഫിക്കേഷനുകൾ നിലനിൽക്കില്ലെന്നു മാത്രമല്ല വ്യാപാരികൾക്ക് അപരിഹാര്യമായ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ ഉണ്ടാക്കുകയും ചെയ്യും.

നികുതി നിരക്കുകളിലെ സങ്കീർണ്ണത

പ്രധാന വെല്ലുവിളികളിൽ ഒന്നായി വ്യാപാരി സമൂഹം പറയുന്നത് നിലവിലുള്ളനികുതി സ്ലാബുകൾ 5%, 12%, 18%, 28% (കൂടാതെ സ്വർണ്ണത്തിന് 3%) ഏകീകരിക്കുകയും രണ്ടു നിരക്കായി നിജപ്പെടുത്തണമെന്നുമാണ്.മുൻപുണ്ടായിരുന്ന സെൻട്രൽ എക്സൈസ് നികുതി, വാറ്റ് തുടങ്ങിയ നികുതികൾ സംയോജിപ്പിച്ചു ക്രമപ്പെടുത്തിയ ജി.എസ്.റ്റി. റേറ്റ് ഇപ്പോഴത്തെ നിരക്കിലും ഉയർന്നതാവേണ്ടിയിരുന്നു. എന്നാൽ വ്യാപാരികളുടെ നിവേദനം പരിഗണിച്ച് നിജപ്പെടുത്തിയ നിലവിലെ ജി.എസ്.റ്റി നിരക്കുകൾറവന്യൂ ന്യൂട്രാലിറ്റി പാലിക്കുന്നില്ല എന്നതാണ് വസ്തുത. മാത്രവുമല്ല, നികുതി നിരക്കുകൾ വീണ്ടും കുറയ്ക്കുന്നത് വരുമാന വർദ്ധനവിന് കാരണമാവുമെന്ന വാദം അടിസ്ഥാനരഹിതമാണ്. സ്വർണ്ണാഭരണത്തിന് വാറ്റിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന 4% നികുതി ജി.എസ്.റ്റി. -യിൽ3% ആയി കുറച്ചിട്ടും ഈ മേലയിൽനിന്നുമുള്ള വരുമാനം താഴേയ്ക്ക് പോകുന്നു എന്നതാണ് അനുഭവം.അതുകൊണ്ട് നികുതി നിരക്കുകളുടെ ഏകീകരണവും കുറക്കലും ഒട്ടും അഭികാമ്യമല്ല

ജി.എസ്.റ്റി.പോർട്ടലിലെ സാങ്കേതിക പിഴവുകൾ

പോർട്ടലിലെ സാങ്കേതിക തകരാറുകൾറിട്ടേൺ സമർപ്പണത്തിൽ നിരവധി പ്രശ്നങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചു. ഓൺലൈൻ വഴി നിയമബാദ്ധ്യതകൾ നിർവ്വഹിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാവുന്ന സാങ്കേതിക പ്രശ്നങ്ങൾ, ജി. എസ്.റ്റി.നെറ്റ് വർക്ക് പരിഹരിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും പിഴ, പിഴപ്പലിശ, ലേറ്റ് ഫീ, തുടങ്ങിയ ശിക്ഷകൾ മിക്ക നികുതിദായകർക്കും നേരിടേണ്ടി വരുന്നു. ജി.എസ്.റ്റി. പോർട്ടൽ പുതിയ ഭേദഗതികളോടെ അപ്അപ്ഡേറ്റ് ചെയ്യുന്നില്ല എന്നെല്ലാമുള്ള പരാതി വ്യാപാരികളുടെ ഇടയിലുണ്ട്. ഫോറം ജീസ്ടിആർ-3 ആയിരുന്നു നികുതിദായകർ പ്രതിമാസം ഫയൽ ചെയ്യേണ്ട പ്രധാന റിട്ടേൺ. പക്ഷേ, ഈ റിട്ടേണിലെ സങ്കീർണ്ണതകൊണ്ട് ഒരു സ്റ്റോപ്പ് ഗ്യാപ് അറൈഞ്ച്മെന്റ് ആയി ജീസ്ടിആർ-3ബി ഏർപ്പെടുത്തി. ജി. എസ്.റ്റി. റൂൾ പ്രകാരം ഒരു വ്യാപാരി 22-ഓളം റിട്ടേണുകളുമായി ബന്ധപ്പെടേണ്ട സന്ദർഭങ്ങൾ ഉണ്ടായേക്കാം. ഇവയിൽ 4 എണ്ണം സജീവമായി ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്. റിട്ടേണുകളുടെ ബാഹുല്യം ജി.എസ്. റ്റി. നിയമത്തെ സങ്കീർണ്ണമാക്കുന്നുണ്ട്.റിട്ടേണുകളുടെ എണ്ണം കുറക്കേണ്ടതും അവ ലളിതവൽക്കരിക്കേണ്ടതും അത്യന്താപേക്ഷിതമാണു

ഈ-വേ ബില്ലും ഈ-ഇൻവൊയിസും

ഈ-വേബിൽ സമ്പ്രദായം നിയമം നിലവിൽ വന്നപ്പോൾ മുതലുണ്ട്.1-10-2020 മുതൽ ഇലക്ട്രോണിക്ക് ഈ-ഇൻവൊയിസ് സമ്പ്രദായം ഏർപ്പെടുത്തി. 1.10.2022 മുതൽ 10 കോടി രൂപയിൽ കൂടുതൽവിൽപ്പന മുൻവർഷങ്ങളിൽനടത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഇ-ഇൻവോയ്സ് ഉപയോഗിക്കണം. 1.08.2023 മുതൽ മുൻവർഷങ്ങളിൽ 5 കോടി രൂപയുടെവിൽപ്പനനടത്തിയിട്ടുള്ള നികുതിദായകർ അവരുടെബി-2-ബി (ബിസിനെസ്സ്ടു ബിസിനെസ്സ്) വിൽപ്പനയ്ക്ക് നിർബന്ധമായും ഇ-ഇൻവോയ്സ് ഉപയോഗിക്കണം. ഈവേബില്ലും ഇ-ഇൻവോയ്സും തീർച്ചയായും നികുതി ചോർച്ച തടയാനുള്ള ഉചിതമായ നടപടികളാണ്. സ്വയംപാലിക്കൽ (സെൽഫ് കമ്പ്ളയൻസ്) അടിസ്ഥാനശിലയായിട്ടുള്ള ജി.എസ്.റ്റി. നിയമത്തിൽ ഇത്തരം രേകൾ നിർബന്ധമാക്കുന്നത് വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കും.

ചരക്കു ഗതാഗതത്തിന് നിർബന്ധമായും ഉപയോഗിക്കേണ്ട ഈവേബിൽ, ഇൻവോയ്സ് എന്നീ രേഖകളിൽ ഉണ്ടാവുന്നസാങ്കേതിക പിഴവുകൾ പോലും സെക്ഷൻ 129 പ്രകാരമുള്ള നികുതിയുടെ ഇരട്ടി തുകയായ പിഴക്കു (പെനാൽറ്റി) കാരണമാകുന്നുണ്ട്. പഴയ മൂല്യവർദ്ധിത നികുതി/പൊതു വിൽപ്പന നികുതി നിയമത്തിന്റെ മാതൃകയിൽ സെക്ഷൻ129 ഭേദഗതി ചെയ്യേണ്ട സമയം അതിക്രമിച്ചിരിക്കുന്നു.

അന്തർ സംസ്ഥാനക്രവിക്രയങ്ങളുടെ പരിശോധന കർശനമാക്കണം

ജിഎസ്ടിക്കു മുൻപ് ചെക്ക് പോസ്റ്റുകൾ സുഗമമായ വ്യാപാരത്തിന് തടസ്സമായി നിൽക്കുന്നുവെന്ന് ധാരാളം പഴി കേട്ടിരുന്നു. ജി.എസ്.റ്റിയിൽ ചെക്ക് പോസ്റ്റ് സമ്പ്രദായം നിർത്തലാക്കിയതിനെ വ്യാപാരലോകം സർവാത്മനാ സ്വാഗതം ചെയ്തു. ഡിജിറ്റൽ രേകൾ ചരക്കുകളുടെ ഗതാഗതത്തിന് നിർബന്ധമാക്കുമ്പോഴും കണക്കിൽപ്പെടുത്താതെയുള്ള വാങ്ങലും വിൽപ്പനയും നിർബാധം തുടരുന്നുണ്ട് എന്നതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം.ഈകവേ ബില്ലിലും ഇൻവോയ്സിലും പൂർണ്ണമായി വെളിപ്പെടുത്താതെ അധികസാധനങ്ങൾ കടന്നു വരുന്നതു കണ്ടുപിടിക്കാൻ ബോർഡർ ചെക്ക് പോസ്റ്റ് സംവിധാനത്തിൽ എളുപ്പമായിരുന്നു.അതുപോലെ തന്നെ, വാങ്ങുന്ന വ്യാപാരിയുടെ പേരും വിലാസവും രേപ്പെടുത്താതെ സംസ്ഥാനത്തിനു പുറത്തുനിന്നും ബി ടു സി (ബിസിനെസ്സ് ടു കസ്റ്റമർ) എന്ന രീതിയിൽ പല പേരുകളിൽ കടത്തുന്ന സാധനങ്ങളുടെ നികുതി വെട്ടിപ്പ്കണ്ടു പിടിക്കുവാൻ ചെക്ക് പോസ്റ്റുകൾക്ക് കഴിഞ്ഞിരുന്നു.ചെക്ക് പോസ്റ്റുകളുടെ സ്ഥാനത്ത് റോഡിലൂടെയുള്ള പരിശോധനയ്ക്ക് മൊബൈൽ സ്ക്വാഡുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും മുൻപുണ്ടായിരുന്ന ചെക്ക് പോസ്റ്റുകൾക്ക് പകരമാവില്ല.ചെക്ക് പോസ്റ്റുകൾ പുനഃസ്ഥാപിക്കുക എന്ന ആശയം നിശിതമായി വിമർശിക്കപ്പെടുമെന്നതുകൊണ്ട് ഇനിയൊരു തിരിച്ച് പോക്കിന് പ്രസക്തിയില്ല. പക്ഷേ നികുതി വെട്ടിച്ചുകൊണ്ട് സഞ്ചരിക്കുന്ന സാധനങ്ങൾ പരിശോധിക്കേണ്ടത് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. ഇപ്പോൾ സംസ്ഥാന ജി.എസ്.റ്റി. വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാർ മാത്രമാണ്.129-ാം വകുപ്പു പ്രകാരമുള്ള വാഹന പരിശോധന നടത്തുന്നത്. കേന്ദ്ര ജി.എസ്.ടി. ഉദ്യോഗസ്ഥർ 129-ാം വകുപ്പ് പ്രകാരമുള്ള ഔദ്യോഗിക നിർവ്വഹണം നടത്തുന്നതായി അറിവില്ല.

ജി.എസ്.റ്റിയുടെ പ്രാരംഭഘട്ടത്തിലെ പിഴവുകൾ

പ്രാരംഭഘട്ടത്തിലെ റിട്ടേൺ ഫയലിംഗിലെ പിഴവുകൾക്കുള്ള ശിക്ഷാനടപടികൾ പൂർണ്ണമായും ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ്. 2017-18, 2018-19 എന്നീ വർഷങ്ങളിൽ റിട്ടേണുകൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിൽ നിരവധി പാകപ്പിഴകൾ സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. പോർട്ടലിലെ തകരാറുകൾകൊണ്ടും നിയമങ്ങളിലെ അവ്യക്തത കൾ കൊണ്ടും നികുതിദായകർ നട്ടം തിരിഞ്ഞ നിരവധി അനുഭവങ്ങളും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. റിട്ടേണുകൾ സമർപ്പിച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ തെറ്റുകൾ തിരുത്താൻ അവസരമില്ലാത്തതിനാൽ വലിയ ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ നേരിടുന്നുണ്ട്. ജീസ്ടിആർ-3ബി, ജീസ്ടിആർ-2 ഫോമുകൾ തിരുത്തുവാൻ നികുതിദായകരെ അനുവദിക്കേണ്ടതാണ്. ജിഎസ്ടി പോർട്ടൽ പുതിയ ഭേദഗതികളോടെ യഥാസമയങ്ങളിൽ അപ്പ്ഡേറ്റ് ചെയ്യണം.

ഇൻപുട്ട് ടാക്സ് ക്രെഡിട്ടിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ

ചരക്കു സേവന നികുതി വ്യവസ്ഥയിലെ ഏറ്റവും സവിശേഷമായ ഘടകം ഇൻപുട്ട് ടാക്സ് ക്രെഡിറ്റ്ആണ്. സെക്ഷൻ 16(2) പ്രകാരമുള്ള വ്യവസ്ഥകളിലെ അവ്യക്തതകൊണ്ട് ചരക്ക് വാങ്ങുന്ന നികുതിദായകൻ നികുതി കൊടുത്തു ബില്ലുപ്രകാരം നടത്തുന്ന പർച്ചേസിന്ഇൻപുട്ട് നിരാകരിച്ചു കൊണ്ടുള്ള നോട്ടീസുകളും അസ്സസ്സ്മെന്റ് ഓർഡറുകളും ഓഫീസുകളിൽനിന്നും പ്രവഹിച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ചരക്ക് വിൽക്കുന്ന ആളിന്റെ റിട്ടേണിലെ കുറവുകളുടെ പേരിലോ, അയാൾ നികുതി അടയ്ക്കാത്തതിന്റെ പേരിലോ വാങ്ങുന്ന വ്യാപാരിക്ക് ഇൻപുട്ട് ക്രെഡിറ്റ് നിഷേധിക്കുന്നത് നിയമവിരുദ്ധവും സാമാന്യനീതിയുടെ ലംഘനവുമാണ്. അതുപോലെ തന്നെ നികുതിദായകൻ റിട്ടേൺ ഫയൽ ചെയ്യാൻ താമസിച്ചാൽ അയാൾക്ക് ഐ.ടി.സി. നിഷേധിക്കുന്ന സെക്ഷൻ 16(4) എന്ന ചട്ടവും നിയമവിരുദ്ധമാണ്. ജി.എസ്.റ്റിയുടെ മുമുദ്രയെന്ന് പറയാവുന്ന ഈൻപുട് ടാക്സ് ക്രെഡിടിന് 16(2), 16(4) വകുപ്പുകളിലെ അസാദ്ധ്യമായ നിയന്ത്രണങ്ങൾ പിൻവലിക്കേണ്ടതാണ്. ജി.എസ്.റ്റി വകുപ്പിന്റെ 183/15/2022 സർകുലർ, ഇൻപുട് ടാക്സ് ക്രെഡിട്നൽകുന്നതിനു പുറപ്പെടുവിച്ചുട്ടുള്ള മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ, വകുപ്പിലെ നിയമവിരുദ്ധമായ വ്യവസ്ഥകൾക്ക് പരിഹാരാമാകുന്നില്ല.

നികുതി വെട്ടിപ്പ് തടയാൻ -ഡാറ്റാ മൈനിംഗ്

ജി.എസ്.ടി.എൻനെറ്റ് വർക്കിന്റെ ഡേറ്റാ മൈനിംഗിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള റിട്ടേൺ വിശകലനത്തിലൂടെ പൊരുത്തക്കേടുകൾ കണ്ടുപിടിക്കാൻ കഴിയുന്നു. ജീസ്ടിആർ-2എ, ജീസ്ടിആർ-3ബി റിട്ടേണുകളുടെ മാച്ചിംഗ് മുനേയും മറ്റും നികുതി വെട്ടിപ്പ് പുറത്ത് കൊണ്ടുവരാൻ കഴിയുന്നുണ്ട്.ജി.എസ്.ടി രജിസ്ട്രേഷൻ, ഇൻകംടാക്സ് റിട്ടേൺ, ആധാർ കാർഡ് ഇവയെല്ലാം പരസ്പരം ലിങ്ക് ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതുകൊണ്ട്ഡിജിറ്റൽ ഡാറ്റാ വിശകലനം വഴി ജി.എസ്.ടി. വെട്ടിപ്പു കണ്ടുപിടിക്കാൻ സാധ്യമാവുന്നു. അത്തരംവിശകലനത്തിനാവശ്യമായ ടൂൾസ്, ജി.എസ്.ടി. ഓഡിറ്റിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ വ്യാപാരികൾ വെളിപ്പെടുത്തുന്ന വിവരത്തിന്റെ മാത്രം അടിസ്ഥാനത്തിൽ നടത്തുന്ന വിശകലനം കുറെയൊക്കെ നികുതി ചോർച്ച തടയാൻ സഹായമാകും. 'സർകുലർ ട്രേഡിങ്', ബൊഗസ് രജിസ്ട്രേഷൻ വഴിയുള്ള ഇൻ പുട്ട് ടാക്സ് ക്രഡിറ്റ്, കണക്കിൽ ചേർക്കാതെ നടത്തുന്ന ക്രയവിക്രയങ്ങൾ മുതലായ

നിയമലംഘനങ്ങൾ കണ്ടെത്താൻ ഡാറ്റാ മൈനിംഗ് അനാലിസിസ് മാത്രം കൊണ്ട് കഴിയില്ല. കണക്കിൽ പെടാത്ത ചരക്കുകളുടെ നീക്കവും അവയുടെ ശേഖരണവും പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമായാൽ മാത്രമേ, അത്തരം നികുതി വെട്ടിപ്പ് തടയാൻ കഴിയു. അതിന് വാഹന പരിശോധനയും വ്യാപാരസ്ഥലങ്ങളുടെ പരിശോധനയും അനിവാര്യമാണു. ഇപ്പോഴുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങളിൽ അയവ് വരുത്തേണ്ടതും ആവശ്യമാണ്.

നികുതി നിർണ്ണയവും അസ്സസ്സ്മെന്റും

യന്ത്രവൽക്കരണത്തിനു മുൻതൂക്കം നൽകികൊണ്ടുള്ള ജിഎസ്റ്റി ഇടപാടുകളുടെ സൂക്ഷ്മ നിരീക്ഷണവും വിശകലനവും നികുതി നിർണ്ണയത്തിനു ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത് നികുതി ചോർച്ച തടയാൻ കാരണമാകും. പക്ഷെ ഇത്തരം വിവരവിശകലനത്തിലൂടെ നടത്തുന്ന അസ്സ്സ്മെന്റ് കേവലം ടാബുലേഷൻ ജോലി മാത്രമായി മാറുന്ന അവസ്ഥ ഉണ്ടായിക്കൂടാ. ഇൻകം ടാക്സിലെ 'ഫേസ്‌ലസ്' അസ്സസ്സ്മെന്റ് രീതി പോലെ ജിഎസ്റ്റിയും മാറുമ്പോൾ യഥാർഥത്തിൽ നടക്കുന്ന കണക്കിൽപ്പെടാത്ത ക്രയവിക്രയങ്ങൾ കണ്ടുപിടിക്കുവാൻ കഴിയില്ല.നികുതി നിയമത്തിലെ 73, 74 വകുപ്പുകൾ പ്രകാരമുള്ള നികുതി നിർണ്ണയം അത്യന്തം സൂക്ഷ്മമായും നീതിപൂർണ്ണമായും നിർവ്വഹിക്കേണ്ട പ്രധാന കർത്തവ്യമാണു. അതു യാന്ത്രികമായി നടത്തേണ്ടതല്ലെന്ന് നിയമപാലകരും ഓർക്കണം.വ്യക്തമായ തെളിവുകളും രേകളുംഅടിസ്ഥാനമാക്കി മാത്രമേ അസ്സസ്സ്മെന്റ് നടത്താവു. അത്തരം ഓർഡറുകൾ മാത്രമേ നിയമപരമായി നിലനിൽക്കു. 107 വകുപ്പു പ്രകാരമുള്ള ഒന്നാംഘട്ട അപ്പീലിനു മാത്രമേ ഇപ്പോൾ കഴിയുന്നുള്ളൂ. 109 വകുപ്പു പ്രാകരമുള്ള ട്രിബ്യുണൽ ഇനിയും സ്ഥാപിതമായിട്ടില്ല.

സങ്കീർണ്ണതയിൽ ഇന്ത്യൻ ഇൻകം ടാക്സ് നിയമമാണൂ ഏഷ്യൻ രാജ്യങ്ങളിൽ രണ്ടാം സ്ഥാനത്ത് നിലക്കുന്നതെന്നു പരക്കെ പറയപ്പെടുന്നു. പക്ഷേ ജിഎസ്റ്റി നിലവിൽ വന്നതേടെ ഭാരതത്തിലെ ജിഎസ്റ്റി നിയമം ലോകത്തെ തന്നെ നികുതി നിയമങ്ങളിൽ സങ്കീർണ്ണതയിൽഒന്നാം സ്ഥാനത്ത് എത്തുമെന്നു തോന്നുന്നു. ഇത്തരം സങ്കീർണ്ണതകളും ബാലാരിഷ്ടതകളും ദൂരികരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു ജിഎസ്റ്റി നിയമം ഉണ്ടായാൽ മാത്രമെ 'ഒരു രാഷ്ട്രം, ഒരു നികുതി'' എന്ന മനോഹരസ്വപ്നം സാക്ഷാത്കരിക്കപ്പെടുകയുള്ളൂ. കാഷ്മീർ മുതൽ കന്യാകുമാരി വരെയുള്ള ഇൻപുട്ട് ടാക്സ് ക്രഡിറ്റിന്റെ 'അനർഗ്ഗളമായ ഒഴുക്കിനും'' (സീംലെസ്സ്ഫ്ളോ) വ്യാപാരത്തിനും തടസ്സം സൃഷ്ടിക്കുന്ന ചട്ടങ്ങളും വ്യവസ്ഥകളും തിരുത്തി എഴുതാൻ ഇനിയും അമാന്തം പാടില്ല.

1 നികുതി വകുപ്പിലെ മുൻ ഡെപ്യൂട്ടി കമ്മിഷണർ ആയ ലേകൻ 2005 മുതൽ ഹൈകോടതിയിൽ അഭിഭാഷകനായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

18

GST: പ്രശ്നങ്ങളുംസാധ്യതകളും

അഡ്വ. കെ.എസ്. ഹരിഹരൻ[1]

ഒരു സംസ്ഥാനം ആയാലും രാഷ്ട്രമാകെ ആയാലും, വികസനത്തിനും നിലനില്പിനും വരുമാനം കണ്ടെത്താനുള്ള ഏറ്റവും പ്രധാനസ്രോതസ്സാണ് നികുതി. നികുതി എന്നു പറയുമ്പോൾ പ്രത്യക്ഷനികുതിയും പരോക്ഷനികുതിയും വരും. ഇന്ത്യയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം പ്രത്യക്ഷനികുതിയുടെ പ്രധാനസ്രോതസ്സ് ആദായനികുതി ആകുമ്പോൾ, പരോക്ഷനികുതിയുടെ പ്രധാനസ്രോതസ്സ് GST യും പിന്നെ ഇറക്കുമതി തീരുവയുമാണ് (Import duty), പ്രത്യക്ഷനികുതിയെ കൂടുതൽ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്ന ഒരു കാലഘട്ടത്തിൽനിന്നും പരോക്ഷനികുതിയെ കൂടുതൽ ആശ്രയിക്കുന്ന ഒരു കാലഘട്ടത്തിലേക്ക് മാറാൻ ഇന്ത്യ പോലുള്ള ഒരു രാഷ്ട്രത്തിന് സാധ്യതയുണ്ട്.

അടുത്ത ധനകാര്യ കമ്മീഷനെ നിയമിക്കാൻ കേന്ദ്ര സർക്കാർ തയ്യാറായിരിക്കുന്ന ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ നാണ്യപ്പെരുപ്പത്തിന്റെ തോത് എങ്ങനെയാകും എന്ന് ഒരു നിശ്ചയവും ഇല്ലാത്ത അവസ്ഥയിൽ, നികുതി വരുമാനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പല തീരുമാനങ്ങൾക്കും കൃത്യമായ ഒരു പശ്ചാത്തലം ഉണ്ടാക്കാൻ സുതാര്യമായ സാമ്പത്തികസ്ഥിതി സർക്കാരിന് മനസ്സിലായേ തീരൂ. GST അതിൽ നിർണ്ണായക ഘടകമാണ്.

GST ഉൾപ്പെടെയുള്ള നികുതിഘടന പല തരത്തിലുള്ള ആഗോള വിപണന കരാറുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് രൂപപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ടാക്കെത്തന്നെ, അത്തരം നിഷ്കർഷകൾ പാലിക്കാൻ അന്താരാഷ്ട്ര ഉടമ്പടികളിൽ അംഗമായിട്ടുള്ള ഇന്ത്യ പോലുള്ള രാജ്യങ്ങൾക്ക് ബാധ്യതയുണ്ട്. OECD (Organization for Economic Cooperation and Development) ഉൾപ്പടെയുള്ള അന്താരാഷ്ട്ര സംഘടനകളുടെ മാർഗനിർദേശങ്ങൾ ഇന്ത്യ ഉൾപ്പടെയുള്ള OECD-അംഗരാഷ്ട്രങ്ങൾ പാലിച്ചേ മതിയാകൂ. GST-യുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പല നികുതിനിർദ്ദേശങ്ങളും സമയബന്ധിതമായി നടപ്പിലാക്കേണ്ടത് OECD-

യിൽ അംഗമായിട്ടുള്ള രാജ്യങ്ങളുടെ കടമയാണ്. കൂടാതെ, ഇത്തരം നടപ്പിലാക്കലുകൾ ആ രാജ്യങ്ങളുടെ അന്താരാഷ്ട്ര തലത്തിലുള്ള Compliance റേറ്റിംഗിൽ പോലും പ്രതിഫലിക്കുന്നതാണ്. അതുപോലെ തന്നെ, മറ്റ് അന്തർദേശീയ ധാരണകളിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള നികുതിയെ സംബന്ധിച്ചുൾപ്പെടെയുള്ള നിബന്ധനകളും നിർദ്ദേശങ്ങളും ഇന്ത്യ പാലിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

GSTയിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ:

1. നികുതികളുടെ ബാഹുല്യം

"ഒരു രാജ്യം, ഒരു നികുതി" എന്ന മുദ്രാവാക്യവുമായാണ് GST കൊണ്ടുവരപ്പെട്ടത് എങ്കിലും സെൻട്രൽ, സ്റ്റേറ്റ്, യൂണിയൻ ടെറിറ്ററി, ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് എന്നിങ്ങനെ നിരവധി ചരക്കുസേവനനികുതികൾ അടങ്ങുന്നതാണ് GST നിയമവ്യവസ്ഥ. ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ കേന്ദ്ര ഉദ്യോഗസ്ഥരും അതാത് സംസ്ഥാനങ്ങളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരും GST വ്യവസ്ഥയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

ചരക്കുകളുടെയും സേവനങ്ങളുടെയും സപ്ലൈ-സ്ഥലത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് ഒരു സപ്ലൈയ്ക്കുമേൽ ഇവയിൽ ഏത് നികുതികളൊക്കെയാണ് ചുമത്തപ്പെടേണ്ടത് എന്ന് നിർണ്ണയിക്കുന്നത്. സപ്ലൈ-സ്ഥലം എങ്ങനെ നിർണ്ണയിക്കണം എന്ന് നിഷ്കർഷിക്കുന്ന ചട്ടങ്ങളും നിയമങ്ങളും നോട്ടിഫിക്കേഷനുകളും സർക്കുലറുകളും തന്നെ ഒരു പിടി ഉണ്ട്. ഇവയിൽ ഏതെങ്കിലും ഒന്ന് ശരിയായി മനസ്സിലാക്കാതെ നികുതിയടച്ചുപോയാൽ ഹെഡ് മാറി നികുതി അടച്ചു എന്ന തെറ്റ് പരിഹരിക്കാൻ നികുതിദായകർ നിരവധി പ്രക്രിയകളിലൂടെ കടന്നുപോകേണ്ടി വരുന്നു.

2. നികുതിനിരക്കുകളുടെ ബാഹുല്യം

നികുതിനിരക്കുകളുടെ ബാഹുല്യവും GST വ്യവസ്ഥയിലെ ഒരു പ്രശ്നമാണ്. Nil, 0.25%, 0.1%, 1%, 3%, 5%, 6%, 12%, 18%, 28% എന്നിങ്ങനെ നിരവധി നിരക്കുകളാണ് GST വ്യവസ്ഥയിൽ ഉള്ളത്. തങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന സപ്ലൈയുടെ നികുതിനിരക്ക് എത്രയാണ് എന്ന് കണ്ടുപിടിക്കാൻ നികുതിദായകർ കേന്ദ്രത്തിന്റെയും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും സെൻട്രൽ ടാക്സ്/ ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് ടാക്സ്/ സ്റ്റേറ്റ് ടാക്സ് നോട്ടിഫിക്കേഷനുകളും റേറ്റ് നോട്ടിഫിക്കേഷനുകളും കൂലങ്കഷമായി വിശകലനം ചെയ്യേണ്ട അവസ്ഥയാണ്. ഒരു ചരക്കിന്റെയോ സേവനത്തിന്റെയോ ഏതൊരു കാലഘട്ടത്തിലെയും നികുതിനിരക്ക് കണ്ടുപിടിക്കുക എന്നത് കുതിദായകർക്ക് മാത്രമല്ല, അവരെ സഹായിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ടാക്സ് പ്രൊഫഷണലുകൾക്കും, എന്തിന് GST ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കു പോലും വലിയ പരിശ്രമം വേണ്ടിവരുന്ന ഒരു കാര്യമാണ്.

3. നിയമങ്ങളുടെ ബാഹുല്യം

മുകളിലെ വിഭാഗങ്ങളിൽ പറഞ്ഞ ഭേദഗതിയിലൂടെ കൊണ്ടുവരപ്പെട്ട ഭരണഘടനാവകുപ്പുകളും, 4 കേന്ദ്ര ആക്റ്റുകളും, 28 സംസ്ഥാന ആക്റ്റുകളും, ഈ 32 ആക്റ്റുകളുടെയും ഭേദഗതി ആക്റ്റുകളും, വർഷാവർഷം പാസ്സാക്കപ്പെടുന്ന കേന്ദ്ര, സംസ്ഥാന ഫിനാൻസ് ആക്റ്റുകളിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള GST നിയമ ഭേദഗതികളും, കേന്ദ്രത്തിന്റെയും സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും ഓരോ തരത്തിലുള്ള GST റൂളുകളും അവയുടെ ഭേദഗതികളും, നാന്നൂറോളം സെൻട്രൽ ടാക്സ് നോട്ടിഫിക്കേഷനുകളും, ഏതാണ്ട് അത്രത്തോളം തന്നെയുള്ള ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് ടാക്സ് നോട്ടിഫിക്കേഷനുകളും, കോമ്പൻസേഷൻ സെസ്സ് നോട്ടിഫിക്കേഷനുകളും, യൂണിയൻ ടെറിറ്ററി നോട്ടിഫിക്കേഷനുകളും, അത്രത്തോളം തന്നെയുള്ള ഓരോ സംസ്ഥാനങ്ങളുടെയും സ്റ്റേറ്റ് ടാക്സ് നോട്ടിഫിക്കേഷനുകളും, ഇത്രത്തോളം എണ്ണമോ അതിൽ കൂടുതലോ ഉള്ള ഈ നികുതിയിനങ്ങളിലെ റേറ്റ് നോട്ടിഫിക്കേഷനുകളും..

4. ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ പരിശീലനത്തിലെ കുറവ്

പരിശീലനത്തിനും പഠനത്തിനുമായുള്ള അവസരത്തിന്റെയും സമയത്തിന്റെയും അഭാവം ഒരു വശത്ത് നിൽക്കുമ്പോൾത്തന്നെ നികുതി കൃത്യമായി പിരിച്ചെടുക്കാനുള്ള സമ്മർദ്ദവും ഉദ്യോഗസ്ഥരെ മറ്റേവശത്തു നിന്നും വലയ്ക്കുകയാണ്. ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കു പോലും നികുതിനിയമങ്ങൾ വിശദമായി പഠിക്കാൻ സമയവും സന്ദർഭവും കിട്ടിയിട്ടില്ല. നിയമത്തെക്കുറിച്ചോ നികുതിയെക്കുറിച്ചോ അത്രകണ്ട് അവഗാഹമില്ലാത്ത സാധാരണ കച്ചവടക്കാരായ നികുതിദായകരുടെ കാര്യം പിന്നെ പറയാനുണ്ടോ. ഏതൊരു നികുതിവ്യവസ്ഥയുടെ ആദ്യഘട്ടങ്ങളിലും നികുതിദായകർക്ക് മനഃപൂർവ്വമല്ലാത്ത തെറ്റുകുറ്റങ്ങൾ വരുക സ്വാഭാവികമാണ്. ആ തെറ്റുകുറ്റങ്ങൾ തിരുത്താൻ അവർക്ക് അവസരങ്ങൾ നൽകണം എന്ന് ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് ആഗ്രഹമുണ്ടെങ്കിൽപ്പോലും ഇക്കാര്യത്തിൽ നിയമത്തിൽ വ്യക്തമായ വ്യവസ്ഥകൾ ഇല്ലാത്തതിനാൽ ശിക്ഷാനടപടികളെടുക്കാൻ ഉദ്യോഗസ്ഥർ നിർബന്ധിതരാകുന്ന അവസ്ഥയാണ് ഭൂരിഭാഗം സാഹചര്യങ്ങളിലും ഇതുവരെ കാണാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്.

5. GST നെറ്റ്‌വർക്കിലെ സാങ്കേതികപ്രശ്നങ്ങൾ:

GST ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ നിസ്സഹായാവസ്ഥയോട് ചേർത്ത് വായിക്കേണ്ട ഒരു പ്രശ്നമാണ് GSTയുടെ ഔദ്യോഗിക വെബ്സൈറ്റ് ആയ GSTN-ൽ 2017 മുതൽ ഉള്ള സാങ്കേതികപ്രശ്നങ്ങൾ. .

GSTN-ന്റെ കാര്യങ്ങൾ ഇന്ത്യയിൽ ഒരിടത്തും ആശാവഹമായിരുന്നില്ല. GSTN-ന് പ്രശ്നങ്ങളുണ്ടെന്ന് ഒടുവിൽ കേന്ദ്രം അംഗീകരിക്കുകയും റിട്ടേൺ സമർപ്പിക്കാനുള്ള അവസാന തീയതി നീട്ടിക്കൊടുക്കുക

യും നിശ്ചിതസമയത്തേക്കുള്ള ലേറ്റ് ഫീ ഒഴിവാക്കി ക്കൊടുക്കുകയും പലപ്പോഴും ചെയ്തുപോന്നു. ഒടുവിൽ പ്രശ്നങ്ങൾ പരിഹരിക്കപ്പെടാതെ തുടർന്ന പ്പോൾ കോടികൾ മുടക്കി GSTN-ന്റെ ജോലികൾ ഏൽപ്പിച്ചുകൊടുത്ത ഇന്ത്യയിലെ തന്നെ പ്രമുഖ ഐ.ടി. സ്ഥാപനമായ ഇൻഫോസിസിന് മേൽ കോ ടികളുടെ നഷ്ടപരിഹാരത്തുക ചുമത്തിയത്

6. കള്ള ഇൻവോയ്സ് മാഫിയയുടെ റാക്കറ്റ് (ഫേക്ക് ഇൻവോയ്സ്റാക്കറ്റ്):

ഭൂരിഭാഗം നികുതിദായകരും സത്യസന്ധമായി സാധുവായ ഇൻവോയ്സുകൾ ഇഷ്യൂചെയ്തും സമ യാസമയം റിട്ടേണുകൾ സമർപ്പിച്ചും നികുതിയടച്ചും കഴിഞ്ഞുപോരുമ്പോൾ ഇന്ത്യയിലെ ഏതാണ്ട് 0.5%-ഓളം വരുന്ന ബിസിനസ്സുകാർ, നിയമത്തിലെ പഴുതു കൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തി എളുപ്പവഴിയിൽ പണമു ണ്ടാക്കാൻ വ്യാജ ഇൻവോയ്സ്ചെയിൻ എന്ന ഒരു കുറ്റകരമായ സംവിധാനം പിന്തുടർന്നു വരുന്നുണ്ട്. ചരക്കിന്റെയോ സേവനത്തിന്റെയോ കൈമാറ്റങ്ങളൊ ന്നുമില്ലാതെ GST രേഖപ്പെടുത്തിയ ഇൻവോയ്സു കൾ മാത്രം അങ്ങോട്ടും ഇങ്ങോട്ടും കൈമാറി 'ഇൻ വോയ്സ്കച്ചവടം' നടത്തുന്ന ഇത്തരം പ്രശ്നക്കാരെ പിടികൂടാൻ GST ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ഊർജ്ജിതമായി ശ്ര മിച്ചുവരുന്നുണ്ട്. പക്ഷേ ചെയ്യുന്ന കുറ്റത്തിന്റെ ഗൗര വത്തെപ്പറ്റി വലിയ ധാരണയില്ലാതെ ഇത്തരം ചെയി നുകളിൽ ചെന്ന് പെടുന്ന ബിസിനസ്സുകാരും നിരവധിയാണ്. വ്യാജ ഇൻവോയ്സ്റാക്കറ്റിനെ തുട ച്ചുനീക്കേണ്ടത് ഇന്ത്യയിൽ GST വ്യവസ്ഥയുടെ അന്ത സ്സോടെയുള്ള നിലനിൽപ്പിന് അത്യന്താപേക്ഷിത മാണ്.

7. GST നിയമത്തിലെ പ്രശ്നങ്ങൾ

മേൽപ്പറഞ്ഞതെല്ലാം GST നിയമങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്ന തിൽ നേരിട്ടു കൊണ്ടിരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങളാണെ ങ്കിൽ, GST നിയമത്തിൽത്തന്നെയുള്ള ചില പ്രശ്ന ങ്ങളാണ് ചുവടെ പറയുന്നത്.

i. സപ്ലയർ നികുതിയടച്ചില്ലെങ്കിൽ സ്വീകർത്താവിന് ബാധ്യത

ii. ഗതാഗതമദ്ധ്യേയുള്ള തടയലും പിഴയും

ബിസിനസ്സുകാർ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ബുദ്ധിമുട്ട് അനു ഭവിക്കുന്ന കാര്യങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് GST-യിലെ സാങ്കേ തികതയുടെ പേരിലുള്ളതും, അപ്രായോഗികമായ തും ആയ ചില ഗതാഗതമദ്ധ്യേയുള്ള തടയലും പിഴയും. നിസ്സാരവും, പ്രത്യക്ഷത്തിൽത്തന്നെ സാ ങ്കേതികപ്രശ്നം മാത്രമാണ് എന്ന് മനസ്സിലാവുന്നതു മായ തെറ്റുകളുടെ പേരിൽ നികുതിദായകരുടെ വാഹനവും ചരക്കുകളും പിടിച്ചുവയ്ക്കുകയും വൻതു കകൾ പിഴയായി ഈടാക്കുകയും ചെയ്യാൻ GST നി യമങ്ങൾ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്ക് അധികാരം നൽകുന്നുണ്ട്.

iii. GST വന്നിട്ടും പഴയ പല നികുതികളും ഇപ്പോഴും ചുമത്തപ്പെട്ടു വരുന്നു:

GSTയുടെ ഭാവി

1. രജിസ്ട്രേഷനെടുക്കാതെ മാറിനിൽക്കുന്ന വരെ രജിസ്ട്രേഷൻ പരിധിയിൽ കൊണ്ടു വരുക

ബിസിനസ്സിന്റെ ടേണോവർ ഒരു ദിവസം അയ്യായിര ത്തി അറുന്നൂറ് രൂപ എത്തിയാൽ (ഒരു വർഷത്തിൽ ഇരുപതു ലക്ഷം രൂപ) GST രജിസ്ട്രേഷൻ എടുക്ക ണം എന്നുള്ള നിബന്ധന ഇപ്പോൾത്തന്നെയുണ്ട ല്ലോ. GST രജിസ്ട്രേഷൻ ഉണ്ടെങ്കിലേ ബിസിനസ്സ് എന്ന നിലയ്ക്ക് അംഗീകാരം ലഭിക്കുകയുള്ളൂ എന്ന ഒര വസ്ഥ ഇപ്പോൾ പൊതുവേ ബിസിനസ്സുകാരുടെ ഇടയിൽ ഉണ്ട്. ഡിജിറ്റൽ ഇടപാടുകൾക്ക് പൊതു സ്വീകാര്യത ഇപ്പോൾത്തന്നെ വന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതും പ്രത്യേകം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. മറ്റു കാര്യങ്ങൾ കൂടി പരിഗണിക്കുമ്പോൾ ശരിയായ ബിസിനസ്സിന്റെ വ്യാപ്തി കാണിച്ചാൽ, ബാങ്കുകൾ പോലും മറ്റു സെ ക്യൂരിറ്റികൾ ഇല്ലാതെ തന്നെ, റിട്ടേണുകളുടെ പിൻ ബലത്തിൽ ലോൺ കൊടുക്കുന്ന അവസ്ഥയും, പല പ്രമുഖ ബ്രാൻഡുകളും ഏജന്റുമാരെയും ഡിസ്ട്രി ബ്യൂട്ടർമാരെയും ഒക്കെ തിരഞ്ഞെടുക്കുമ്പോൾ GST-യുടെ കണക്കുകളും റിട്ടേണുകളും ഗൗരവമായി പരി ഗണനയിലെടുക്കുന്നുണ്ട് എന്നുള്ളതും ഒക്കെ വിറ്റുവരവും കണക്കുകളും സുതാര്യവും കൃത്യവും ആക്കേണ്ടതിന്റെ പ്രാധാന്യം സമൂഹത്തിൽ ഇപ്പോൾ ത്തന്നെ ശ്രദ്ധേയമാക്കി വരുന്നുണ്ട്.

ഓരോ തദ്ദേശഭരണകൂടത്തിനും, വാർഡിലെ/ പഞ്ചാ യത്തിലെ/ മുനിസിപ്പാലിറ്റിയിലെ/ കോർപ്പറേഷനി ലെ ബിസിനസ്സുകാരുടെ കണക്കുകൾ പൊതുജന ത്തിന് ലഭ്യമാക്കാൻ കഴിയുന്ന രീതിയിൽ വിവരസാങ്കേതികവിദ്യ വികസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കു മ്പോൾ ഒന്നും ഒളിച്ചുവയ്ക്കാൻ പറ്റാത്ത അവസ്ഥയാ ണ് നിലവിലുള്ളത്. GPS (ഗ്ലോബൽ പൊസിഷനിംഗ് സിസ്റ്റം) എന്ന സാങ്കേതിക വിദ്യയിലൂടെ ഓരോ സ്ഥാ പനത്തിന്റെയും ചരക്കുനീക്കങ്ങൾ നിരന്തരം പരി ശോധിച്ചുപോരുന്ന സംവിധാനം ഇന്ത്യയിലെ സർ ക്കാർ വകുപ്പുകൾ നന്നായി ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. ഇന്ത്യയിലെ പുതിയ തലമുറ സുതാര്യമായ കണക്കു കളിൽ തല്പരരായി മാറിയിട്ടുള്ളതും സുതാര്യമായ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് വഴിയൊരുക്കും. ചാർട്ടേഡ് അക്കൗണ്ടന്റുമാർ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രൊഫഷണലു കൾ അഡ്ജസ്റ്റ്മെന്റുകൾക്ക് തയ്യാറാകാതെ വരുന്ന തും GST-യുടെ നല്ല ഭാവിയ്ക്ക് വഴിയൊരുക്കും. മിക്ക വിദേശരാജ്യങ്ങളും, അവിടെ സാധനങ്ങളും സേവന ങ്ങളും സൗജന്യമായി നൽകിയാൽപ്പോലും GST തുകയിൽ വിട്ടുവീഴ്ച ചെയ്യുകയില്ല എന്നത് രാഷ്ട്ര ത്തിന്റെ അഭിമാനമായി കാണുന്നു. ഇന്ത്യയും ഒരു നാൾ ആ അവസ്ഥയിലേക്ക് തീർച്ചയായും എത്തും.

അതിൽ ആര് കേന്ദ്രംഭരിക്കുന്നു, ആര് സംസ്ഥാന ങ്ങൾ ഭരിക്കുന്നു എന്നതിന് പ്രസക്തി കുറവാണ്. ഭരി ക്കുന്ന രാഷ്ട്രീയകക്ഷികൾക്ക് പരോക്ഷനികുതികാര്യ ങ്ങളിലുള്ള ഇടപെടൽ നടത്താൻ അവസരമുണ്ടാകാത്ത ആഗോളവ്യവസ്ഥ ഇന്ത്യയി ലും വരും എന്നുള്ളത് പല കാര്യങ്ങളെയും ആശ്രയി ച്ചിരിക്കും. എങ്കിലും അതിവിദൂരഭാവിയിൽ അത് സം ഭവിക്കും.

2. **ഉദ്യോഗസ്ഥർ നികുതിദായകരെ സഹായി ക്കാനുള്ളവരാണ് എന്ന മനോഭാവം ഉദ്യോ ഗസ്ഥരിൽ വളർത്തുക:**

3. **നികുതിദായകരുടെവീഴ്ചകൾ വരുമാന സ്രോതസ്സല്ല എന്ന് സർക്കാരുകൾ മനസ്സിലാ ക്കി പ്രവർത്തിക്കണം:**

4. **GST ഫെസിലിറ്റേഷൻ സെന്ററുകളുടെയും GST മൊബൈൽ ആപ്പുകളുടെയും കാര്യ ക്ഷമമായ പ്രവർത്തനം:**

5. നികുതിവെട്ടിപ്പും, നികുതിച്ചോർച്ചയും:

നികുതിവെട്ടിപ്പ് നടത്തുന്നത് വലിയ സാമ്പത്തിക കു റ്റമാണ് എന്നതിനപ്പുറം ഗുരുതരമായ രാജ്യദ്രോഹ കുറ്റം കൂടിയാണ് എന്ന തിരിച്ചറിവ് ഓരോ വ്യക്തി ക്കും ഉണ്ടാക്കുവാൻ വിശദമായ ബോധവത്കരണം സ്കൂൾ തലത്തിൽനിന്നു തന്നെ നടത്താൻ സർക്കാരു കൾ ശ്രമിക്കണം. നികുതിവെട്ടിപ്പ് രാജ്യത്തെ എന്തെ ല്ലാം തരത്തിൽ ബാധിക്കും എന്നതിനെ പറ്റി വലിയ ധാരണയൊന്നും ഇല്ലാതെയാണ് മിക്കവരും ഈ കുറ്റ കൃത്യത്തിൽ അറിഞ്ഞോ അറിയാതെയോ ഏർപ്പെടു ന്നത്. നികുതിവെട്ടിപ്പ് എന്ന കുറ്റകൃത്യത്തിന്റെ ഗൗരവം ഓരോ വ്യക്തിക്കും മനസ്സിലായാൽ ഒരു വലിയ മാറ്റം ഇന്ത്യയിൽ ഉണ്ടാകും. അപ്പോൾ മാത്രമേ GST അതിന്റെ ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് പൂർണ്ണമായും എത്തി ത്തുടങ്ങൂ.

6. ഈസ് ഓഫ് ഡൂയിങ് ബിസിനസ് (Ease of doing business):

"Ease of doing business" എന്ന് അന്താരാഷ്ട്രതല ത്തിൽ അറിയപ്പെടുന്ന 'ബിസിനസ് ചെയ്യാനുള്ള എളുപ്പം' ഉള്ള അന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിൽ ദൗർ ഭാഗ്യവശാൽ ലോകരാഷ്ട്രങ്ങൾക്കിടയിൽ ഇന്ത്യ വളരെ പിന്നിലാണ്. “Ease of doing business” കൊ ണ്ടുവരുന്നതിന്റെ ഭാഗമായിക്കൂടിയാണ് ഒരുപാട് പരോക്ഷനികുതിനിയമങ്ങളെ ഒഴിവാക്കി അവയ്ക്കെ ല്ലാം പകരം GST നിയമവ്യവസ്ഥ കൊണ്ടുവന്നത്. എങ്കിലും “Ease of doing business” എന്ന ലക്ഷ്യം ഇപ്പോഴും അകലെയാണ്.

ഉദ്യോഗസ്ഥർ നികുതിദായകരുടെ ‘ഫെസിലിറ്റേ റ്റർ’മാരായി (Facilitator) പ്രവർത്തിക്കുക, മനഃപൂർവ്വമ ല്ലാത്ത തെറ്റുകൾ പിഴയില്ലാതെ തിരുത്താൻ നികുതി ദായകർക്ക് അവസരം ഉണ്ടായിരിക്കുക, ഒരു പരിശോധനയുടെയും പേരിൽ നികുതിദായകർക്ക് അമൂല്യമായ സമയം നഷ്ടമാകാതെ പെട്ടെന്ന് കാര്യ ങ്ങൾ നടക്കുക, നികുതിദായകരുടെ പരാതികൾ GST ഡിപ്പാർട്മെന്റ് ഉടനടി പരിഹരിച്ചു കൊടുക്കുക, GST NETWORK കാര്യക്ഷമമായി പ്രവർത്തിപ്പിക്കുക, തുട ങ്ങിയ കാര്യങ്ങൾ ചെയ്തു മുന്നോട്ട് പോയാലേ ഇന്ത്യ യിൽ “Ease of doing business” സംജാതമാവുകയു ള്ളൂ.

Ease of doing business-ൽ ഇന്ത്യ ഏറ്റവും മുൻനിര യിൽ എത്തേണ്ടത് ജനങ്ങളുടെ ആവശ്യം ആണ് എന്ന അവബോധം ജനങ്ങളിൽ വളർന്നാൽ, നിയമ നിർമ്മാതാക്കളും സർക്കാരുകളും ഉദ്യോഗസ്ഥരും ആ ലക്ഷ്യത്തിനായി പ്രവർത്തിക്കാൻ നിർബന്ധിത രാകുക തന്നെ ചെയ്യും.

7. സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ്

നല്ല നികുതിദായകർ, അത് വ്യക്തികളാകട്ടെ, കമ്പനി കളാകട്ടെ, തങ്ങളുടെ നികുതിബാധ്യത സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റിന് വിധേയമാക്കാൻ പരസ്യമായി തയ്യാറായി വരുന്ന ഒരു കാലം ഇന്ത്യയിൽ ഉണ്ടാവണം.

8. സുതാര്യമായ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ (Transparent economy)

ഡിജിറ്റൽ പേയ്മെന്റ് ഇടപാടുകൾക്ക് കൂടുതൽ പ്രചോ ദനം നൽകുകയും, ബിസിനസ്സിന്റെ കണക്കുകൾ കൃ ത്യമായി സൂക്ഷിക്കേണ്ടതും രേഖപ്പെടുത്തേണ്ടതും എങ്ങനെ എന്ന് ബിസിനസ്സുകാരിലും അക്കൗണ്ടിംഗ്, നികുതി, പ്രൊഫഷണലുകളിലും, ബിസിനസ്സുകാർ/ പ്രൊഫഷണലുകൾ ആകാൻ പോകുന്ന വ്യക്തികളി ലും വിദ്യാർത്ഥി-തലത്തിൽ വെച്ചുതന്നെയോ പ്രാദേ ശിക തലത്തിൽ വെച്ചോ അവഗാഹം വളർത്തിയെടു ക്കുകയും, സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റ്, പബ്ലിക് ഓഡിറ്റ്, എന്നിങ്ങനെയുള്ള കാര്യങ്ങൾ സർവ്വസാധാരണമാ ക്കുകയും, കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട വിവരസാങ്കേതികവി ദ്യ ഉപയോഗിച്ചുകൊണ്ട് മെച്ചപ്പെട്ട ഒരു GST NETWORK വികസിപ്പിച്ചെടുക്കുകയും, ചരക്കുസേ വന കൈമാറ്റങ്ങൾ ഓട്ടോമാറ്റിക് ആയി പൊതുജന ങ്ങൾക്ക് എടുത്തുനോക്കാവുന്ന ഒരു വെബ്സൈ റ്റിൽ ലഭ്യമാകുന്ന തരത്തിലുള്ള ഒരു സംവിധാനം സ്ഥാപിക്കുകയുമൊക്കെ ചെയ്ത് അതീവ സുതാര്യ മായ ഒരു സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാക്കിയെടുക്കാൻ ഇന്ത്യയ്ക്ക് ഇപ്പോഴും സാധ്യതയുണ്ട്. ഇന്ത്യയിലെ ഭൂരി ഭാഗമായ യുവജന മനുഷ്യവിഭവശേഷിയെ ഇതിനായി ഉപയോഗിക്കാൻ, ദീർഘവീക്ഷണത്തോ ടെയുള്ള നടപടികൾ സർക്കാരുകൾ കൈക്കൊള്ള ണം.

GST-യുടെ പ്രവർത്തനം സുതാര്യവും സോഷ്യൽ ഓഡിറ്റിന് വിധേയവും ആക്കി എല്ലാ ബിസിനസ്സുക ളുടെയും GST അനുവർത്തനത്തിന്റെ തോത് ജനസമ ക്ഷം ലഭ്യമാക്കണം. ഒരു ബിസിനസ്സുകാരനായ താൻ

നികുതി വെട്ടിച്ചാൽ അത് തന്റെ അയൽക്കാരും നാട്ടുകാരുമൊക്കെ അപ്പോൾത്തന്നെ അറിയും എന്നും, ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനായ താൻ നികുതിവെട്ടിപ്പിന് കൂട്ടുനിന്നാൽ അത് സഹപ്രവർത്തകരും പൊതുജനവും അറിയും എന്നുമൊക്കെയുള്ള സാഹചര്യം വരുമ്പോൾ GST മാത്രമല്ല, എല്ലാ നിയമവും പാലിക്കാൻ ഇന്ത്യയിലെ എല്ലാ പൗരന്മാരും ശ്രമിച്ചുപോകും. ഇത് ഇന്ത്യയെ സുതാര്യമായ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയിലേക്ക് നയിക്കും.

1 B.Com., MBA, LL.B.

19

GST വ്യാപാരികൾ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ

ശ്രീ. കെ.എം. ജോൺ[1]

ആവശ്യമായ മുന്നൊരുക്കം കൂടാതെ 2017 ജുലൈ മാസം 1-ാം തീയതി നടപ്പിലാക്കിയ GST വ്യാപാര മേഖലക്ക് വൻ പ്രതിസന്ധിയാണ് സൃഷ്ടിച്ചത്. 'ONE NATION ONE TAX' എന്ന ആപ്ലവാക്യത്തോടെ തുടങ്ങിയ GST തുടക്കത്തിൽ 4 നികുതി നിരക്കുമായി ആരംഭിച്ചത് 5 വർഷം പിന്നിട്ടപ്പോൾ 1 നികുതി നിരക്കും സർ ചാർജ്ജും ആയി അതി സങ്കിർണ്ണമായിരിക്കുന്നു. 30 -06 -2017 ൽ വ്യാപാരികളുടെ കൈവശം വാറ്റ് നികുതി ഒടുക്കിയ നീക്കിയിരിപ്പ് സ്റ്റോക്കിനെ GST യിലേക്ക് മാറ്റി പുതിയ നികുതി നിർണ്ണയം നടപ്പിലാക്കിയപ്പോൾ നികുതി നിരക്കിലെ വ്യത്യാസം മൂലം ഇൻപുട്ട് ടാക്സ് ക്രെഡിറ്റ് എടുക്കുവാൻ പറ്റാതെ വൻ സാമ്പത്തിക നഷ്ടം ഉണ്ടായി. കൂടാതെ 2017 മുതൽ 2020 വരെയുള്ള വർഷങ്ങളിൽ ഇടക്കിടെ വരുത്തിയ നികുതി നിരക്കിലെ മാറ്റവും വ്യാപാരികൾക്ക് ബുദ്ധിമുട്ടും സാമ്പത്തിക നഷ്ടവും ഉണ്ടാക്കി. 2017 ജൂലൈ 1-ാം തിയതി GST നിയമം നിലവിൽ വന്നപ്പോൾ ഇന്ത്യയിൽ സോഫ്റ്റ് വെയർ സഹായത്തോടെ വ്യാപാരം ചെയ്തിരുന്നവർ വളരെ കുറഞ്ഞ ഒരു ശതമാനം മാത്രമായിരുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള വ്യാപാര സമൂഹമാണ് അത്യാധുനിക സംവിധാനമുള്ള സോഫ്റ്റ് വെയർ ഉപയോഗിക്കുവാൻ നിർബന്ധിതരായി തീർന്നത്.അതുകൂടാതെ GST യെ സപ്പോർട്ട് ചെയ്യുന്ന സോഫ്റ്റ് വെയറും വളരെ ചുരുക്കമായിരുന്നു. തൻ മൂലം വ്യാപാര സമൂഹത്തിനു സാമ്പത്തിക ബാധ്യതയും പ്രതിസന്ധിയും ഉണ്ടായി. പല സ്ഥാപനങ്ങളും ദിവസങ്ങളോളം ഇൻവോയ്സ് ചെയ്യാൻ പറ്റാതെ ബുദ്ധിമുട്ടി. നികുതി നിരക്ക് HSN code അടിസ്ഥാനമാക്കി നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനാൽ ശരിയായ നികുതി നിരക്ക് ഏതാണെന്ന് കണ്ടെത്തുക എന്നത് വളരെ വിഷമം പിടിച്ചതായി തീർന്നു. GST സ്വയം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തൽ ആണ് എന്നു പറഞ്ഞു നടപ്പിലാക്കിയിട്ട് നികുതി ദായകരെ അധികാരികൾ വിശ്വാസത്തിലെടുത്തില്ല എന്നത് വളരെ ദു:ഖകരമായി ഇപ്പോഴും തുടരുകയാണ്. വ്യാപാരസമൂഹം GST നടപ്പിലായതു മുതൽ അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന 5 പ്രധാന പ്രശ്നങ്ങൾ താഴെ കൊടുക്കുന്നു.

1) Return Filing Issues

2017 ജുലൈ മാസത്തെ റിട്ടേൺ ആണ് ആരംഭത്തിൽ കൃത്യമായി ഫയൽ ചെയ്യാൻ സാധിച്ചത്. ആഗസ്റ്റ് മാസം മുതൽ GST Site ൽ മാറ്റം വരുത്തിയത് മൂലം 3ആഴ്ചയിൽ പേയ്മെൻറ് അടക്കുന്ന സംവിധാനമാണ് ഉണ്ടായത്. 2017 ജുലൈ മുതലുള്ള 6518) സമയബന്ധിതമായി വ്യാപാരികൾ പിന്നീട് ഫയൽ ചെയ്യുകയായിരുന്നു.

GST പോർട്ടലിന്റെ കാര്യക്ഷമതാ കുറവ് കൊണ്ട് റിട്ടേൺ ഫയലിംഗിനു തടസം സംഭവിച്ചു. തൻമൂലം വ്യാപാരികളിൽ ഭൂരിഭാഗം പേർക്കും സമയത്ത് റിട്ടേൺ ഫയൽ ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. അതുമൂലം late fee interest ഉം കൊടുത്ത് റിട്ടേൺ ഫയൽ ചെയ്യാൻ അവർ നിർബന്ധിതരായി. സമയ പരിധി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ ഗവൺമെന്റ് ഏർപ്പെടുത്തിയ ആംനിസ്റ്റി സ്കീം പ്രകാരം റിട്ടേൺ ഫയൽ ചെയ്തു ഒപ്പം എത്തിയ നികുതി ദായകർക്ക് ഇപ്പോൾ Input Tax Credit disallow ചെയ്ത് നോട്ടിസ് അയക്കുന്നത് ഖേദകരമാണ്. പ്രസ്തുത നോട്ടീസുകൾ വ്യാപാരികൾ ബഹുമാനപ്പെട്ട ഹൈക്കോടതിയുടെ പരിഗണനക്കായി സമർപ്പിച്ചിരിക്കുകയാണ് .

ഒരിക്കൽ ഫയൽ ചെയ്തു റിട്ടേണിൽ എന്തെങ്കിലും തെറ്റ് സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ മുൻപ് വാറ്റിൽ ഉണ്ടായിരുന്നത് പോലെ തിരുത്താൻ അവസരം ഇല്ല എന്നത് ഒരു പോരായ്മയാണ്.

2) Input Tax Credit

ഏടാ യുടെ ആരംഭത്തിൽ ഒരു മൊട്ടുസൂചി വാങ്ങിയാൽ പോലും അതിന്റെ ഇൻപുട്ട് എടുക്കാം എന്ന് പറഞ്ഞു പഠിപ്പിച്ചിട്ട് പിന്നീട് 2 വർഷത്തിന് ശേഷം ഉണ്ടായ നിയമത്തിലെ മാറ്റങ്ങൾ മുൻകാല പ്രാബല്യത്തോടെ നടപ്പിലാക്കിയപ്പോൾ റിട്ടേൺ തെറ്റായി ഫയൽ ചെയ്ത് തെറ്റായി ഇൻപുട്ട് ടാക്സ് എടുത്തു എന്നു പറഞ്ഞ് ഇൻപുട്ട് ടാക്സ് disallow ചെയ്യുന്നു.

08/0/2019 വരെ നികുതി ദായകർ അവരുടെ Books of Accounts പ്രകാരം എടുത്തിരുന്നു. എന്നാൽ 2019 ഒക്ടോബർ മുതൽ 7 C' എടുക്കുന്നതിൽ ചില പുതിയ നിബന്ധനകൾ നടപ്പിലാക്കി. പുതിയ നിബന്ധനകൾ മൂലം ഗവൺമെന്റിലേക്ക് കൂടുതൽ നികുതികൾ അടക്കുവാൻ വ്യാപാരികൾ ബാധ്യസ്ഥരായി .2020 ആഗസ്ത് മുതൽ ITC Books of Accounts ൽ നിന്നും , GSTR 2 B Autogenerated Input Tax Credit സംവിധാനത്തിലൂടെ മാത്രമാക്കി. തൻമൂലം വ്യാപാരികളുടെ നികുതി ബാധ്യത കൂടി. എന്നാൽ നിലവിൽ GSTR 2 8 യിൽ ക്രെഡിറ്റ് വന്നാലും അത് പൂർണ്ണമായി എടുക്കുവാൻ പറ്റാത്ത നിബന്ധന നടപ്പിലാക്കിയതിലൂടെ വ്യാപാരികളുടെ പ്രവർത്തന മൂലധനത്തിന്റെ വിനിയോഗത്തെ കാര്യമായി ബാധിച്ചു. ഇതുമൂലം വ്യാപാര സമൂഹത്തിനു വ്യാപാരം തുടർന്ന് നടത്തിക്കൊണ്ടു പോകാൻ Working Capital കണ്ടെത്തേണ്ടി വന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

3) E-Way Bill Issues

(1) E-Way Bill നടപ്പിലാക്കിയപ്പോൾ ഒരു ദിവസത്തേക്കുള്ള ദൂരപരിധി 200 കിലോ മീറ്റർ എന്നത് 100 കിലോ മീറ്റർ എന്നാക്കിയത് ബുദ്ധിമുട്ടുണ്ടാക്കി.

(2) മഴ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ E-Way എട്ടക്കേണ്ട പരിധി 50000/ത്തിൽ നിന്നും ഒരു ലക്ഷം ആക്കിയത് കേരളത്തിൽ നടപ്പിലാക്കിയിട്ടില്ല.

(3) മനഃപൂർവ്വമല്ലാത്ത തെറ്റുകൾക്കുപോലും വൻ തുക പെനാലിറ്റി അടക്കേണ്ടി വരുന്നു.

(4) മാനുഷിക മുഖം ഇല്ല എന്നത് ഒരു പോരായ്മയാണ്.

(5) E-Way Bill expiry ആയാൽ അത് extend ചെയ്യാൻ പറ്റുന്നില്ല. 50000 Godown expiry ആയാൽ ചരക്ക് മൂവ്മെന്റിന് ഒരു മാർഗ്ഗവുമില്ല.

(6) അവധി ദിവസവും പ്രവൃത്തി ദിവസമായി പരിഗണിക്കുന്നു എന്നത് ഒരു വീഴ്ചയാണ്.

(7) Site ന്റെ തടസം മൂലം E-Way Bill എടുക്കുവാൻ കഴിയാതെ വന്നാൽ അതിനു പകരം ഒരു മാർഗ്ഗം ഇല്ലാത്തത് വലിയ പ്രതിസന്ധി സൃഷ്ടിക്കുന്നുണ്ട്.

4) E-Invoice

നിലവിൽ വ്യാപാരികളിൽ 70 % പേരും E-Invoice പരിധിയിൽ വന്നതുകൊണ്ട് ശെലേ ൽ ഉണ്ടായ ഓവർ ലോഡ് മൂലം ക്ഷസ്ഥിടേനു ഉണ്ടാകുന്ന താമസം വ്യാപാരത്തെ വളരെ പ്രതികൂലമായി ബാധിക്കുന്നു.

E-Invoice-നോടൊപ്പം E Way Bill വേണമെന്നത് ഒഴിവാക്കാവുന്നതാണ്.

5) GST Audit

201718, 2018 19, 2019 20 എന്നീ മൂന്നു വർഷങ്ങൾ GST യുടെ പ്രാരംഭദശ എന്ന് പ്രത്യേകം പരിഗണിച്ച് ആ കാലങ്ങളെ ഓഡിറ്റിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ്. ഈ ഓഡിറ്റിന് വിധേയമാക്കിയാൽ എന്തെങ്കിലും നികുതി നഷ്ടം ഉണ്ടെങ്കിൽ അത് മാത്രം വസൂലാക്കി പിഴയും പലിശയും പൂർണമായി ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ്. Govt SOP പ്രകാരം സർക്കുലർ നമ്പർ 2 / 2022 dated 22/ 03 / 22 പ്രകാരം ASMT 10 നോട്ടിസ് ആണ് ഡീലർസ് നു സെർവ് ചെയ്യേണ്ടത്. Dealer Reply ASMT 1 ൽ ടാന് ചെയ്യണം എന്ന നിബന്ധന നിലനിൽക്കെ Auditors Notice serve DRC O1A പ്രകാരം ആണ് . ഇത് തീർത്തും തെറ്റാണ്. വ്യാപാരിക്ക് അവന്റെ നിജസ്ഥിതി ബോദ്ധ്യപ്പെടുത്താനുള്ള അവസരം നിക്ഷേധിക്കപ്പെടടന്നു. അത് മാത്രമല്ല 2022 -ൽ നിലവിൽ വന്ന ചട്ടങ്ങളും ഭേദഗതികളും Software updation വച്ച് മുൻകാല പ്രാബല്യത്തിൽ കണക്ക് ഓഡിറ്റ് നടത്തുന്നു എന്നത് അപലപനീയമാണ്.

സർക്കുലർ നമ്പർ 7 / 2021 പ്രകാരം 27, introduce ചെയ്യാത്ത സമയത്തേക്ക് അതായത് 2017 -18 ,2018 -19 വർഷത്തേക്കുള്ള ഓഡിറ്റ് 24 പ്രകാരം നടത്താൻ ആവശ്യപ്പെടുന്നത് നീതിയുകതമല്ല. കാരണം 2A യും 28 യും 2020 ആഗസ്റ്റിലാണ് introduce ചെയ്യത്.

കൂടാതെ CGST യിൽ നിന്നും SGST യിൽ നിന്നും ഒരേ നോട്ടിസ് സെർവ് ചെയുന്നത് ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ്.

വ്യാപാരി സമൂഹം പ്രതീക്ഷിക്കുന്നത്

(1) 2017 18 ,2018 19 ,2019 20 എന്നീ കാലയളവിൽ പ്രതിമാസ റിട്ടേൺ ലേറ്റ് ഫീയോടുകൂടിയും അംനിസ്റ്റി സ്കീം മുഖാന്തിരവും ഫയൽ ചെയ്തത് റെഗുലർ ആയവർക്ക് Input Tax Credit പൂർണ്ണമായും അനുവദിക്കണം.

(2) GST site -ന്റെ പോരായ്മകൾ പരിഹരിക്കണം.

(3) Year ending settlement procedure വേണം. Unutilized T C refund/Carry forward option അനുവദിക്കണം

(4) Annual return 11 ചെയ്യുമ്പോൾ സ്വമേധയാ കണ്ടെത്തിയ തെറ്റുകൾ തിരുത്താൻ അവസരം ഉണ്ടാകണം. T C എടുക്കുവാൻ അനുവദിക്കാത്തത് കൊണ്ട് വ്യാപാരികൾക്ക് ലക്ഷക്കണക്കിന് രൂപയുടെ നഷ്ടം ഉണ്ടാകുന്നു.

(5) ആദ്യത്തെ 3 വർഷത്തേക്ക് ഒരു അംനിസ്റ്റി സ്കീം പ്രഖ്യാപിക്കുകയും നികുതി ഇൻസെന്റീവ് നൽകുകയും വേണം.

(6) GST Helping Centre കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പിലാക്കുകയും മതിയായ ബോധവൽകരണ പരിപാടികൾ നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്യണം.

(7) കേരള സംസ്ഥാനത്തിന് നഷ്ടപ്പെട്ടുന്ന ഭീമമായ Ineligible ITC ഒഴിവാക്കുന്നതിന് proper ആയി

റിട്ടേൺ ഫയൽ ചെയ്യാൻ നികുതി ദായകരെ പഠിപ്പിക്കണം.

GST അഞ്ചു വർഷം പിന്നിട്ട് 6-ാം വർഷത്തിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുമ്പോൾ ഒരു വ്യാപാരിക്ക് എന്ത് നേട്ടം ഉണ്ടായി എന്ന് തിരിഞ്ഞു നോക്കിയാൽ വ്യാപാരികൾക്ക് പ്രവർത്തന മൂലധനത്തിൽ നഷ്ടമുണ്ടായി എന്നതാണ്. GST നടപ്പിലാക്കാൻ വേണ്ടി കൂടുതൽ മുതൽ മുടക്കേണ്ടി വന്നു. Computer,Software, Network, Quali ed Sta , Professional Service എന്നീ മേഖലകളിൽ മൂലധനം നിക്ഷേപിക്കേണ്ടി വന്നു. ഏടാ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനു മുൻപ് വ്യാപാരത്തിൽ നിന്നും ലഭിച്ചിരുന്ന ലാഭം ഇല്ലാതായി. ആഗോള കോർപ്പറേറ്റുകളുമായും,മത്സരം നേരിടേണ്ടി വന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

ഏടാ നടപ്പിലാക്കിയപ്പോൾ ഉണ്ടായ സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങൾ മുഴുവൻ ഉത്പാദകർ തങ്ങളുടെ ലാഭം വർധിപ്പിക്കാൻ വേണ്ടി മാത്രം നീക്കിവച്ചു.

ഏറ്റവും വലിയ വിപത്ത് റീട്ടെയിൽ വ്യാപാര മേഖല ഒരു വൻ തകർച്ച നേരിടുന്നു എന്നതാണ് . നികുതി റവന്യ വരുമാനത്തിൽ ഗണ്യമായ വിഹിതം നൽകുന്ന വ്യാപാര മേഖലയെ തകർച്ചയിൽ നിന്ന് കരകയറ്റി താങ്ങി നിർത്തുക എന്ന ഭാരിച്ച ഉത്തരവാദിത്തം സർക്കാരിന്റേതാണ്. അത് മനസിലാക്കി പ്രസ്തുത മേഖലക്ക് ഗുണകരമായ തരത്തിലുള്ള സമീപനം സർക്കാരിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നുണ്ടാകുക എന്നത് വളരെ അത്യന്താപേക്ഷിതമാണെന്ന് ഒരിക്കൽ കൂടി ഓർമ്മിപ്പിക്കുന്നു.

1 കേരള മർച്ചന്റ്സ് ചേംബർ ഓഫ് കോമേഴ്സ്

20

GST Deparment പുനഃക്രമീകരണം കേരളീയ അനുഭവം

ശ്രീ. അസീഫ് കണ്ണോത്ത്[1]

കേരള സ്റ്റേറ്റ് ജി.എസ്.ടി. ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ് സമഗ്രമായി പുനസംഘടിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് ഉത്തരവാകുകയും അതനുസരിച്ചുള്ള ഭരണപരമായ മാറ്റങ്ങൾ നിലവിൽ വന്നിരിക്കുകയുമാണ്. പുതിയ മാറ്റം അനുസരിച്ച് ഡിപ്പാർടുമെന്റിനെ ഭരണപരമായി താഴെ പറയുന്ന മൂന്ന് വിഭാഗങ്ങളായി തരം തിരിച്ചിരിക്കുകയാണ്.

1 ടാക്സ് പെയർ യൂണിറ്റ്

2 ഓഡിറ്റ് യൂണിറ്റ്.

3 ഇന്റലിജൻസ് & എൻഫോയ്സ്മെന്റ് യൂണിറ്റ്.

ഈ പുന.സംഘടനയിൽ ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റ് കൂടുതൽ ശ്രദ്ധയും, (പ്രാധാന്യവും കൊടുത്തിട്ടുള്ളത് ഓഡിറ്റ് വിഭാഗത്തിന്റെ രൂപീകരണത്തിനാണെന്ന് കാണാൻ കഴിയും.

ജി.എസ്.ടി. നിയമം അനുസരിച്ച് വ്യാപാരികളുടെ സ്വയം നികുതി നിർണ്ണയം വിലയിരുത്തുവാനും, ബുക്ക് ഓഫ് അക്കാണ്ട്സും ,റിട്ടേണുകളും മറ്റു അനുബന്ധ രേഖകളും പരിശോധിച്ച് അവയുടെ ശരി; തെറ്റുകൾ വിലയിരുത്തി അഭിപ്രായം രേഖപ്പെടുത്തുവാനും ആവശ്യമായ തുടർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുക എന്നതുമാണ് ഓഡിറ്റ് വിംഗിന്റെ പ്രധാന ദാതൃങ്ങൾ.

നിയമം ശരിയായി മനസ്സിലാക്കിയാണോ വ്യാപാരി പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളത് എന്നും, കണക്കുകളും മറ്റു രേഖകളും കൃത്യമായി സൂക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടോ, നികുതി ബാദ്ധ്യത കൃത്യമായി നിർണ്ണയിക്കുകയും അടക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ എന്നീ വിവരങ്ങൾ ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും ഓഡിറ്റ് പരിശോധനയിലൂടെ മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയും.

ഓഡിറ്റ് വഴി കണ്ടെത്തുന്ന നികുതി നഷ്ടങ്ങൾ ഡിമാന്റാക്കി മാറുന്നതിനും റിക്കവറി നടത്തുന്നതിനും പ്രത്യേകമായി അഡ്മൂഡിക്കേഷൻ ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ടാക്സ് പെയർ യൂണിറ്റിൽ നിയമിച്ചിട്ടുണ്ട് എന്നതാണ് ഈ മാറ്റങ്ങളിലെ മറ്റൊരു പ്രത്യേകത.

ഈ മാറ്റങ്ങളുടെ പ്രത്യാഘാതം വിമർശനാത്മകമായി പരിശോധിക്കേണ്ടതാണ്.

1 State Tax Officer (Rtd)

21

Creating Fiscal Space through Revenue Mobilization: An Argument for Non-tax Revenue

Dr. Mary George[1]

Today in the fiscal empowerment of nations both tax and non-tax revenue sources are equally important. According to the World Bank: World Development Indicators (World Bank, 2003), in or around 2002, roughly 39 percent of revenue of the 166 countries covered there – not just resource rich economies – were from non-tax revenues. It is pointed out that globalization and re-emergence of crony capitalism, eroded a country's ability to raise tax revenues.

Non-tax revenue includes payments made to the government that are compulsory and requited or voluntary whether requited or not. In addition to these, two other categories of non-tax included in the IMF's Government Statistic Manual (2001) are grants from other governments or international organizations and social contributions from employers or employees the "secure entitlements to social benefits for the contributors, their dependents, or their survivors".

From a revenue standpoint, the important non-tax revenue sources are all voluntary and requited. For most of these sources, revenue is a bi-product of goods, services or resources, the government provides. Such Sources included revenue from assets, revenue from the sale of goods and services, new or used, and revenue from the sale of licenses and permits for regulated activities. An exhaustive analysis is need to understand the interesting and revenue augmenting features of non-tax revenue sources.

1 Former Chairperson, KPERC

22

An Assessment on Non-Tax Revenue in Kerala

Prof. Beena P.L.[1] & Dr. Ritika Jain[2]

The fiscal structure of an economy is mainly based on the revenue it collects and expenditure incurred to it. Since the state is a benevolent provider to the citizens, reducing the public expenditure to reduce the fiscal deficit will not be right solution. So instead of reducing the public expenditure the focus should be in hiking the amount of revenue receipts. Revenue receipts are mainly come from two sources: tax revenue and non-tax revenue. In a situation where there is increased globalization among countries which can erode a country's ability to raise tax revenues, revenue from non-tax sources gains importance (Tanzi 2000). Moreover, the growing deficits necessitate increased revenue mobilization from tax as well as non-tax sources. It is argued in the literature that irrational structure of non-tax sources has adverse effects that invalidate growth objectives. Therefore, one has to keep in mind the objectives of equity, efficiency and its impact on the economic growth of the economy (Purohit, 2009). Welfare state program needs to mobilise resources in order to meet the objectives such as right to food, employment, access to health, education and old age pension.

The total liability of Kerala accounted for 28.2 per cent of the GSDP. It was higher than that of

most of the other states. Needless to say, such a high percentage of liability cannot be treated as a positive signal. Given this context, an attempt has been made in this paper to understand the structure and pattern of Non-Tax Revenue in Kerala. This has been done in the light of the existing literature and considering the existing policy space. The study tried to develop some analytical framework based on empirical and theoretical review of literature. A detailed analysis has been further made to identify new and alternative sources of non-tax revenue in major components. And finally the study sums up the major findings and draw some policy suggestions.

1 Faculty, CDS & Member KPERC

2 Faculty, CDS

23

Maximizing Non-Tax Revenue for Sustainable Economic Growth: A Case Study of Kerala

Mr. Subin Muhammed[1]

Non-Tax Revenue (NTR) encompasses all sources of income, excluding taxes, for the government. Despite revenue stability from these sources over the past two decades, they are yet to receive the requisite attention from relevant authorities. The prevailing dependence of most states on central government grants has led to a disregard for their own Non-Tax Revenue (SONTR) sectors. A glance at the growth and share of SONTR across major Indian states reveals a substantial number of untapped revenue sources within this realm. Notably, the economic services sector, which generally is the major component of SONTR, harbours numerous opportunities that still need to be explored by state governments. Presently, only a fraction of these opportunities is leveraged. Most states focus predominantly on industries while disregarding other sectors. Alarmingly, social services, the second- largest SONTR contributor, are also often neglected. This paper aims to explore the untapped or under- tapped potentials within Kerala's economic and social sectors, serving as a case study. The central objective of this study is to gain a holistic understanding of the unexplored avenues for revenue generation from SONTR in Kerala. The primary argument put forth by this paper is that by maximizing non-tax revenue and promoting sustainable economic growth, states can reduce their dependency on grants from the union government and consequently enhance the overall well-being of their citizens.

1 Research Scholar, CUSAT

24

Emerging Trends in Kerala's Emigration Scenario and it's Financial Implications

Prof. V. Mathew Kurian[1] & Dr. Raju John[2]

Emigration from Kerala has a long history. Literally, Malayalis emigrated to all parts of the world. But emigration from Kerala to Gulf countries played the most prominent role in Kerala's development. Emigration to gulf has already crossed it's inflexion and is suspected to move to saturation level. Fortunately or unfortunately, the globally mobile malayali community is finding new pastures. At least three trends are visible here. First is the return of old emigrants back from the gulf. Secondly, younger emigrants move to Europe and beyond. This migration is without any return and for settlement abroad. The potential of emigrant community and remittances enabled Kerala to take new development trajectories. Now, young people spend substantial amounts to migrate and never return. Thirdly, emigrants to countries like US decumulate their assets here and move abroad. This can be considered as a phenomenon of reverse remittances. From all these, it seems that the narrow concentration of Kerala's emigration scenario to Gulf can be part of the. Kerala's emigration scenario now seems to evolve into a more diverse and broad based one. The paper first try to check if all these are facts or mere speculations. This will be done by means of available pertinent data. The authors don't claim that it is very easy to answer all these issues. Data gaps exist in the light of emerging trends of Kerala's emigration scenario. The need to address the same and possible suggestions to overcome the gaps will be discussed. Even though the term malayali diaspora is being used for some time, the new scenario is likely to increase the absolute size of malayali diaspora in its correct sense. Government of Kerala is trying to positively interact with malayali diaspora abroad. Government still hopes that malayali diaspora can play a positive role in Kerala's development. It is evident from continuous attempt to get engaged with malayali diaspora. The latest among them being the various episodes of Loka Kerala Sabha. But the moot question is the modus operandi to follow to use diaspora support for Kerala's development. In this context this paper attempt to review the international experience on the role of diaspora in development of origin countries and offers some suggestions that will be of use in the Kerala scenario. The paper is organised as follows. First, it tries to contextualise malayali diaspora in the context of global diaspora discourse. Then it tries to understand the international experience on Diaspora- development pathway. The relevance of international experience in Kerala context will be discussed. The financial implications of all these developments will be discussed to conclude the study.

Key Words – Migration, Emigration, Kerala. JEL Classification – F22, F24

1 Joint Director KNRSE, MGU kurianvazhachira@gmail.com

2 Assistant Professor in Economics, Baselius College Kottayam rajujohn7407@gmail.com

25

Equity in Healthcare Services in Kerala: Alternative Options

Prof. Anitha V.[1]

Kerala's overall healthcare system is better than other states in India, and it received appreciation at the international level for many health-related achievements. But still, the facilities at the public healthcare centres are not equitably distributed across regions, and the out-of-pocket expenditure is also very high. This is a barrier to achieving equity in health and disturbing the government because healthcare services are under the provision of the state. As a result of the low public health expenditure private sector is flourishing by charging a higher price for treatment. The situation worsens when the supply side of health care facilities does not increase much based on the demand for the services. While acquiring tertiary public healthcare services, patients depend on many private institutions for lab tests, medicines etc. They charge a high price, sometimes more than a private hospital. Here arises the question of how we can reduce the burden of patients without affecting equity and social justice. Hence the objective of the study is to develop a socially viable and economically feasible healthcare policy for the government. With the support of theoretical evidence and case studies, the study tries to suggest alternative methods of public healthcare services, at least in the tertiary healthcare services of Kerala.

1 Professor, Department of Economics, University of Kerala, Email: anithav@keralauniversity.ac.in, Mobile: 9539204587

26

Fifteenth Finance Commission: The Problem of Negative Devolution for Sophisticated Outliers

Dr. Tojo Jose[1]

The financial relationship between the centre and states have created some unhealthy trends while analysing flows from the centre to states through two channels – central sector schemes for the creation of socio-economic infrastructure in the states and the finance commission allocation. This paper tries to unearth the nature and consequences of the net inflows into subnational units under these two routes. The study found that Kerala is double disadvantaged with gross misallocation of central infrastructure scheme on the one side and a continuously declining Finance Commission transfer. The net result is some sort of a reverse transfer for Kerala. The centre has been actively promoting national infrastructure plans over the last three decades. But from Kerala's angle, the state has received insignificant attention, be it the NHDP, the Dedicated Freight Corridor Project or the Urban Development projects. For example, outside the Northeast, Kerala is the only state that has been left out of the 7800 km long expressways project. The social infrastructure expansion under the various central government

schemes gets even worse and the latest example being not even a single nursing college for Kerala despite a similarly placed Tamil Nadu getting fair allocation. The XV FC allocation shows that if Kerala's population share is 1, the share in finance commission transfer is 0.69. Though there are eight states that has a ratio of 0.8 or lower in finance commission allocation, all these have received good share in centre sponsored infrastructure projects.

The under allocation of central government infrastructure projects and weak finance commission transfer has created an undesirable trend of subnational government engaging in the creation of bulk infrastructure projects and thus totally eroding the relevance of the centre's centrality. For example, Kerala has made higher state efforts in creating bulk infrastructure with the establishment of institutions like the KIIFB in the context of the continuous infrastructure deficit. At the same time, this has created an increasing and imposing subnational identity and awareness among the subjects of the states. The absenteeism of the centre in developing infrastructure in Kerala whereas its abundance in rest of India may create consequences. From the FC transfer angle, there is a need to set a minimum devolution (in terms of share in allocation vis a vis share in population) that is necessary for the running of welfare and governance functionalities. For Kerala, it should ask for a compensatory finance commission allocation for the under-allocation in central sector schemes. Another demand should be for reducing the weightage for area. It is well understood that area is an advantageous factor for availability land for infrastructure creation, agriculture and industrial sectors and area indicates higher natural resources availability. Hence, rather than area, density of population should be the relevant criteria.

1 Assistant Professor, Economics, TMJM Government College Manimalakunnu.

27

Fiscal Federalism-The Kerala Story

Mr. Adith S. Karthik[1]

The first-generation theory (FGT) of fiscal federalism classifies functions of a government as allocative, distributive, stabilisation. Following the principles of comparative advantage, the distributive and stabilisation function is to be allotted to the Federal government while the function of resource allocation must be vested with the sub-national government. It also adds that fiscal decentralisation is associated with expenditure decentralisation with revenue centralisation for achieving equity and efficiency as a solution to this problem suggests intergovernmental transfers. As a step towards an efficient decentralisation, Second Generation Theory emphasises on the decentralisation of revenue responsibilities to sub-national governments. Second generation theory emphasised market-preserving federalism and the design of transfers, tax collection, political economy of the different tiers of government and hard-budget constraints. In India following the principle of comparative advantage, the responsibility collecting taxes with broad base was vested with the Central government while the duty of expenditure was primarily assigned to the sub-national government. But in order to ensure the autonomy of the state government, the separation of duties was done through the 7th schedule of the Indian constitution and at the same time revenue devolution was ensured by constituting the Finance commission. The 14th and the 15th Finance commission made it

clear while it may recommend the strategy for general purpose transfers, it is the responsibility of government to cover specific purpose transfers through the Centrally Sponsored schemes. This paper with the help of descriptive statistics, attempts to trace out the principle behind vertical and horizontal allocation of federal transfers and also assesses the growth and composition of federal transfers to Kerala from 2000.

1 Research Scholar, University of Kerala

28

Impact of Chemical Industries on the Health Status of Households in Ernakulam District, Kerala

Dr. Raji Prasad G.V.[1]

This article stems out the effect of Chemical industries on the health implications of Industrial town households and their surroundings. The frightening reality is that for the vast majority of the chemicals used and being developed, little or nothing is known about their possible immediate or long-term effects on the health of the inhabitants or workers who are more near to it. Being an industrialized district, this study is very relevant as far as the Kerala's health status concerns. Historically, environmental degradation in Eloor-Edayar area has shared two primary characteristics, one, a majority of the lower income communities live in close proximity to the major polluting industries and two, everyone irrespective of levels of income or class, are exposed to the risk of toxic pollution from industrial sites.

Key words: Chemical Industries, health status, industrial hub, deterioration, inhalation

1 Asst Prof & HoD, Dept of Economics, NSS College, Cherthala, Alappuzha, Kerala

29

Political Economy of Public Finance of Kerala

Shri. R. Mohan[1] & Dr. D. Shyjan[2]

Kerala's Public finances since the beginning of 1980s (to be more precise 1983-84) has chronic revenue deficit as its abiding feature. In the latter half of 1980s, it crossed one per cent of Gross State Domestic Product (GSDP) and later grew substantially in the 1990s. Abnormal expenditure compression measures in the early 2000s resulted in a spate of protests from various organised groups, including Government employees. Later in the second half of 2000s, a revenue led fiscal consolidation began. But this received set back in the second decade of the 2000s (in 2013-14, the rate of growth of Own Tax Revenue (OTR) declined to 10 per cent from around 22-24 per cent in the preceding three financial years) never to recover till 2021-22. The reasons were many, including the health emergencies and natural calamities including the impact of Covid- 19 Pandemic.

The persisting revenue deficits have had the effect of perennial liquidity strains in the State Finances. The consequence of this is that the Finance department has to operate on a fire-fighting mode more often than not. Though there

is now wide spread recognition of the fact that there has to be better enforcement of OTR and more effective tapping of Own Non-Tax Revenue (ONTR), there needs to be realisation of the impact of social pressure groups which has put the State Finances on a persisting brink.

Our expenditure pattern is not in sync with our revenue raising powers and capacity. Though earnest attempts are being made to augment OTR and ONTR, a hard look at expenditure patterns is eluding for socio-political reasons. With the present borrowing constraints and additional restrictions placed by the Union Government, the State is being pushed nearer to the brink point.

There needs to emerge a political consensus to protect the social security interests of the poorer sections of the society by limiting the advantages flowing to the rather well to do which is mainly due to their organisational power. The policy makers will be compelled to address the question of limiting public capital expenditure to most priority infrastructure while ensuring effective and timely completion of projects, elimination of explicit and implicit subsidies enjoyed by the richer sections, so that the poorer sections social security benefits, Health Coverage, Job Assurance, Income Support are tangibly increased without deviating from the path of fiscal consolidation. Simultaneous efforts to augment OTR and ONTR and reprioritise expenditure are required to bring back the State Finances of Kerala, which operating at the brink for more than decades

1 Honorary Fellow, GIFT

2 Associate Professor, University of Calicut, John Mathai Centre

30

Shrinking Fiscal Space of Indian States-Recent Trends

Shri. Abhilash S.[1]

Constitutionally India is a 'Union of States' which obviously implies its federal characteristics rather than unitary nature of relations between centre and the states. Fiscal Independence is its bare minimum precondition for the sustenance of states. The recent policy decisions of the Union Government poses perilous threat to fiscal independence of States in general.

Even though Union Government is more prolifigate than the state Governments in almost all respects,it tries to restrict fiscal independence of states.As per the latest documents of RBI the Center's debt-GDP ratio is around 52% which is around 12% above the FRBM limit of 40% whereas the states debt-GDP ratio is an average 26 % which is 6% above the FRBM target of 20%.In Fiscal Defict, the centre's performance is around 5% where as state's performance is an average of 2.9%.The FD-GDP ratio for center as well as states is fixed as 3% as per FRBM law.

The threats posed by the Union Government are summarised below.

Arbitrary fiscal transfers. Finance commission transfers are the constitutionally approved transfer of resources.But recently center adopts arbitrary transfers as central grants and CSS which encroached the legislative domain of state Governments.In 2006-07 devolution as per FC to total transfers was 54.5% whereas in 2022-23 budget estimates this positive trend is reversed to below 45%.

Unreasonable restrictions. The borrowing space of state governments is fixed by FRBM rules which reiterated by Finance Commission. States are eligible for the borrowing of 3 percent of GSDP without restrictions since 2006,when Central government leave its sole lender status to the market by reducing the central loans. In order to cater the requirements of market

forces, the center adopts a vicious strategy of reducing borrowing space of states since 2017. They curtailed the mandated borrowing space by reckoning the borrowing of state public sector entities and public account.The absurdity of the decision extended to reckoning the provident fund contributions of employees and civil deposits of government departments to undertake public works.

Conditionalities in fiscal transfers. In the current year union budget a progressive announcement of 1.3 lakh capex loan was announced. But two regressive conditionalities have also been announced like the entire amount has to be spent in the current fiscal and states have to satisfy additional seven conditions.Even during pandemic the additional borrowing was restricted by four reform oriented conditions.In 2022 extra borrowing was tied with continuance of NPS.

Loss in Indirect tax pie due to the introduction of GST and cessation of GST compensation. The GST compensation part averaged around 34 % of state's GST receipts. The faulty GST implementation and cessation of the relief given by GST compensation eaten away indirect tax share of progressive states.

Threat of surging cess and surcharges. There are 11 cess and two major surcharges levied by center which are non-sharable with state governments. These constitutes around 9 % of gross revenue of union government in 2015-16.Now it increased to around 15.5% of gross revenue of the Centre.

These restrictions pose serious threat to developmental spending of states.

1 Under Secretary, Finance Department

31

Role of Government for the Employment and Income Generation through the Development of MSME Sector in Kerala

Dr. Bushara M.V.[1]

Entrepreneurship is considered to be the prime factor of economic growth and development.

It accelerates the overall development of an economy through the empowerment of deprived sections of the society. It leads to a balanced regional development through the acceleration of economic independence, generation of employment, creation of wealth, growth in standard of living and enhancement of social infrastructures such as health care service and educational growth.

Economic Review (2016), MSME contributes the share of 37.5 percent of GDP in India. It considered as the one of the largest employment sector and income contributor to the economy. Due to the economic contributions and the importance, in 1999 central government

established the Ministry of SSI and ARI (Small-Scale Industries and Agro and Rural Industries). It acts as a nodal agency to make policies to develop and support the young population of India. But in 2001, SSI and ARI was segregated as two separate Ministries for the autonomous and independent activities. NSIC (National Small Industries Corporation), SIDO (Small Industry Development Organisation) established for the specialization for small and micro units and to extend the assistance for the smooth functioning of the SSI ministries.

Entrepreneurship is considered as the engine of growth. It acts as an employment provider and income creator in an economy. The relationship between entrepreneurial development and economic growth is interdependent. The role of an entrepreneur in economic growth and

development is widely discussed throughout the world. It increases the wide scope of entrepreneurial studies.

Objectives:

1. To analyse the various government policies for the MSME sectors.
2. To understand Prose and corns of government policies in MSME sectors.
3. To suggest remedial measures for the development of MSME Sector in Kerala

Development is a qualitative phenomenon of an economy. It is a horizontal concept; it spreads to all. Economic development always moves with economic growth. Higher standard of living, technological innovations, growth in manufacturing and trading sectors, are some of the indicators of the development of a nation. Entrepreneurship is considered to be the prime factor of economic growth and development. It accelerates the overall development of an economy through the empowerment of deprived sections of the society. It leads to a balanced regional development through the acceleration of economic independence, generation of employment, creation of wealth,growth in standard of living and enhancement of social infrastructures such as health care service and educational growth, etc.

1 Assistant Professor, MES Ponnani College, Mob.7907210216

32

Kudumbashree and Housing Development in Kerala: A Critical Review

Dr. Firos Khan M.C.[1]

It is widely recognized that Civil Society Organisations (CSOs) can play a vital role in social transformation by supporting the poor and other vulnerable segments of the society. CSOs facilitate the proper supply of the basic necessities of life, to such disadvantaged segments of the society; by liaisoning with the Government, formal sector financial institutions like banks etc. In Kerala, the CSO sponsored by the Govt. of Kerala (GOK) viz. Kudumbashree has been in the forefront of helping the poor and other marginalised segments of the State. Kudumbashree is a GOK-sponsored poverty alleviation programme, it being controlled by its members who are women mostly from the low income families in Kerala. Over the last 25 years since its inception on 17th May 1998, it has now grown into the largest women-network in the whole of Asia with a membership of 46 lakhs. Globally, it has become a role model, having proven its worth by enabling the socio-economic and political empowerment of Kerala women. It has a three-tier structure with 3,09,667 neighbourhood groups (NHGs), 19,470 Area Development Societies (ADS) and 1,070 Community Development Societies (CDS). From its basic objective of poverty eradication, Kudumbashree has diversified into almost all facets of Kerala economy, and is now active in community empowerment and in the promotion of micro enterprises engaged in diverse kinds of businesses. As the implemementing agency of various schemes of the GOK and the Govt. of India (GOI), Kudumbashree is active in the housing development sector also, including in housing construction. Kudumbashree has been active in

training women in Kerala in various construction and allied activities, like, preparation of building materials. It is implementing of GOI's PMAY (Pradhan Mantri Awas Yojana) scheme in Kerala. Livelihood Inclusion Financial Empowerment (LIFE) Mission under the GOK is implemented with Kudumbashree's involvement. Of late, ICT has given another dimension to Kudumbashree's activities.

GOI's national housing goal of 'Affordable Housing for All' couldnot be achieved in 2022 as originally envisaged. As per the revised target, GOI strives to attain the above housing goal at least by Dec. 2024. Needless to mention, Kudumbshree has a vital role to play in the Kerala context, in helping to attain the Kerala's share of the national housing goal. For instance, the LIFE mission with an allocation of Rs. 2500 Crores seeks to ensure housing for all homeless families in Kerala, in line with the PMAY's mission at the national level. In the above backdrop, this paper seeks to make a critical review of the activities of Kudumbashree in housing finance and housing development in Kerala and suggest remedies.

Key Words: CSOs, Empowerment, Financial Inclusion, Microfinance, Housing Micro Finance, ICT.

1 Modayani Chalil House, Pazhuppathoor P.O, Sulthan Bathery, Wayanad – 673592 (KERALA). Mob: 9388146881.

33

Fiscal Vulnerability and the Objectives of Fiscal Policy: A Revisit

Shri. Santhosh T. Varghese[1]

The categorisation of the state of Kerala by the Reserve Bank of India (RBI, 2022) as the second highest fiscally stressed state in India after Bihar has created enormous economic consternation especially in the policy circles which in turn resulted in panic discussions in media and political platforms. The analysis by RBI is in fact based on the indicators employed by the International Monetary Fund to identify fiscal vulnerability. Fiscal vulnerability is defined by IMF for the purpose of surveillance of macroeconomics issues (of various sovereign nations) and is stated as "reflecting a situation where a government is exposed to the possibility of failure to achieve its aggregate fiscal policy (or macro-fiscal) objectives" (Hemming & Petrie, 2000). According to them, there are three fiscal objectives and they are the avoidance of excessive fiscal deficits and debt, effective demand management to deal with domestic and external macroeconomic imbalances and for maintaining reasonable and stable tax rates (pp 4-5). However, Richard A Musgrave with a theoretical position having a comprehensive approach, explored the nexus between fiscal theory and the theory of state, articulated that the purpose of the functioning of fiscal instruments is based on the image of a "good society" and the state's role therein (Musgrave, 1996).

In a democratic country, the idea of good society and the role of state invariably centres around the outcome of public deliberations aggregated through political process. Every government attempts to accomplish that imagination to narrow the gap between those who govern and those who are governed (Patnaik, 2017). As such, economic analysis of fiscal vulnerability based of the objectives that cater the surveillance purposes of IMF will largely misrepresent the fiscal design and resolution portrayed by a sub national government such as the state of Kerala regarding its developmental priorities.

Accordingly, the various tools of fiscal policy especially the revenue expenditure on education and medical care needs to be evaluated on the basis that priorities. Apart from that, it has been argued that such expenditures are indeed "investments in capital" (Becker, 1993) and if that view is conceded it will considerably lower the revenue deficit of Kerala, an indicator used by RBI for identifying fiscal vulnerability. In short, it seems that the fiscal vulnerability analysis of RBI will give a different picture once these considerations are taken into account.

References:

Becker, Garry. (1993). Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis with Special Reference to Education. The University of Chicago Press.

Hemming, R., & Petrie, M. (2000). A Framework for Assessing Fiscal Vulnerability. IMF Working Paper No. 52.

Musgrave, Richard. (1996). The Role of the State in Fiscal Theory. International Tax and Public Finance, 3: 247-258.

Patnaik, Prabhat. (2017). Government by Discussion. Peoples Democracy, XLI (9).

RBI. (2022). State Finances: A Risk Analysis. RBI Bulletin, LXXVI(6), 115-138.

1 Head of the Dept of Economics, Maharajas College, Ernakulam. Email: santhoshteve@gmail.com

34

On the dynamics of debt for development

Shri. S. Adikesavan[1]

Kerala's development journey has engineered an intense debate within the State about the level of Government debt. There is a school of thought which postulates that the State is over-burdened with debt. This concern is based on the widely-accepted but loosely-justified classical parameters of public debt – the debt to domestic product ratio and may be, even the fiscal deficit/domestic product indicator. The oft-quoted fiscal deficit ratio of 3% and the debt-to-GDP percentage being a maximum of 60% are Rip Van Winkleian constructs, remnants of the Maastricht consensus.It is time to question this "fundamentalism" frontally as debt's nay-sayers may end up derailing development by their stance, unwittingly though.

A State is part of one sovereign entity and in the era of fiat currency system (which is a far cry from the gold-standard monetary system), it is time to reimagine debt and examine it under a new lens— specifically, debt that is contracted in the home currency. It needs to be looked at holistically, from a national perspective, though State-wise analysis may also be relevant. But as long as the sovereign has power over its currency, it also has concomitant control over the quantum of domestic debt. The metrics to be monitored then, are the nominal growth and interest rates and possibly, the impact on inflation of debt, as Modern Monetary Theory would suggest.

S.Adikesavan is a former Chief General Manager of SBI, India's largest lender. During his career of over 37 years he held key decision-making responsibilities in high-value corporate credit for 16 years, foreign exchange dealing for 4 years and had a stint abroad in Singapore, one of the global financial capitals, for 4 years. He also headed the Agriculture and micro credit business of SBI for 4 years. He is currently part-time Advisor to SBI. He writes for both the English and Malayalam newspapers on finance and banking and is a keen student of macro-economics. It is clarified that the views articulated here are personal.

1 Former CGM, State Bank of India

35

Debt Management in Kerala: Constraints and Prospects

Prof. M.K. Sukumaran Nair

Literature on the contribution of public debt to economic growth indicates positive, negative and inconclusive results. Most studies on OECD countries suggest that 80 percent of debt to GDP is the threshold limit that does not hamper economic growth. Kerala's less than 40% Debt-GSDP ratio still gives an elbow room for debt management. Though there is much public hype on Kerala's debt position, there are at least 8 states in India that have debt-GDP ratio above that of Kerala. However, a detailed analysis shows that Kerala's debt position does not look that alarming.

Two chief contributing factors to debt are considered in this paper: States's own revenue (SOR) and its committed expenditure such as salary, interest and pension (SIP). The trend in debt growth and the proportion of SIP in SOR and SOR itself move in the same direction. The falling share of SIP in SOR is a healthy sign and can still be brought down by another 10% without affecting salary and pension levels. But what is not desirable is the steeper fall in SOR than debt growth. This shows that a greater intervention at raising SOR needs immediate attention. There are difficulties in increasing tax rates. But the arrears of tax collection in each year is very high and have been increasing faster. Nearly 30% of the arrears are due to court stay. This proportion can be reduced by better legal management of the court cases. The rest of the arrears should be collected on a war footing. If that happens, the stress on fiscal management can be reigned in. Debt management would become much easier. Over dependence of the state on Central transfers and market borrowing which are highly uncertain can be reduced and a smoother fiscal gliding path can be treaded on.

1 Former Honorary Director, Centre for Budget Studies, CUSAT

36

Sustainability and Threshold Value of Public Debt: The Kerala Experience

Dr. P.S. Renjith[1] & Mr. Abin Joseph[2]

This study utilizes a combination of various estimation techniques to examine the sustainability and threshold level of public debt in Kerala. The findings indicate that the current debt level in the state is not sustainable, and the identified threshold for debt sustainability is approximately 27 percent. This threshold surpasses the standard set by the Fiscal Responsibility and Budget Management Review Committee for all Indian states. Since the proposed roadmap by the Fifteenth Finance Commission does not align with the sustainable level, it is crucial for the state to manage its debt, as it currently hampers growth. Through a simulation exercise based on the state's debt dynamics, it is projected that Kerala can achieve the 27 percent threshold by 2034 if it attains a growth rate of 14 percent alongside a fiscal deficit target of 3 percent, or a growth rate of 12 percent with a fiscal deficit target of 2.5 percent.

The recommended policy approach for the state entails increasing its own revenue-GSDP ratio and constraining revenue expenditures starting from 2023-24.

Keywords: sustainability, threshold value, public debt, FRBM

JEL Codes: Q54, H63, C23, D72

1 Assistant Professor, GIFT

2 Resarch Scholar, GIFT

37

Sustainable Level of Public Borrowing in Kerala: An empirical Analysis of Post- Liberalised Regime

Dr. Mathew Kurian[1] & S. Dr. Muraleedharan[2]

There is a conservative approach among a few market friendly professionals and economists that public borrowing beyond a limit is counterproductive. This is technically termed as the non-linear relationship between public debt and economic growth. This raises the question of sustainability of the evolution of public debt. This argument becomes more significant when issues of public debt are deliberated in the regional context within a national frame.

The present study aims to consider the important fiscal indicates in Kerala since 1990 whereas fiscal issues seemed to be more critical after the liberalised economic policies. The focus of this study would be enquiring whether the relationship between public debt and growth in Kerala is linear or non-linear. It is meant to identify sustainable level of public borrowing. It is expected to be crucial for formulating fiscal policy in the state. The study will cover a period from 1990 to the present. An empirical approach will be followed based on the data source provided by RBI. The data will be analysed in the light of Domar's approach on public debt. This would be a Kerala focused study.

Key Words: Domar, Economic Growth, Non-linearity, Public Debt, Sustainability

1 Joint Director, KN Raj School of Economics, MG University, Kottayam

2 Visiting Faculty, KN Raj School of Economics, MG University, Kottayam.

38

Debt Sustainability of Kerala- Indicator based Analysis

Smt. Shamna Thacha Paramban

The subject of causal relation between government budgetary variables and growth has important implications for the political economy of fiscal policies in the field of public finance. The continuous increase in deficits goes along with the accumulation of debt raises the question of fiscal sustainability and solvency. Besides, this would be helpful in formulating and assessing budgetary policies and its behaviour, that is, to understand whether current policies are optimal, or desirable to maintain these policies, otherwise to take appropriate measures. This paper deals with an analysis on growing public debt of Kerala and sustainability of debt

for the time period 1980-81 to 2019-20 using precise econometric models through indicator-based analysis as well as empirical exercises. The analysis on debt sustainability as attempted in this paper shows weak sustainability for the period in debt position of state at the aggregate level. This implies the extent growing burden of debt and the requirement for a sound fiscal management.

1 shanatpv@gmail.com, 9656838528

39

Sustainability of Kerala's Public Debt

Smt. Akhila Balagopalan & Dr. Syam Prasad

Public debt is an important fiscal policy tool that helps to bridge the gap between the expenditure and revenue receipts of a government. A modern government is obligated to perform various functions to improve the welfare of people. When the government face deficit, generally it relies on borrowings. By using the borrowed funds, the government can perform various functions which helps to boost the economic growth as well as the wellbeing of people. Public debt also acts as a stabilizing force during crisis periods and in cyclical fluctuations. However, a government should be judicious, transparent and committed to long-term fiscal sustainability to ensure maximum benefits and minimum risks. The debt sustainability of Kerala has emerged as a major concern in recent years. The state's debt burden has experienced a significant increase. This study examines the sustainability of Kerala's public debt from the years 2011-12 to 2021-22. The debt-to-GSDP ratio has experienced a significant rise, from 27.8% in 2011-12 to 39.1% in 2021-22. It means that a significant portion of the state's resources is allocated towards debt rather than funding its development programs. The higher debt-to-GSDP ratio indicates a strained fiscal health of Kerala, and the need for urgent measures to address the increasing debt burden. This paper highlights the alarming rise in Kerala's debt burden and emphasizes the urgent need for sustainable debt management strategies. We also analyse various factors that have contributed to the increase in Kerala's public debt which includes, but not limited to, its social spending, compensation of government employees, infrastructure projects, and natural disasters.

1 Research Scholar, Central University, Kasaragod

2 Associate Professor, Central University, Kasaragod

40

"Trends and Sustainability of Public Debt of the State of Kerala- An Analysis"

Dr. Jijikumari T.[1]

One of the major macroeconomic policy issues of the Government of Kerala, for the last several years, is the increased fiscal deficit and high public debt. Therefore, debt management to attain its sustainability has become an important area of concern of the fiscal policy domain. Due to several populist public expenditure activities and off-budget spending, the fiscal condition of Kerala is under constant threat. In this juncture, it is very relevant to conduct a

study on the issue of mounting public debt, its trends, stability, and sustainability. To analyse the growth, composition, and trend of public debt of Kerala, the present study carried out for a period of 10 years from 2012-13 to 2021-22 and tried to analyse its sustainability. From the study, it is found that, the public debt of Kerala is increasing very rapidly due to increased revenue expenditure. It constitutes around 90 per cent and contain only 9.06 per cent for capital expenditure. To attain stability and sustainability in public debt, proper management of public expenditure is also required. The present study also tried to analyse the sustainability of public debt, for that seven indicators are considered, and found that Kerala's public debt is unsustainable during the period of study under consideration.

Key words: Macroeconomic policy, fiscal deficit, public debt, sustainability, off-budget spending, revenue expenditure, capital expenditure.

1 Associate Professor & Head, PG Dept of Development Economics, St.Pius X College, Rajapuram, Kasaragod-671532-NAAC Reaccredited with A Grade. E-mail ID: jijikumari@gmail.com, Mob: 9446735677

41

Fiscal Fetishism and the Warped Narratives on State Finances in India

Prof. R. Ramakumar[1]

Over the past year, there has been an array of politically charged attacks – on the part of the Government of India, and a section of economists and media – on States regarding their financial condition. It all began in June 2022, when the Reserve Bank of India's (RBI) RBI Bulletin carried an empirical analysis highlighting the "fiscal risks" faced by some States. The analysis was eminently worthy of a reasoned discussion. But soon after its publication, several motivated press reports began to appear. These reports used and misused figures from the RBI's paper to build doomsday scenarios. In July 2022, the Prime Minister blamed a few States and political parties for promoting a "revadi culture". Soon after, the Chairperson of the 15th Finance Commission (FC), N. K. Singh, advocated the need to link FC transfers to States with their "spending on freebies". All together, we have a dominant narrative in the media where the States are caricatured as irresponsible in financial management.

In this presentation, I try to discuss State finances from an alternative perspective. The demonisation of States is driven by a desire to hide a larger danger lurking in the finances of the central government. It is driven also by an urge to hide the role of the central government in perpetuating the crisis of State finances. Further, the design of the campaign is to further sideline the role of States and centralise developmental functions with the centre.

I shall make three broad points.

1. Strains in the centre's allocations to States

To begin with, what appears to be least understood is that the financial relationship between the centre and the States – despite the federal framework of the Constitution – is heavily asymmetrical. Of the total revenue expenditure incurred in India, the States incur 61 per cent and centre incurs 39 per cent. On the other hand, of all the revenue receipts in India, the States collect only 38 per cent, while the centre collects 62 per cent. In other words, the ability of the States to incur expenditures is dependent on transfers from the centre i.e., devolution from taxes, FC grants and non-FC grants.

This asymmetry has provided the centre with enormous leeway in deciding what States get in total – and more importantly, what each State gets from the centre. The 14th FC (2015-16 to 2019-2020) had recommended that the State's share in the divisible pool of resources must rise from 32 per cent to 42 per cent. During the 15th FC period (2020-21 to 2024-25), the State's share in the divisible pool of resources is fixed at 41 per cent. These have been expected to have a positive impact on State's finances. However, a series of countermeasures from the centre have nullified these benefits to the States.

First, the centre has powers to decide how much of the total revenue it collects would go into the divisible pool. An increasing share of revenues collected is now kept out of the divisible pool, so that they do not have to be shared with the States. For instance, cesses and surcharges are not part of the divisible pool, but their share in the gross tax revenue rose from 11.1 per cent in 2010-11 to 13.5 per cent in 2016-17, 13.9 per cent in 2017-18 and 28.1 per cent in 2021-22 (RE). Of course, the figures for cesses and surcharges include GST compensation cess, which constituted 4.2 per cent of the gross tax revenue in 2021-22 (RE). Even if we deduct the GST compensation cess, the share of cesses and surcharges in the gross tax revenue was 23.9 per cent in 2021-22 (RE). Essentially, this rise in cesses and surcharges is untied money denied to the States.

The outcome of the rise in cesses and surcharges has been that the actual devolution to States as a share of gross tax revenue was only 32 to 37 per cent during the 14th FC period (instead of 42 per cent) and only 29 to 30 per cent in the first three years of the 15th FC period (instead of 41 per cent). Figure 1 provides data for a longer period over five FC periods.

Figure 1
Devolution of gross tax revenue to States, actual and FC recommended, 2000-01 to 2022-23, in %

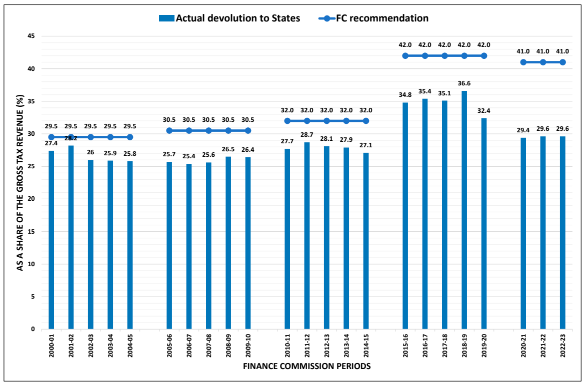

Source: Ministry of Finance.

Secondly, there was a fall in the non-FC grants to States between the 13th FC (2010-2015) and 14th FC (2015-2020) periods. Thus, if devolution of taxes rose by 7.6 percentage points of the gross revenue receipts, it was partially offset by a 5.7 percentage point fall in non-FC grants.

Thirdly, the rise in the devolution to States was further offset by two more factors. One, after the abolition of the Planning Commission, assistance to the States under the Normal Central Assistance (NCA), the Special Central Assistance (SCA) and the Special Plan Assistance (SPA) ended. Two, a higher share of the devolution must be set aside by the States as their contribution to the Centrally Sponsored Schemes (CSS), as the share of States was raised from 20-25 per cent to 30-50 per cent. In some CSS, the effective State contribution goes even up to 80 per cent.

In short, the claim that the centre has increased financial allocation to States over the past few years is overstated. The positive impact of higher devolutions was diluted by other appropriations of the centre. On the other hand, with the arrival of the GST, States have also lost their autonomy to tinker with tax rates and raise own revenues.

***

2. Constraints on borrowings of the States

My second point is the following. The centre also decides how much the States can borrow every

year. Two decades back, all States were forced to pass a law in their legislatures – the Fiscal Responsibility and Budgetary Management (FRBM) Act – to limit their fiscal deficit to 3 per cent of the Gross State Domestic Product (GSDP). Presently, States need the approval of the centre each time they wish to borrow. And the centre regularly denies any request from the States to source loans beyond the sanctioned ceiling.

Many economists have pointed out that having a 3 per cent ceiling on fiscal deficit has no justification in economic theory. But I shall not elaborate on that here.

But in practise, the very existence of the FRBM Act, and the need for central approval for every loan, is reason enough to not unduly worry about the so-called precarity of States' debt burdens. Between 2005-06 and 2018-19, except for the three individual years of 2009-10, 2015-16 and 2016-17, the gross fiscal deficit of all States was below the 3 per cent limit in every year. In 2019-20, the gross fiscal deficit of all States stood at just 2.6 per cent. The RBI's June 2022 paper had identified Punjab, Kerala, Rajasthan, West Bengal, and Bihar as the "highly stressed States" in 2021-22. But in 2019-20, the gross fiscal deficits in these very States hardly showed signs of stress: the fiscal deficits in Punjab (3.1 per cent), Kerala (2.8 per cent), West Bengal (3 per cent) and Bihar (2.1 per cent) were already within the FRBM limits. Only Rajasthan had a fiscal deficit of 3.8 per cent, but it was no "worrisome" level.

It was then that the Covid-19 pandemic hit. The central government allowed States to increase their fiscal deficit to 5 per cent in 2020-21 and 4 per cent in 2021-22. This was well in alignment with global practises and perfectly legitimate too, as expenditures rose and receipts fell. But the actual fiscal deficit of all States was recorded at only 4.6 per cent in 2020-21 (revised estimates) and 3.7 per cent in 2021-22 (budget estimates) i.e., below the allowed maximum limits.

So why press the panic button now?

This is where we need to bring in the boot on the other foot. Figure 2 provides the gross fiscal deficit of the centre and the States from 2003-04 to 2022-23. In 2019-20 i.e., prior to the pandemic, while States had a combined fiscal deficit of 2.6 per cent, the centre's own fiscal deficit was 4.6 per cent. In fact, the centre's fiscal deficit was above the FRBM target of 3 per cent in every single year after 2007-08. These higher levels of fiscal deficit were due to the centre's long-term failure to raise the tax-GDP ratios. Post-pandemic, in 2020-21, the centre's fiscal deficit was 9.2 per cent as against the States' 4.7 per cent. Then, in 2021-22, the centre's fiscal deficit was still 6.9 per cent as against the States' 3.7 per cent. In 2022-23, the centre's fiscal deficit was 6.5 per cent as against the States' 3.2 per cent.

Figure 2
Gross fiscal deficits as a share of GDP, Union and States, 2003-04 and 2022-23, in %

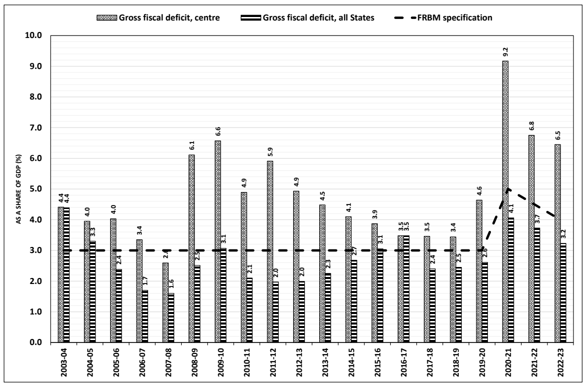

Source: Reserve Bank of India.

There is more. The total debt-to-GDP ratio of India was about 90 per cent in 2020-21. Of this, 65 per cent was the debt-to-GDP ratio of the central government, and only the remaining 25 per cent was of the State governments.

So, who is more stressed? The centre or the States? Clearly, the centre's fiscal situation is in a far bigger mess than of the States.

I shall make two more points to further illuminate the asymmetry.

The RBI's paper, and further data on State finances, point to a curious situation in 2020-21 and 2021-22. The fiscal deficit ceiling for States

was raised to 5 per cent in 2020-21 and 4.5 per cent in 2021-22 (with conditionalities for reforms; without conditionalities, they were 4 per cent for both years), but several States did not use this expanded fiscal space (see Figures 3 and 4). Consider the fiscal deficits in the following States in 2020-21 (actuals): Odisha (1.8 per cent); Uttarakhand (2.3 per cent); Gujarat (2.5 per cent); Maharashtra (2.7 per cent); Assam (3.1 per cent); Uttar Pradesh (3.3 per cent); West Bengal (3.4 per cent); and so on. Consider the same for 2021-22: Odisha (0.4 per cent); Jharkhand (0.8 per cent); Gujarat (1.2 per cent); Uttarakhand (1.4 per cent); Chhattisgarh (1.5 per cent); Uttar Pradesh (2 per cent); Maharashtra (2.1 per cent); Andhra Pradesh (2.2 per cent); Karnataka (3.3 per cent); and so on.

In other words, several States could have borrowed and raised their spending during the two years of the pandemic, but they did not. This is a disgraceful fiscal stance. This is what I call "fiscal fetishism". No one dares to point this out as an anomaly even as they harangue other States, like Kerala, that used the borrowing space and spent it for people's welfare.

One reason why this happened was because the centre insisted on a series of market reforms in the States for them to become eligible for higher fiscal deficits. These areas of reform were: (i) one nation, one ration card; (ii) ease of doing business; (iii) urban local bodies; and (iv) power distribution. A second reason was that many States were worried that availing more loans might tie them to harsher reduction targets of fiscal deficit in the future. Consequently, if one per cent space was allotted to reform-linked additional borrowing in 2020-21, States used only 0.42 per cent. Whatever the reason might be, the failure to borrow and spend during the pandemic was an unpardonable act, particularly given that we now know of the sufferings of people during the lockdown.

Figure 3
Fiscal deficits, major States, actuals and permitted, India, 2020-21, in %

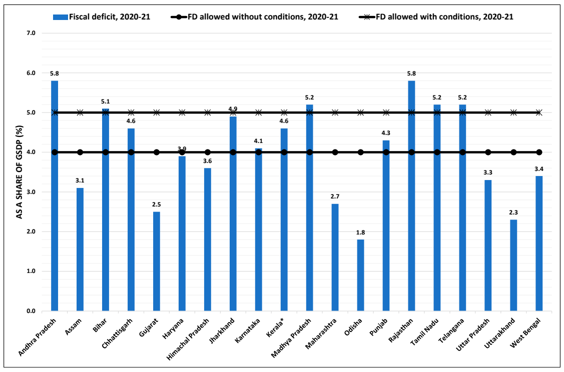

Figure 4
Fiscal deficits, major States, actuals or RE and permitted, India, 2021-22, in %

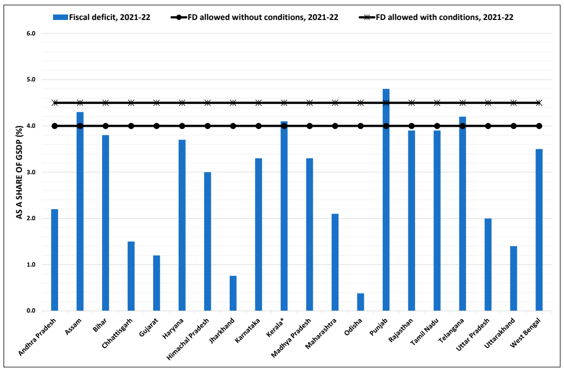

Source: CAG reports; CMIE; Reserve Bank of India reports.

Note: For some States, the figure for 2021-22 are not Actuals but Revised Estimates.

There is yet another manifestation of the fiscal fetishism that, again, no one dares to point out. Even prior to the pandemic, some States had fiscal deficits below the allowed levels while others had maintained it at the allowed levels. At the same time, about Rs 1.5 lakh crore to Rs 2 lakh crore was annually unspent and kept aside by all State governments as "surplus cash balances". These cash balances were deposited by the States in the 14-day intermediate treasury bills (ITB) of the RBI (see Table 1).

Why do the State governments suffer losses, and still not spend these huge cash surpluses? The answer is that if they spent these cash surpluses,

their fiscal deficit would rise above 3 per cent or such limits set by the Union government! Such has been the perversity of our FRBM laws; States have cash but do not spend it for fear of violating an arbitrary fiscal target, which has zero sanctity in economic theory.

The situation was even more striking for the two pandemic years of 2020-21 and 2021-22. This was a period when the States should surely have drawn out their ITB investments and spent on economic revival packages and relief measures. As on March 2021, the total deposit of States in ITBs was Rs 2.05 lakh crore. As on March 2022, the total deposit of States in ITBs was Rs 2.16 lakh crore. The RBI's "State Finance: A Study of Budgets of 2022-23" notes, rather ironically, that "positive cash balances indicate low intra-year fiscal pressure" and yet admits that these ITBs "involve an interest rate negative carry, warranting improvement in cash management practices" (p. 17). Negative carry implies the presence of a difference between the interest rates on market borrowings (SDLs) of States and the returns on investments from ITBs. Because the discount rate of ITBs is 200 bps below the reverse repo rate – with an upper ceiling of 5 per cent – States suffer a net loss by depositing cash surpluses in the ITBs.

Why does this perversity go unreported in the media or the mainstream business press?

Table 1
Investment outstanding of State governments in the intermediate treasury bills (ITB), nominal, India, 2016 to 2023, as on 31 March of each year, in Rs crore

State/UT	2016	2018	2020	2021	2022	2023*
Andhra Pradesh	2,707	–	5,137	746	1,774	–
Assam	6,135	937	2,933	6,905	8,295	–
Bihar	8,194	17,391	17,584	17,822	22,065	10,990
Chhattisgarh	1,858	4,075	5,250	3,390	3,346	1,466
Gujarat	7,951	4,137	9,289	10,472	12,829	8,124
Haryana	4,089	2,001	2,249	1,481	2,514	287
Himachal Pradesh	557	724	982	903	2,568	2,159
Jharkhand	2,102	355	3,071	2,811	4,481	2,458
Karnataka	16,949	12,674	13,652	21,757	12,169	16,691
Kerala	1,644	887	–	2,810	5,233	591
Madhya Pradesh	9,503	7,423	11,280	20,799	17,451	12,114
Maharashtra	21,529	43,447	14,120	24,285	8,688	12,129
Odisha	5,786	13,314	8,034	14,270	18,520	6,688
Punjab	5,180	–	804	6,708	2,231	–
Rajasthan	2,916	6,402	5,808	4,440	7,419	1,013
Tamil Nadu	9,443	11,278	10,171	5,649	14,908	8,575
Telangana	2,509	2,281	6,911	1,802	56	–
Uttar Pradesh	615	10,174	19,880	29,184	40,550	26,671
Uttarakhand	345	386	–	1,933	2,039	155
West Bengal	6,794	8,584	13,170	21,249	20,370	868
All States & UTs**	**1,20,582**	**1,50,871**	**1,54,757**	**2,05,230**	**2,16,272**	**1,17,841**

Source: Reserve Bank of India.

Notes: *: as on 30 September 2022; **: includes figures for other States/UTs also.

***

3. Denial of borrowings for capital investments

This brings me to my third and final point.

On top of the ceilings set for fiscal deficit and debt outstanding, the central government has unleashed a fresh attack on the States over the past two years. Because the FRBM Act stipulates stiff conditions on fiscal deficits, States have been unable to borrow and finance critical capital investment – either by utilising surplus cash balances or through fresh market borrowings. Borrowing for capital investment is a perfectly legitimate and rational policy, as capital investments provide returns and revenues in the long run.

Some States found an innovative – but perfectly legal and logical – way out of this conundrum. They floated Special Purpose Vehicles (SPV) or body corporates through their legislatures and let them borrow from the market to fund capital investments. State governments guaranteed these borrowings, but they would not be represented in the fiscal deficit. Interestingly, the central government too has been following such a policy for years, through statutory companies like the National Highway Authority of India (NHAI), Food Corporation of India (FCI), Airport Authority of India (AAI), and the Central Warehousing Corporation (CWC).

However, thanks to an FC recommendation, the central government has been insisting from 2021-22 that the borrowings of such State-level entities – known as extra-budgetary resources (EBR) – must be added to the fiscal deficits of State governments. The centre has already reduced the borrowing limits of many State governments from 2022-23 based on such an assessment. More importantly, such reduction of borrowing limits is taking place on a retrospective basis from 2020-21 onwards – that too on an unanticipated and discretionary basis. Past EBRs are being factored in to "correct" and "limit" future borrowing capacities. The annual borrowing limits of the States are being cut in the form of four annual instalments from 2022-23 to 2025-26. Consequently, many States face an imminent fiscal crisis or will be forced to undertake deep spending cuts in their future budgets.

This is a new and emerging anomaly in centre-State relations. The introduction of a new scheme for 50-year interest-free loans to finance capital investments in States is hardly a substitute for these cuts; it may be welcome, but inadequate. A part of this scheme is linked to reforms undertaken by States in various sectors. In the untied part of the scheme, allocations to States are in proportion to their respective shares in central taxes and duties in the 15th FC award.

To conclude, my effort in this presentation was to point towards the deep asymmetries that persist in centre-State financial relations in India. The centre has clearly emerged as the dominant force, in gross violation of many well-settled constitutional conventions on cooperative federalism. Politically, such violations are being legitimised by a conscious squeeze on the financial autonomy and fiscal space of State governments. And at the end, a narrative is being forged that paints the States as poorly managed, and the centre – the benevolent patriarch – as trying hard to discipline the States – the prodigal sons. The intention here is only to hide the fact that the centre's finances are in a far worse condition than of the States.

1 Professor, Tata Institute of Social Sciences, Mumbai; and Member, Kerala State Planning Board

42

കിഫ്ബി വൻബാധ്യതയല്ല

പ്രൊഫ. കെ.എൻ. ഗംഗാധരൻ[1]

കിഫ്ബിയുടെ പ്രസക്തി തർക്കവിഷയമല്ലാതായെങ്കിലും, വായ്പ തിരിച്ചടക്കുന്നതെങ്ങിനെ എന്ന ചോദ്യം ആവർത്തിച്ചു കൊണ്ടേയിരിക്കുന്നു. ഒപ്പം, സംസ്ഥാന ആഭ്യന്തരവരുമാനത്തിന്റെ മൂന്നു ശതമാനം വായ്പയെടുക്കാനുള്ള അനുമതി ഏകപക്ഷീയമായി 2.2 ശതമാനത്തിലേക്കു ചുരുക്കിയതിന്റെ ഫെഡറൽ മാന്യതയും നീതിയും ചോദ്യം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. 17052 കോടി രൂപയുടെ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് തന്മൂലം തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നത്. ഏതായാലും ചിലർ ആക്ഷേപിക്കും വിധം കിഫ്ബി വായ്പകൾ തിരിച്ചടക്കാനാവാത്ത നിലയിൽ എത്തിയിട്ടുണ്ടോ?

കിഫ്ബിയുടെ 2022 മാർച്ച് 31 ന് അവസാനിച്ച സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ പ്രവർത്തന റിപ്പോർട്ടും ബാലൻസ് ഷീറ്റും വിശ്വാസ്യതാ സർട്ടിഫിക്കറ്റും അടിസ്ഥാനമാക്കി ഒരു പരിശോധനയാണ് കുറിപ്പിന്റെ ഉള്ളടക്കം. മുൻ റിപ്പോർട്ടുകളും ബാലൻസ് ഷീറ്റുകളും പരിഗണിച്ചിട്ടുണ്ട്. അന്താരാഷ്ട്ര ക്രെഡിറ്റ് റേറ്റിംഗ് ഏജൻസികളായ എസ്. ആന്റ്പി.യും ഫിച്ചും ക്രിസിലും കിഫ്ബിയുടെ സാമ്പത്തിക നില തൃപ്തികരമാണെന്നു വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നത് ശ്രദ്ധേയമാണ്. ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളാകട്ടെ അധിക വായ്പ നൽകാനും സന്നദ്ധമാണ്. എന്നാൽ, അനുവദിച്ച വായ്പയുടെ 89 ശതമാനമേ നാളതുവരെ കിഫ്ബി ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളു. 16909. 33 കോടി രൂപയിൽ 13470 കോടി മാത്രം.

രണ്ടു കാര്യങ്ങൾ വിശദീകരണം ആവശ്യമാക്കുന്നുണ്ട്.

(1) നിർവ്വഹിക്കപ്പെട്ട പ്രോജക്റ്റുകളുടെ ചെലവ് വൻകട ബാധ്യത അവശേഷിപ്പിക്കാതെ നിറവേറ്റാനാകുമോ?

(2) ഭാവി പ്രോജക്റ്റുകളുടെ നിർമ്മാണ ചെലവുകൾ എങ്ങിനെ വൻ ബാധ്യത വരുത്താതെ നിർവ്വഹിക്കപ്പെടും?

കിഫ്ബിയുടെ വരുമാന ഉറവിടങ്ങൾ മുഖ്യമായും രണ്ടാണ്.

(a) സംസ്ഥാന മോട്ടോർ വാഹന നികുതിവരുമാനത്തിന്റെ നിശ്ചിത വിഹിതവും സെസ്സും. (b) ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും മറ്റും സമാഹരിക്കുന്ന വായ്പകൾ. 13470 കോടി രൂപയുടെ വായ്പയാണ് കിഫ്ബി നാളിതു വരെ കിഫ്ബി കൈ പ്പറ്റിയത് എന്നു സൂചിപ്പിച്ചു. 2016-17 ലെ സംസ്ഥാന ബജറ്റ് (പാര 51-56) കിഫ്ബിയുടെ കൃത്യമായ രൂപരേഖ നൽകിയിട്ടുണ്ട്.. 2019 -20 ലെ ബജറ്റ് (പാര 113- 116) ഇങ്ങനെ വിശദമാക്കി : "സർക്കാരിന്റെ ഭാവി വരുമാനത്തിന്റെ ചെറിയൊരു പങ്ക് വർഷം തോറും കിഫ്ബിക്കു ഗ്രാന്റായി നൽകിക്കൊണ്ട് നാടിന്റെ പശ്ചാത്തല സൗകര്യവികസനം ഇന്നുതന്നെ സാധ്യമാക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യമാണു നാം നേടുന്നത്. തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ ലൈഫ് പദ്ധതിയിൽ വായ്പയെടുക്കുന്നതു പോലെ ഭാവി വരുമാന ഒഴുക്കിനെ ഇന്നു പണയപ്പെടുത്തുക മാത്രമാണു ചെയ്യുന്നത്."

മോട്ടോർ വാഹന നികുതി വരുമാനത്തിന്റെ പത്തു ശതമാനം ഒന്നാം വർഷവും (2016-17), തുടർ വർഷങ്ങളിൽ 10 ശതമാനം വീതം ഉയർത്തി, 2020 - 21 ൽ 50 ശതമാനവും തുടർന്നു ഓരോ വർഷവും 50 ശതമാനം വീതം കിഫ്ബിക്കു കൈമാറണം. ഓരോ ലിറ്റർ പെട്രോളിന്മേലും സീസലിന്മേലും ചുമത്തുന്ന ഒരു രൂപ വീതം സെസ്സും കൈമാറണം. പ്രത്യേകമായി ഒരു എസ് ക്രോ എക്കൗണ്ടുണ്ടാക്കി അതിലേക്കു കൈമാറുന്ന രീതിയാണ് അനുവർത്തിക്കുന്നത്.

തിരിച്ചടവിന് സർക്കാരിനെ ബാധ്യതപ്പെടുത്തുന്ന ജനറൽ ഒബ്ലിഗേഷൻ ബോണ്ട് മുഖേനയാണ് ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് വായ്പയെടുക്കുന്നത്. പ്രോജക്റ്റ് പൂർത്തിയാകുന്ന ഘട്ടമനുസരിച്ചാണ് കിഫ്ബി പ്രോജക്കുകൾക്കുള്ള തുക കൈമാറുന്നത്. ആവശ്യാനുസരണം മാത്രംവായ്പയെടുക്കുകയും അധിക വായ്പ ബാങ്കുകളിൽ മൂന്നു മുതൽ ആറു മാസം വരെ സ്ഥിര നിക്ഷേപമായി സൂക്ഷിക്കുകയുമാണ് പിന്തുടരുന്ന രീതി. റിപ്പോർട്ടു വർഷത്തിൽ 171 കോടി രൂപ ആ ഇനത്തിൽ കിഫ്ബി പലിശ വരുമാനം നേടി.

ഭൂരിഭാഗം വായ്പകളുടെയും തിരിച്ചടവുകാലം 10-12 വർഷമാണ്. പ്രതിമാസ പലിശയാണ് ഭൂരിഭാഗം വായ്പകൾക്കും. ചെറിയതുക ഓരോ മാസവും അടക്കുന്നത് സൗകര്യപ്രദമാണ്. നബാർഡ് വായ്പയുടെ പലിശ മൂന്നു മാസത്തിലൊരിക്കലും, കെ.എസ്.എഫ്.ബി. വായ്പയുടെ പലിശ ആറു മാസം കൂടുമ്പോഴും നൽകണം. ആറു മാസത്തെ മുതലും പലിശയു അടക്കാൻ 731.71 കോടി രൂപ വേണം. 2150 കോടി രൂപയുടെ മസാല ബോണ്ടിന്റെ കാലാവധി 2024 ൽ അവസാനിക്കും. പലിശ ആറുമാസം കൂടുമ്പോഴും മുതൽ കാലാവധി തീരുന്ന മുറക്കും അടക്കണം. മസാല ബോണ്ടു മുഖേന ലഭിച്ച വായ്പ പുനർവായ്പയായി മാറ്റാൻ കഴിയും.

വായ്പക്കൊപ്പം വരുമാനം നേടുന്ന നിക്ഷേപങ്ങളും കിഫ്ബിയുടെ വകയായിട്ടുണ്ട്. 600 കോടി രൂപ മ്യൂച്ചൽ

ഫണ്ടിൽ നിക്ഷേപമുണ്ട്. വരുമാനം ലഭിക്കുന്ന പ്രോജക്റ്റുകൾക്ക് ധനസഹായം നല്കിയതിലൂടെ റിപ്പോർട്ട് വർഷം 280 കോടി രൂപ വരുമാനമുണ്ടാക്കി.

കിഫ്ബിയുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട വരുമാന സ്രോതസ്സാണ് സർക്കാർ സഹായം. നാളിതു വരെ 11916 കോടി രൂപ സർക്കാർ കൈമാറി. അതിൽ 6344 കോടി രൂപ മോട്ടോർ വാഹന നികുതി വിഹിതവും 2889 കോടി രൂപ സെസ്സ് വരുമാനവുമാണ്. എം.എൽ.എ. ഫണ്ട് വിഹിതം 45 കോടി, സി.എസ്.ആറും പി.ടി.എ. ഫണ്ടും 3.30 കോടി, ഇതര ഗ്രാന്റുകൾ 2634 കോടി രൂപയും ഉൾപ്പെടെയാണ് 11916 കോടി രൂപ.

കിഫ്ബിയുടെ പ്രോജക്റ്റ് ചെലവുകൾ പരിശോധിക്കാം. വരുമാനവും ചെലവും തമ്മിലെ താരതമ്യത്തിന് അതു സഹായിക്കും. വിവിധ പദ്ധതികൾക്കായി ഭൂമി ഏറ്റെടുക്കലിനുൾപ്പെടെ കിഫ്ബി ചെലവാക്കിയത് 23090 കോടി രൂപയാണ്.വരുമാനവും ചെലവും താരതമ്യപ്പെടുത്തുമ്പോൾ, വൻ ബാധ്യത അവശേഷിപ്പിക്കാതെ കിഫ്ബി ക്കു മുന്നേറാൻ കഴിയുമെന്നു വ്യക്തമാകുന്നു. കോവി ഡ് മൂലം വാഹന വിപണി സ്തംഭിതിനാൽ മൊത്തം മോട്ടോർ വാഹന നികുതി വരുമാനം 2019 - 20 ലെ 3721 കോടിയിൽ നിന്ന് 2020-21 ൽ 3386 കോടിയിലേക്കു ചുരുങ്ങി. തത്തുല്യമായ ഇടിവ് വാഹന നികുതി വിഹതത്തിലുമുണ്ടായി. എന്നാൽ വാഹന നികുതി വരുമാനം 2022-23 ൽ 5300 കോടിയിലേക്കു വർദ്ധിച്ചു. 2023 - 24 ൽ 5876.61 കോടി രൂപ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു. പ്രതീക്ഷ അസ്ഥാനത്തല്ല. കോവി ഡാനന്തര കേരള സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ ഉയർന്ന സാമ്പത്തിക വളർച്ച നേടിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഒപ്പം കിഫ്ബിയുടെ കരുത്തും.

1 Professor (Rtd) and Head, Department Economics, University College

43

Exploring the Carbon Trading Potential of Kifbi

Dr. Nirmal Roy V.P.[1] & Ms. Priyanka V.[2]

The emphasis of this study is to identify alternative streams of revenue for enhancing the Kerala infrastructure investment fund board (KIIFB) through a comprehensive review of infrastructure financing from across the world. The study joins the ongoing debate on the infrastructure funding challenge in light of criticisms being mounted against it. This is important considering the absence of alternate, innovative income-generating funding and the issue of sustainability of its current revenue sources. Also, the significance of infrastructure financing in tune with the sustainable development goals also needs to be taken care of in the contemporary scenario. Many governmental and non-governmental organizations have chosen carbon trading/offsets as a primary tool to mitigate climate change and argue that trading itself will reduce emissions. The paper proposes to incorporate sustainable development goals into the Kerala infrastructure investment fund board (KIIFB) for utilizing the space generated by the KIIFB projects to generate innovative revenue streams. This provides scope as non-tax revenue methods in the current scenario of enhancing revenue in the form of carbon trading. Under the Kyoto Protocol, carbon trading and clean development mechanism (CDM) are the two important methods for mitigating emissions of any country. The importance of carbon emission-reducing techniques as an innovative revenue source is increasing these days. So, carbon trading/offsets can be used as a method for climate mitigation strategies and thereby reaching net zero greenhouse gas emissions. The paper discusses the potential of carbon trading/offset strategies by KIIFB and ways to augment funding from it .

Keywords: Carbon trading, carbon offsets, KIFBI, Non-tax revenue

1 Assistant Professor, Department Of Economics, Kannur University, E MAIL; nirmalroy@kannuruniv.ac.in, Phone;8907567536

2 Research Scholar, Department Of Economics, Dr: Janaki Ammal Campus, Palayad, Thalassery, Kannur, E-MAIL: priyanka.kallingal@gamil.com, Phone; 8078302693

Financing Development – Role of Banks and other Financial Institutions: Kerala Economy an Overview

Shri Prem Kumar[1]

The economy of Kerala has crossed an annual gross state product (GSP) of ₹9.01 lakh crore in 2021-22. Per-capita GSP of Kerala during the same period is ₹1,62,992 which is much more than the national average. The main contributing factors to the economy of the state are:

1. Remittances and Non-Resident Keralites (NRKs): Kerala has a large population of NRKs working in countries such as the Gulf nations and other parts of the world. Remittances from NRKs form a significant portion of Kerala's economy. The inflow of remittances supports consumption, investment, and savings in the state.
2. Service Sector: The service sector plays a crucial role in the Kerala economy, contributing a significant share to the state's GDP. It encompasses various sub-sectors such as tourism, information technology, healthcare, education, financial services, and professional services. The tourism industry, in particular, is a major contributor to Kerala's economy, attracting domestic and international tourists with its natural beauty and cultural heritage.
3. Agriculture: Despite its relatively small contribution to the state's GDP, agriculture remains an important sector in Kerala. The state is known for its high-quality spices, cash crops like rubber and tea, and horticulture products. However, the agricultural sector faces challenges such as fragmentation of landholdings, decreasing profitability, and natural calamities.
4. Manufacturing and Industries: Kerala's manufacturing sector is relatively smaller compared to other states in India. Industries such as textiles, food processing, electronics, and handicrafts contribute to the manufacturing base. The state government has taken initiatives to promote industrial growth, attract investments, and develop industrial parks and infrastructure.
5. Human Development: Kerala has achieved commendable progress in human development indicators, such as literacy rate, healthcare, and quality of life. The state has high literacy rates, low infant mortality rates, and a robust healthcare system. The emphasis on education and social welfare has contributed to the overall well-being and human capital development of the state.
6. Emigration and Labor Market Dynamics: Emigration and labor migration play a significant role in shaping the Kerala economy. The outflow of skilled and unskilled labor to other countries in search of better job opportunities impacts both the remittance inflow and the labor market dynamics within the state.

History of banking in Kerala

The history of banking in Kerala dates back to the colonial era. Here's a chronological overview of the key milestones and developments in the banking sector of Kerala:

1. Colonial Era: During the British colonial rule, the banking system in Kerala began to take shape. The first modern bank to be established in Kerala was the Bank of Madras, which opened a branch in Calicut (now Kozhikode) in 1843. This was followed by the opening of branches of other Presidency

Banks, including the Bank of Bengal and Bank of Bombay, in different parts of Kerala.

2. State Bank of Travancore: The State Bank of Travancore (SBT) was established in 1945 as a subsidiary of the State Bank of India (SBI). It started its operations with the merger of the Travancore Bank and several other local banks. SBT had a significant presence in Kerala and contributed to the development of the banking sector in the state.
3. Nationalization of Banks: In 1969, the Government of India nationalized 14 major banks, including the State Bank of Travancore. This move aimed to bring banking services to the masses and promote financial inclusion. Nationalization led to the expansion of bank branches and services in Kerala.
4. Regional Rural Banks (RRBs): Regional Rural Banks were established in Kerala to provide banking services to the rural population and promote rural development. Kerala Gramin Bank, sponsored by Canara Bank, was formed in 2013 by merging two regional rural banks and one local area bank. Kerala Gramin Bank has a wide network of branches across the state, particularly in rural areas.
5. Cooperative Banking: Kerala has a strong cooperative banking sector that played a significant role in providing credit facilities to farmers and rural communities. The Kerala State Cooperative Bank is the apex institution in the cooperative banking sector and provides financial support to the primary agricultural credit societies and district central cooperative banks in the state.
6. Microfinance Institutions (MFIs): Alongside traditional banks, microfinance institutions have also played a vital role in providing financial services to underserved populations in Kerala. MFIs offer small loans, savings, and other financial products to low-income individuals and self-help groups.
7. Technological Advancements: With the advent of technology, banking in Kerala witnessed a significant transformation. Banks started adopting online banking services, introduced ATMs, and expanded their digital banking offerings. This made banking more accessible and convenient for the people of Kerala.

The history of banking in Kerala showcases a gradual progression from the colonial era to the present-day banking system. The establishment of nationalized banks, regional rural banks, cooperative banks, and the adoption of technology has led to the development of a robust banking sector, providing financial services to both urban and rural communities in the state.

Cooperative Banks development in the state of Kerala

Cooperative banks have played a significant role in the development of the banking sector in the state of Kerala. These banks have focused on promoting financial inclusion, supporting the agricultural sector, and providing credit facilities to the rural population. Here are some key points regarding the development of cooperative banks in Kerala:

1. Primary Agricultural Credit Societies (PACS): Primary Agricultural Credit Societies form the foundation of the cooperative banking system in Kerala. PACS are grassroots-level cooperative societies that provide credit facilities to farmers for agricultural and rural activities. They are instrumental in ensuring agricultural credit flow to the rural areas of the state.
2. District Central Cooperative Banks (DCCBs): District Central Cooperative Banks operate at the district level and act as the central financing agency for the PACS. DCCBs play a vital role in providing agricultural loans, rural credit, and other banking services to farmers and rural communities. They also mobilize deposits and provide financial assistance to various sectors like small-scale industries and self-employment ventures. Later same were merged to form the Kerala Bank.

3. Kerala State Cooperative Bank (KSCB): The Kerala State Cooperative Bank is the apex institution in the cooperative banking sector of the state. It acts as a central funding agency for the DCCBs and provides refinancing support to them. KSCB coordinates and supervises the functioning of the cooperative banking sector in Kerala. Later same were merged to form the Kerala Bank

Overall, the development of cooperative banks in Kerala has strengthened the agricultural and rural credit system, promoted financial inclusion, and supported the socio-economic development of the state. These banks have played a crucial role in ensuring access to banking services, credit facilities, and financial support to the rural population, thereby contributing to the overall growth of the state's economy.

Start of Kerala bank

The idea of creating a unified Kerala Bank was proposed as a means to streamline and strengthen the cooperative banking sector in the state. The plan involved merging the Kerala State Cooperative Bank (KSCB) and the district central cooperative banks (DCCBs) in Kerala into a single entity.

The formation of Kerala Bank aimed to enhance the efficiency, governance, and financial stability of the cooperative banking system in the state. It sought to leverage the collective strengths and resources of the individual cooperative banks to provide better services to customers, particularly in rural areas.

How banks help economy

Banks play a crucial role in supporting and stimulating the economy in various ways. Here are some key ways in which banks help the economy:

1. Facilitating Financial Intermediation: Banks act as intermediaries between savers and borrowers, channeling funds from those who have excess capital (depositors) to those who need capital (borrowers). This process helps allocate resources efficiently in the economy by directing funds to productive sectors and investment opportunities.
2. Credit Provision: Banks provide loans and credit facilities to individuals, businesses, and industries. This credit enables businesses to invest in expansion, purchase capital assets, and finance research and development activities. It also helps individuals meet their financial needs, such as buying homes, funding education, or starting a business. Access to credit promotes economic growth and stimulates consumption and investment.
3. Payment Services: Banks provide a secure and efficient payment system, facilitating transactions between individuals, businesses, and institutions. Electronic fund transfers, checks, debit cards, and credit cards are some of the payment methods offered by banks. This infrastructure ensures the smooth functioning of commerce and contributes to the overall economic activity.
4. Savings and Deposits: Banks encourage saving habits and provide a safe place for individuals and businesses to deposit their funds. By mobilizing savings, banks make capital available for investment and lending, which spurs economic activity and entrepreneurship.
5. Risk Management and Financial Services: Banks offer a range of financial services that help individuals and businesses manage risk and make informed financial decisions. These services include insurance products, investment advice, wealth management, and hedging against market risks. By providing these services, banks contribute to the stability and resilience of the overall financial system.
6. Promoting Financial Inclusion: Banks play a critical role in promoting financial inclusion by extending their services to underserved and marginalized populations. By providing access to banking services, such as savings accounts, loans, and payment facilities, banks help

individuals and businesses enter the formal financial system. This inclusion contributes to poverty reduction, economic empowerment, and overall economic development.

7. Stimulating Economic Activity: Banks' lending activities provide a significant boost to economic activity. When banks provide loans to businesses and individuals, they create opportunities for investment, job creation, and innovation. Increased economic activity generates income, consumption, and tax revenues, leading to economic growth and development.
8. Monetary Policy Transmission: Banks serve as a vital link in the transmission of monetary policy. Central banks regulate interest rates and liquidity in the economy to manage inflation and stabilize economic conditions. Commercial banks implement these monetary policies by adjusting their lending rates and credit availability, which influences borrowing costs and investment decisions.

Overall, banks are instrumental in mobilizing savings, allocating capital, providing credit, and offering financial services that contribute to economic growth, stability, and development. Their role as financial intermediaries and providers of essential financial infrastructure is vital for the functioning of modern economies.

Kerala towards prosperity with banking services

Banks have played a significant role in supporting and contributing to the economy of Kerala. Here are some ways in which banks have helped the Kerala economy:

1. Agricultural Credit: Kerala has a significant agricultural sector, and banks have been instrumental in providing credit facilities to farmers. Banks offer agricultural loans for crop cultivation, purchase of farm equipment, livestock development, and other agricultural activities. Access to credit has helped farmers improve productivity, adopt modern farming techniques, and enhance their income, thereby contributing to the growth of the agricultural sector.
2. Small and Medium Enterprises (SMEs) and Industries: Banks in Kerala have extended credit and financial support to small and medium-sized enterprises (SMEs) and industries. These loans have helped entrepreneurs establish and expand their businesses, create employment opportunities, and contribute to industrial growth in the state. Banks also provide working capital and project finance to industries, which boosts production and economic activity.
3. Housing Loans: Banks have played a vital role in facilitating affordable housing in Kerala. They provide home loans to individuals and families, enabling them to purchase or construct homes. This has contributed to increased homeownership, improved living conditions, and the overall development of the real estate sector in the state.
4. Microfinance: In addition to traditional banks, microfinance institutions (MFIs) have also supported the Kerala economy. MFIs offer small loans, savings, and other financial products to low-income individuals and self-help groups. These microfinance initiatives have helped empower women, promote self-employment, and uplift the socio-economic conditions of marginalized sections of society.
5. Trade and Commerce: Banks in Kerala facilitate domestic and international trade through a range of services. They provide trade finance, such as letters of credit and export-import financing, which enable businesses to engage in trade activities. This supports the growth of the trade and commerce sector in Kerala, enhances business opportunities, and boosts economic activity.
6. Financial Inclusion: Banks have played a crucial role in promoting financial inclusion in Kerala. They have established branches in remote rural areas, providing access to banking services for the unbanked population. By offering savings accounts,

credit facilities, and payment services to individuals in underserved areas, banks have helped integrate them into the formal financial system and promoted economic empowerment.

7. Infrastructure Development: Banks have financed various infrastructure development projects in Kerala, including transportation, energy, and telecommunications. By providing project finance and long-term loans, banks have supported the development of essential infrastructure, which facilitates economic growth, attracts investments, and improves the quality of life for the people of Kerala.
8. Technology Adoption: Banks in Kerala have embraced technology to enhance their services and improve customer experience. They have introduced online banking, mobile banking applications, and digital payment solutions. These technological advancements have made banking more accessible, efficient, and convenient for individuals and businesses, stimulating economic transactions and digital commerce.

Through their lending activities, financial services, and support for various sectors, banks have played a crucial role in the economic development of Kerala. They have facilitated access to credit, promoted entrepreneurship, supported key industries, and contributed to the overall growth and prosperity of the state's economy.

Kerala towards prosperity with banking services

Kerala, with the support of banking services, has the potential to advance further towards prosperity. Here's how banking services can contribute to Kerala's economic growth and development:

1. Financial Inclusion: Promoting financial inclusion is essential for the overall progress of Kerala. Banks can continue to extend their services to underserved and marginalized communities, ensuring access to banking facilities, savings accounts, credit, and payment services. By bringing more people into the formal financial system, banking services can empower individuals, reduce poverty, and foster economic development.
2. Small and Medium Enterprises (SMEs): Kerala has a vibrant SME sector, which plays a significant role in employment generation and economic diversification. Banks can provide tailored financial solutions, including working capital loans, machinery financing, and trade finance, to support the growth and expansion of SMEs. This assistance can foster entrepreneurship, innovation, and contribute to job creation in the state.
3. Agriculture and Allied Sectors: Agriculture remains a crucial sector in Kerala, and banks can continue to play a pivotal role in supporting farmers and the agricultural industry. Banks can offer specialized products such as crop loans, livestock financing, and agricultural equipment leasing. Additionally, providing advisory services, modern agricultural practices, and market linkages can enhance the productivity and profitability of the agriculture sector.
4. Infrastructure Development: Investing in infrastructure is vital for the sustainable growth of Kerala's economy. Banks can support infrastructure projects by providing long-term financing, project finance, and public-private partnership models. This investment can help develop transportation networks, energy infrastructure, water management systems, and telecommunications, fostering economic activities and attracting investments in the state.
5. Tourism and Hospitality Industry: Kerala's natural beauty and cultural heritage make it a popular tourist destination. Banks can play a role in supporting the tourism and hospitality industry by offering loans for hotel construction, tourism-related businesses, and infrastructure development in tourist hotspots. Financial assistance and advisory

services can help entrepreneurs in the tourism sector maximize their potential and contribute to Kerala's economic growth.

6. Technology Adoption: Embracing digital banking solutions and emerging technologies can revolutionize banking services in Kerala. Banks can invest in digital infrastructure, online and mobile banking platforms, and fintech partnerships to enhance accessibility, convenience, and efficiency for customers. This digitization can facilitate e-commerce, digital payments, and financial innovation, contributing to the growth of the digital economy in the state.
7. Sustainable Development Initiatives: Banks can support sustainable development initiatives in Kerala. They can offer green financing options to promote renewable energy projects, eco-friendly industries, and sustainable practices in agriculture and manufacturing. Financing environmentally friendly initiatives can help Kerala address climate change, conserve natural resources, and achieve a balance between economic growth and environmental sustainability.
8. Skill Development and Financial Literacy: Banks can collaborate with educational institutions, government agencies, and NGOs to provide skill development programs and financial literacy initiatives. By enhancing financial knowledge and imparting relevant skills, banks can empower individuals to make informed financial decisions, promote entrepreneurship, and improve employability in Kerala.

By focusing on these areas, leveraging technology, and collaborating with various stakeholders, banking services can contribute significantly to Kerala's prosperity. The synergy between the banking sector and the state's economic priorities can pave the way for sustainable development, inclusive growth, and improved standards of living for the people of Kerala.

CD ratio of the state and its impact

The Credit-Deposit (CD) ratio is a measure that shows the relationship between the total credit extended by banks and the total deposits mobilized by them in a particular region or state. It is often used as an indicator to assess the level of financial development and economic activity within a state. While the CD ratio alone may not provide a complete picture of development, it can offer some insights into the economic dynamics. Presently the CD ration of the state as on March 2023 is 69. It has grown over 8% in the last financial year which is very good sign of development. Here's how the CD ratio can indicate the development of a state:

1. Investment and Economic Activity: A higher CD ratio generally suggests that banks in the state are actively providing credit to businesses and individuals. This indicates a higher level of investment and economic activity in the state. When banks are able to extend more credit, it implies that there is a higher demand for funds for various purposes like business expansion, infrastructure development, housing, and consumer spending.
2. Access to Credit: A higher CD ratio also indicates that banks are effectively mobilizing deposits and making them available as loans to borrowers. This suggests that individuals, businesses, and industries in the state have access to credit and are able to obtain financing for their needs. Access to credit is crucial for economic growth, as it facilitates investment, entrepreneurship, and consumption.
3. Financial Inclusion: A higher CD ratio can also be an indication of improved financial inclusion within the state. It suggests that a larger portion of the population is engaging with the formal banking system, both as depositors and borrowers. This implies that a greater number of individuals and businesses are benefiting from the services and opportunities provided by the banking sector, leading to inclusive growth and development.

4. Infrastructure Development: A higher CD ratio can reflect increased lending for infrastructure development projects. This includes investments in transportation, energy, telecommunications, and other critical sectors. A robust infrastructure is essential for economic growth and productivity enhancement. Therefore, a higher CD ratio may indicate that the state is investing in infrastructure, which can contribute to overall development.

It is important to note that a high CD ratio alone does not guarantee development or financial stability. It needs to be accompanied by proper risk management, effective credit assessment practices, and prudent lending policies by banks to ensure the quality and sustainability of the loans. Additionally, other factors such as employment rates, income distribution, social indicators, and overall economic policies also contribute to the comprehensive development of a state. Therefore, while the CD ratio provides a snapshot of credit utilization, it should be considered alongside other economic indicators to assess the overall development of a state.

Role of Other Financial Institutions

Role of RBI

The Reserve Bank of India (RBI) plays a crucial role in the Indian economy. As the central bank of the country, the RBI is responsible for maintaining monetary stability, regulating and supervising financial institutions, and promoting the development and stability of the financial system. Here are some key roles of the RBI in the economy:

1. Monetary Policy: The RBI formulates and implements monetary policy in India. It controls the money supply, manages interest rates, and uses various tools to regulate inflation and stabilize prices. By influencing the cost and availability of credit, the RBI aims to maintain price stability and support sustainable economic growth.
2. Currency Issuance and Management: The RBI has the sole authority to issue and manage the currency in India. It ensures an adequate supply of currency notes and coins in circulation and takes measures to prevent counterfeiting and maintain the integrity of the currency.
3. Banking Regulation and Supervision: The RBI regulates and supervises banks and other financial institutions in India. It sets prudential norms, such as capital adequacy requirements and risk management guidelines, to ensure the stability and soundness of the banking sector. The RBI also licenses and supervises non-banking financial companies (NBFCs) and plays a crucial role in maintaining financial stability.
4. Financial Market Operations: The RBI operates in financial markets to manage liquidity, regulate interest rates, and stabilize the financial system. It conducts open market operations, repo and reverse repo transactions, and sets policy rates to manage liquidity conditions in the banking system.
5. Foreign Exchange Management: The RBI manages the foreign exchange reserves of India and formulates policies to regulate and stabilize the foreign exchange market. It intervenes in the forex market to manage exchange rate fluctuations and maintain a stable external value of the Indian rupee.
6. Developmental Functions: The RBI promotes the development of the financial sector in India. It works towards enhancing financial inclusion, expanding banking services in rural areas, and implementing measures to strengthen the payment and settlement systems. The RBI also acts as a banker to the government and manages the government's banking transactions and public debt.

Role of NABARD

The National Bank for Agriculture and Rural Development (NABARD) plays a vital role in the Indian economy, particularly in the agricultural

and rural sectors. NABARD was established in 1982 with the aim of promoting sustainable and equitable agriculture and rural development. Here are some key roles of NABARD in the economy:

1. Agricultural and Rural Financing: NABARD provides credit facilities and refinance support to various institutions involved in agricultural and rural development. It refinances commercial banks, cooperative banks, regional rural banks, and other financial institutions to ensure adequate credit flow to the agricultural and rural sectors. NABARD also promotes innovative financial instruments and schemes to support agriculture, rural infrastructure, and rural entrepreneurship.
2. Rural Development: NABARD plays a crucial role in promoting rural development by providing financial assistance and technical support for various rural development initiatives. It funds and supports projects related to rural infrastructure, watershed development, rural housing, renewable energy, and other initiatives aimed at improving the quality of life in rural areas.
3. Agricultural Development: NABARD supports agricultural development by providing financial assistance and technical expertise for agricultural projects and initiatives. It funds agriculture-related infrastructure projects, promotes agribusiness, supports agricultural research and development, and implements programs to enhance agricultural productivity, rural livelihoods, and farmer welfare.
4. Institutional Development: NABARD works towards strengthening and developing rural financial institutions, such as cooperative banks, regional rural banks, and microfinance institutions. It provides technical and financial support for capacity building, training programs, and technological upgradation of these institutions. NABARD also promotes financial inclusion and facilitates the expansion of banking services in rural areas.
5. Policy Advocacy and Research: NABARD engages in policy advocacy and research related to agriculture and rural development. It conducts studies, collects data, and publishes reports on various aspects of rural and agricultural sectors. NABARD provides policy recommendations to the government and other stakeholders to promote sustainable and inclusive development in rural areas.
6. International Cooperation: NABARD actively participates in international development cooperation initiatives related to agriculture and rural development. It collaborates with international organizations, development banks, and other countries to exchange knowledge, experiences, and best practices in agricultural and rural development.

Role of SIDBI

The Small Industries Development Bank of India (SIDBI) plays a significant role in the Indian economy, particularly in the development and promotion of small-scale industries and the micro, small, and medium enterprise (MSME) sector. Established in 1990, SIDBI focuses on addressing the specific financial and developmental needs of MSMEs. Here are some key roles of SIDBI:

1. Financing MSMEs: SIDBI provides financial assistance to MSMEs through various credit programs and schemes. It offers term loans, working capital finance, equipment financing, and other customized financial products to support the growth and expansion of MSMEs. SIDBI also refinances banks and financial institutions to ensure adequate credit flow to the MSME sector.
2. Developmental and Promotional Initiatives: SIDBI undertakes various developmental and promotional initiatives to strengthen the MSME ecosystem. It supports entrepreneurship development programs, provides mentoring and advisory services to MSMEs, and facilitates skill development

and capacity building programs. SIDBI also encourages innovation and technology adoption in the MSME sector through funding and support for research and development.

3. Venture Capital and Equity Support: SIDBI operates a venture capital arm called SIDBI Venture Capital Limited (SVCL) to provide equity and risk capital to MSMEs. SVCL invests in early-stage and growth-oriented MSMEs, supporting their expansion, innovation, and market access. SIDBI also manages the SIDBI Make in India Loan for Enterprises (SMILE) scheme, which provides financial assistance and equity support to startups and MSMEs in select sectors.
4. Refinancing and Credit Guarantee: SIDBI operates various refinancing and credit guarantee schemes to facilitate MSME lending by banks and financial institutions. It provides refinancing support to banks and non-banking financial companies (NBFCs) to enhance their liquidity for MSME lending. SIDBI also offers credit guarantees to banks and financial institutions to cover a portion of the risk associated with lending to MSMEs.
5. Microfinance Initiatives: SIDBI promotes microfinance activities to support the financial inclusion of micro-enterprises and small entrepreneurs. It supports microfinance institutions (MFIs) through refinancing and capacity building initiatives, facilitating access to credit for the economically weaker sections of society.
6. Policy Advocacy and Research: SIDBI engages in policy advocacy and research related to MSME development. It works closely with the government, policymakers, and industry associations to advocate for policies and reforms that facilitate the growth and competitiveness of the MSME sector. SIDBI also conducts research, surveys, and studies to gather insights and data on MSMEs and disseminates knowledge to stakeholders.

CSR funding initiatives in the state of Kerala

Corporate Social Responsibility (CSR) funding initiatives in the state of Kerala have been instrumental in supporting various social, economic, and environmental causes. Several companies, both local and national, have undertaken CSR activities in Kerala to contribute to the welfare and development of the state. Here are some examples of CSR funding initiatives in Kerala:

1. Education and Skill Development: Many banks have focused their CSR efforts on improving education and skill development in Kerala. They have supported initiatives such as building schools, providing scholarships to students, setting up vocational training centers, and conducting skill development programs. These initiatives aim to enhance educational infrastructure, increase access to quality education, and improve employability.
2. Healthcare and Sanitation: CSR initiatives in Kerala have also focused on healthcare and sanitation. Companies have funded the construction and renovation of healthcare facilities, provided medical equipment, and supported health awareness programs. Additionally, they have contributed to initiatives related to safe drinking water, sanitation facilities, and hygiene promotion, especially in rural areas.
3. Environmental Conservation: Kerala's rich biodiversity and ecological importance have led to CSR initiatives aimed at environmental conservation. Companies have supported afforestation projects, wildlife conservation efforts, and initiatives to mitigate climate change. They have also focused on promoting sustainable practices, renewable energy adoption, and waste management solutions.
4. Rural Development and Livelihood Enhancement: Many CSR initiatives in Kerala target rural development and livelihood enhancement. Companies have supported agricultural development programs, provided

training to farmers, facilitated access to credit and inputs, and promoted sustainable farming practices. Additionally, they have undertaken initiatives to empower rural communities through skill training, entrepreneurship development, and income generation projects.

5. Disaster Relief and Rehabilitation: Kerala has faced several natural disasters, including floods and landslides. In such times, CSR initiatives have played a significant role in providing immediate relief and supporting long-term rehabilitation efforts. Companies have contributed funds, resources, and volunteer support for relief operations, reconstruction, and livelihood restoration.
6. Social Welfare and Empowerment: CSR initiatives in Kerala also focus on social welfare and empowerment. Companies have supported initiatives targeting marginalized communities, persons with disabilities, and women empowerment. They have funded projects related to rural and urban poverty alleviation, community development, and initiatives promoting social inclusion and equality.

These initiatives from the financial institutions side are important as they contribute to sustainable development, stakeholder engagement, positive social impact, risk management, employee satisfaction, innovation, and ethical business practices. By embracing CSR, institutions can create value not only for their shareholders but also for society at large.

The Way Forward

- Supporting the farmers by financing to their various needs, focusing on FPOs as the same is the future of agriculture sector.
- Supporting the Micro, Small and Medium Industries.
- Improving the CD ratio which is a mark of development of the state.
- Actively promoting the schemes of the Governments.
- Formulation of area specific schemes suited for the state in coordination with the State Government. Ensuring Participation of all the banks in the schemes formulated by SLBC along with State government.
- A Separate cell to be setup for availing due share in Central Sector schemes like CLSS, TUFF, AIF, PMFME etc.

1 CGM Canara Bank, SLBC Convenor

45

കേരള വികസനവും ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളും

ഡോ. സനിൽ എസ്.കെ.[1]

കേരള വികസനത്തിന്റെ മാനങ്ങൾ വ്യതിരിക്തത നിറഞ്ഞതാണ്.ജീവിത സാഹചര്യങ്ങളുടെ ക്രമാനുഗതമായ ഉയർച്ച, കാർഷിക അഭിവൃദ്ധി, വ്യവസായിക വളർച്ച, സാമൂഹ്യ ഉന്നമനം എന്നിവയൊക്കെ പരമപ്രധാനമായ ഘടകങ്ങളായി വർത്തിക്കുന്നു.ബാങ്കുകൾ, സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ. ബാങ്കിതര ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയൊക്കെ കേരളത്തിന്റെ വികസന കുതിപ്പിനായുള്ള ഇന്ധനം പകർന്നിട്ടുള്ളവ തന്നെ. പൊതുമേഖല ബാങ്കുകളുടെ ഇടപെടലുകളെ കുറച്ചു കാണാതെ തന്നെ, കേരളം ആസ്ഥാനമായുള്ള ഏതാനും പരമ്പരാഗത സ്വകാര്യബാങ്കുകൾ ഏറെക്കാലമായുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടുകൊണ്ട് സംസ്ഥാനത്തു, വികസന രംഗം കൈയ്യാളിയിട്ടുണ്ടെന്ന് ഊന്നിപറയേണ്ടതായി വരുന്നുണ്ട്. ഫെഡറൽ ബാങ്ക്, സൗത്ത് ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്, ധനലക്ഷ്മി ബാങ്ക്, സി.എസ്.ബി ബാങ്ക് എന്നിവയാണ് ഈ ഗണത്തിൽ ഇപ്പോഴും നിലവിലുള്ളത്. ഇസാഫ് ബാങ്ക് പുതുതായി രംഗത്തെത്തിയ സ്മാൾ ഫിനാൻസ് ബാങ്കാണല്ലോ. കേരളാ ബാങ്ക്, കേരളാ ഗ്രാമീൺബാങ്ക് എന്നിവയും സഹകരണ രംഗത്തുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളും സ്ഥായിയായ വികസനോന്മുഖ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടു കൊണ്ടി

രിക്കുന്നു. സംരംഭക വായ്പാ വിതരണത്തിന്റെ കാര്യത്തിൽ ബാങ്കിങ്ങ് സ്ഥാപനങ്ങളുണ്ടാക്കുന്ന വിടവ് നികത്തുന്നതിൽ കെ.എഫ്.സി ജാഗരൂകമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. കെ.എസ്.എഫ്.ഇ. യും പിന്നോക്ക വിഭാഗ വികസന ധനകാര്യ കോർപ്പറേഷനും ഒക്കെ സാമൂഹ്യ സാമ്പത്തിക വികസനം ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന പൊതുമേഖലയിലെ ബാങ്കിതര സ്ഥാപനങ്ങളിൽ മുൻനിരയിലുണ്ട്. ജനങ്ങളിൽ സമ്പാദ്യ ശീലം വളർത്തുന്നതിനും അവരുടെ വാങ്ങൽ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും ഈ ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളെല്ലാം നല്ല പങ്കുവഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. തന്മൂലം കേരളത്തിൽ ചടുലമായ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ടെന്നു തന്നെ വിലയിരുത്താവുന്നതാണ്. സ്വർണ്ണ പണയ വായ്പ, ചിട്ടി തുടങ്ങിയവക്ക് പ്രാമുഖ്യം നൽകി പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്വകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളും സാമ്പത്തിക രംഗത്ത് ചലനങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ രംഗത്തുള്ള ധാരാളം സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രാദേശികമായുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടു വളരുകയും, തത്വദീക്ഷയില്ലാതെ പ്രവർത്തിച്ച് തളരുകയും തകരുകയും ചെയ്യുന്നത് സംസ്ഥാനത്ത് സ്ഥിരം സംഭവമായിട്ടുണ്ട്. സാമ്പത്തിക സാക്ഷരതയുടെ പുതിയ പാഠങ്ങൾ കേരളീയ സമൂഹത്തിനായി രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടതിന്റെ ആവശ്യകതയിലേക്കാണ് ഇത് വിരൽ ചൂണ്ടുന്നത്.

പണ്ടത്തെ ഇംപീരിയൽ ബാങ്ക് അഥവാ ഇന്നത്തെ സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ കേരളത്തിന്റെ എസ്.ബി.റ്റിയെ വിഴുങ്ങിയ ശേഷം അമിത വാത്സല്യമൊന്നും സംസ്ഥാനത്തോട് കാണിക്കുന്നില്ല എന്നാണ് തോന്നുന്നത്. പൊതുജനങ്ങളുടെയും, സർക്കാരിന്റെയും പക്കൽ നിന്ന് കാര്യമായി ചെലവു കുറഞ്ഞ നിക്ഷേപം (low cost deposit) നേടുന്നതിൽ മുന്നിൽ നിൽക്കുന്ന ഇത്തരം വാണിജ്യബാങ്കുകൾ സംസ്ഥാനത്തിന് അനുയോജ്യമായ വിധം സമ്പത്തു വിനിയോഗിക്കുന്നതിന് പുതിയ പദ്ധതികളോ പ്രവർത്തനങ്ങളോ ഒന്നും തന്നെ പുറത്തെടുക്കുന്നതായി കാണുന്നില്ല. ഇപ്പോൾ നിലവിലുള്ള ദക്ഷിണേന്ത്യൻ പൊതുമേഖലാ ബാങ്കുകളായ കാനറാ ബാങ്ക്, ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്, ഐ.ഒ.ബി. എന്നിവയൊക്കെയും സംസ്ഥാനത്തിന്റെ കാതലായ വികസന രംഗത്തെ സാമ്പത്തിക ഇടപെടലിൽ പമ്മിയും പരുങ്ങിയും ഉള്ള നിലപാടാണ് തുടരുന്നത്. ഇക്കാര്യങ്ങളിൽ മിതമായ രീതിയിലുള്ള ഇത്തരം വിമർശനമെങ്കിലും, മുന്നോട്ടുവെക്കാതെ വിഷയത്തെ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ കഴിയുകയില്ല എന്നതാണ് യാഥാർത്ഥ്യം.

കേരളത്തിലെ ബാങ്കുകളുടെ വായ്പാ രംഗത്തെ ഇടപെടലിന്റെ ഇക്കഴിഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ ഭാഗം തിരിച്ചുള്ള കണക്കുകൾ കൗതുകമുണർത്തുന്നു.

സാമ്പത്തിക വർഷം മാർച്ച് 2023

സെക്ടർ	തുക (കോടി രൂപ)	ലക്ഷ്യപ്രാപ്തി (ശതമാനം)
പ്രാഥമിക വിഭാഗം	191853	118%
ദ്വിതീയ വിഭാഗം	56342	123%
തൃതീയ വിഭാഗം	15803	51%

സേവന മേഖലയായ തൃതീയ വിഭാഗത്തിൽ പാതി ലക്ഷ്യം മാത്രം കൈവരിക്കുന്ന വിധമുള്ള മുകളിലെ പട്ടികയിലെ സൂചന കേരളത്തിന്റെ സമ്പദ്ഘടനയിൽ ബാങ്കുകളുടെ വേണ്ടവണ്ണമുള്ള സഹകരണം ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്നതിന്റെ ഉത്തമ ദൃഷ്ടാന്തമാണ്.

ദാരിദ്ര്യനിർമ്മാർജ്ജനം സാമാന്യം മികവോടെ നടപ്പാക്കിയ കേരളം ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ ദാരിദ്ര്യ നിരക്കുള്ള സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ രണ്ടാം സ്ഥാനത്താണ്. ഒന്നാം സ്ഥാനം ചെറിയ ഗോവക്കാണെന്നത് കണക്കിലെടുത്താൽ കേരളം ഉന്നതമായ വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ ഒന്നൊന്നായി കൈവരിക്കുന്നു എന്ന് വിലയിരുത്താവുന്നതാണ്. തിരുക്കൊച്ചി മേഖലയിലെ പണവിനിമയ നിരക്ക് അങ്ങേയറ്റം മതിപ്പുളവാക്കുന്നതാണ്. ഇവിടെ ജനങ്ങളുടെ വാങ്ങൽശേഷി താരതമ്യേന മികവുറ്റതുമാണ്. രാജ്യത്തെ ഏക ദാരിദ്ര്യമില്ലാത്ത ജില്ല എന്ന് കോട്ടയത്തെ യാണല്ലോ വിശേഷിപ്പിക്കുന്നത്. ബാങ്കുകൾ മാത്രമല്ല ഒട്ടനവധി ഇതര ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ പൊതുമേഖലയിലും സ്വകാര്യമേഖലയിലും സജീവമായി നിലകൊള്ളുന്നത് ഈ പ്രദേശത്തിന്റെ ക്രയവിക്രയങ്ങളും പണചംക്രമണവും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെന്നത് ശരിയായ അനുമാനമാണെന്ന് പറയാം. ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ ഓരോ പ്രദേശത്തും അനുയോജ്യമാം വിധം കാര്യക്ഷമമായി പ്രവർത്തനം നടത്തുന്നത് ജനതയുടെ സമഗ്രവികസനത്തിന് ഉതകും എന്ന് സാരം.

കാർഷിക വ്യാവസായിക വികസനം

കാർഷികരംഗം അതിവേഗം മെച്ചപ്പെടുന്ന സംസ്ഥാനമല്ലെങ്കിലും നാലഞ്ച് ജില്ലകളിൽ കൃഷിയും അനുബന്ധ വ്യവസായങ്ങളും പ്രാമുഖ്യം നേടിയിട്ടുണ്ട്. നാണ്യവിളകളുടെ വിളനിലമായ വയനാട്, ഇടുക്കി, കോട്ടയം ജില്ലകളിൽ കർഷകരുടെ ദുരിതങ്ങൾ തുടച്ചു മാറ്റുന്നതിനനുസൃതമായുള്ള പ്രത്യേക പദ്ധതികളൊന്നും ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുന്നോട്ടു വെച്ചിട്ടില്ല. ബാങ്കുകളുടെ കാഴ്ചയിൽ കേരള വികസനം ഇന്ന് ഏതുവിധേന പുരോഗമിക്കുന്നു എന്ന കാര്യത്തിൽ ഒരു ഫോക്കസ് ഇന്റർവ്യൂ ഏതാനും ബാങ്കുദ്യോഗസ്ഥരുമായി നടത്തിയിരുന്നു. മുൻഗണനാ വായ്പകളിൽ സംസ്ഥാനത്തോട് അവഗണന

കുറവാണെന്നാണ് പലരും അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. എന്നാൽ പൊതുമേഖലാ ബാങ്കിങ്ങ് നയത്തിന്റെ അപര്യാപ്തതകൾ കേരളത്തിലെ കർഷകർക്ക് ദീർഘ കാല വായ്പകൾ അന്യമാക്കുന്നു. കർഷകർക്ക് റിവോൾവിങ് ക്യാഷ് ക്രെഡിറ്റ് മുഖേന വേണ്ട സമയത്ത് മതിയായ തുക ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി 1998 ൽ തുടങ്ങിയ കിസാൻ ക്രെഡിറ്റ് കാർഡിന്റെ ഇന്നത്തെ വർദ്ധിത വീര്യം കൊണ്ട് ചെറുകിട നാമമാത്ര കർഷകർക്ക് കാർഷിക സ്വർണ്ണ വായ്പയുടെ ലഭ്യതയും തുകയും, കുറയാൻ കാരണമാകുന്നു എന്നും കാണുന്നുണ്ട്. മാനദണ്ഡങ്ങൾ കർശനമാക്കിയതിലൂടെ സ്വർണ്ണ പണയ വായ്പ പോലും സുഗമമല്ലാതായി മാറിയത് ശുഭോദർക്കമല്ല. എന്നാൽ ഭക്ഷ്യോൽപന്നങ്ങളുടെ ഉൽപാദനം, സുഗന്ധ വ്യഞ്ജനങ്ങൾ, സമുദ്രോല്പന്നങ്ങൾ എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മേഖലകളിൽ ഒക്കെയായി പൊതുവെ ബാങ്കുകൾ പണമൊഴുക്ക് തടസ്സ മില്ലാതെ തുടരുന്നുണ്ടെന്നാണ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. ഇവയുടെ മൂല്യവർദ്ധിത ഉൽപന്നങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ളവക്ക് കയറ്റുമതിക്കായി, പാക്കിങ് ക്രെഡിറ്റ് ആകട്ടെ അതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഇതര വായ്പാ ഇനങ്ങളാകട്ടെ, എല്ലാറ്റിനും നല്ല നിലയിൽ ബാങ്കുകൾ സഹായിക്കുന്നുണ്ട് എന്നതാണ് വാദം. തോട്ടം വിളകളുടെ കാര്യത്തിലും ശ്രദ്ധയുണ്ടെങ്കിലും റബ്ബറിന്റെ വില തകർച്ച മൂലമുണ്ടായ പ്രശ്നങ്ങളെ ബാങ്കുകളും ഗൗരവത്തോടെ വീക്ഷിക്കുകയാണ്.

മുൻഗണനാ വായ്പകളിലൂടെ കാർഷികരംഗവും അനുബന്ധ വാണിജ്യവ്യവസായമേഖലകളും ഉത്തേജിപ്പിക്കുന്നതിൽ ബാങ്കുകളുടെ പങ്ക് സുപ്രധാനമാണ്. ലഭ്യമായ കണക്കുകൾ വിലയിരുത്തുമ്പോൾ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മുൻഗണനാ വായ്പകളിൽ കാര്യമായി പങ്കാളിത്തമുള്ള ധനകാര്യ സ്ഥാപങ്ങളുടെ വിഹിതം ഉൾപ്പെടുത്തിയുള്ള പട്ടിക ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

മുൻ ഗണനാ വായ്പ-വിതരണത്തിന്റെ വിഹിതം (ശതമാന കണക്കിൽ)

പൊതുമേഖലാ ബാങ്കുകൾ	47
സ്വകാര്യ വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ	30
സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ	10
കേരളാ ഗ്രാമീൺബാങ്ക്	10
സ്മാൾ ഫിനാൻസ് ബാങ്കുകൾ	3
ആകെ	100

കഴിഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വർഷം കാർഷിക വായ്പാ വിതരണം സംസ്ഥാനത്ത് പതിനേഴ് ശതമാനം വളർച്ച നേടി 110611 കോടി രൂപ ആയി മാറിയിട്ടുണ്ട്. ഇതിൽ 54 ശതമാനം സംഭാവന നൽകിയത് പൊതുമേഖലാ ബാങ്കുകളാണ്.എന്നാൽ ഇക്കാര്യങ്ങളിലൊക്കെ കൂടുതൽ സ്ഥിതി മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് ഇടപെടാൻ ഈ വിഭാഗം ബാങ്കുകൾ പര്യാപ്തമാണെന്നും പ്രസ്താവ്യമാണ്.

കേരളം സൂക്ഷ്മ ചെറുകിട സംരംഭങ്ങളുടെ കേദാരമാണെന്നും അവയെക്കൂടാതെ പുതിയ സംരംഭങ്ങളും (start ups) ബാങ്ക്സഹായങ്ങൾക്ക് പരിഗണനാർഹമാണെന്നും ഒരു വിലയിരുത്തലുണ്ട്. കേവലം രണ്ട് ശതമാനമോ, മറ്റോ ലാഭം നേടുന്നവയാണെന്നതിനാൽ വ്യാപാരത്തിന്റെ തോത് ഇക്കൂട്ടർക്ക് വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടതായി വരുന്നു. സംരംഭകർ കൂടുതൽ വായ്പയെ ആശ്രയിക്കേണ്ടതായും പലിശ ചെലവ് കുറയ്ക്കുന്നതിനായി തിരിച്ചടവ് കൃത്യമാക്കേണ്ടതായും വരുന്നത് വെല്ലുവിളികളാണ്. ഇവിടെ ബാങ്കുകൾ ദാക്ഷിണ്യം കാട്ടുന്നത് ആശ്വാസകരമായിരിക്കും. എം.എസ്.എം.ഇകളുടെ വായ്പ ചെലവ് കുറയ്ക്കുന്നതിനായി ആരംഭിച്ച പലിശാ ധനസഹായ പദ്ധതികൾ ലക്ഷ്യപ്രാപ്തിയിലെത്തിയിട്ടില്ല. കൂടുതൽ സഹായ കരമായ ട്രേഡ് റീസിവബിൾ ഡിസ്കൗണ്ടിങ് സിസ്റ്റം പ്ലാറ്റ് ഫോമുകൾ അഭിലഷണീയമായി മാറുന്നുണ്ട്. ഏതായാലും എം.എസ്.എം.ഇകൾക്കുള്ള വായ്പാവിതരണ കാര്യത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തു പ്രവർത്തിക്കുന്ന ബാങ്കുകൾ നേരിയ തോതിൽ മെച്ചപ്പെടുന്നതായി ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുള്ള കണക്കുകൾ വ്യക്തമാക്കുന്നു.

കഴിഞ്ഞ വർഷങ്ങളിലെ എം.എസ്.എം.ഇ വായ്പ (കോടി രൂപയിൽ)

മാർച്ച് 2021	മാർച്ച് 2022	മാർച്ച് 2023
59971	64957	68451

ചെറുസംരംഭങ്ങൾക്കായുള്ള വായ്പയിൽ കേവലം 5% വളർച്ചയാണുള്ളതെന്നതാണ് വാസ്തവം. ആകെ വായ്പകളുടെ 45 ശതമാനം പൊതുമേഖലാ ബാങ്കുകൾ വിതരണം ചെയ്യുമ്പോൾ സ്വകാര്യ ബാങ്കുകൾ 6 ശതമാനം കൂടുതലായി (ആകെ 51%) നൽകുന്നു എന്നതാണ് വേറിട്ട വസ്തുത. കേരളത്തിലെ പരമ്പരാഗത ബാങ്കുകളുടെ ക്യാഷ് ക്രെഡിറ്റ്, ഹ്രസ്വകാല വായ്പകൾ, ഓവർ ഡ്രാഫ്റ്റ് എന്നിവയുടെ കാര്യക്ഷമമായ വിതരണം സംരംഭകരുടെ ആശാകേന്ദ്രങ്ങളാണെന്ന് വിലയിരുത്താവുന്നതാണ്. ഈ രംഗത്തെ വിവിധ വിഭാഗങ്ങളുടെ ബാങ്ക് വായ്പ ലഭ്യതയിലേക്കുള്ള എത്തിനോട്ടം നൽകുന്ന സൂചനകൾ പട്ടികയായി ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

എം.എസ്.എം.ഇ വായ്പാ ഘടകങ്ങൾ (ശതമാനക്കണക്കിൽ)

സേവന മേഖല	ഉല്പാദന മേഖല	ചില്ലറ വിൽപന	മറ്റുള്ളവ	ആകെ
58.13	28.24	12.75	0.88	100

കേരളത്തിന്റെ വികസന ലക്ഷ്യങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിന് ഉല്പാദന മേഖലക്ക് കുറച്ചുകൂടി മൂലധനം എത്തിക്കുന്നതിന് ബാങ്കുകളുടെ ഭാഗത്തുനിന്നും പരിഗണന നൽകേണ്ടത് ആവശ്യമായി വന്നിരിക്കുന്നു.

സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾ (SHG) എല്ലാ ബാങ്കുകളുടെയും ഇഷ്ട ഇനമായി മാറിയിരിക്കുന്നു.. പഴയ തലമുറ ബാങ്കുകളും ഏതാനും നവസ്വകാര്യ ബാങ്കുകളും എല്ലാം തന്നെ ഈ രംഗത്ത് സജീവമാണെന്നത് സംസ്ഥാനത്തെ മൈക്രോഫിനാൻസ് രംഗം, നിഷ്ക്രിയ ആസ്തികൾ താരതമ്യേന കുറവുള്ള മേഖലയാണെന്ന സൂചന ബലപ്പെടുത്തുന്നു. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമൂഹ്യ ഉന്നമനത്തിന് ഏറെ ആക്കം കൂട്ടുന്ന ഒന്നായ ഈ മേഖലയിലേക്കുള്ള ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ കനിവിനെ കൂടുതലായി ഉപയുക്തമാക്കുന്നത് ഉചിതമായിരിക്കും.

അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനം

ബാങ്കുകളോടൊപ്പം എല്ലാ കേരളീയരുടെയും അടങ്ങാത്ത അഭിവാഞ്ഛ ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് സംസ്ഥാനത്തെ ഭൗതിക സാഹചര്യങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് ജനകീയ സർക്കാരുകൾ മുന്നോട്ടു വരുമ്പോൾ ബാങ്കുകളുടെയും മറ്റ് ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും (DFI) പ്രതികരണം വേണ്ട വിധം മികച്ചതാകുന്നില്ല. ഇത്തരുണത്തിൽ, സാമൂഹ്യ മൂലധനം എന്ന കാഴ്ചപ്പാടിൽ അധിഷ്ഠിതമായി കിഫ്ബി സംസ്ഥാനത്തെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യമേഖലയെ വിജയകരമായി ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്നു. ഇടപാടുകൾക്ക് നിയതരൂപം നൽകുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള ബാങ്കിങ്ങ് പാത ഒരുക്കുന്നതും മറ്റും വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ തന്നെ. പ്രവാസി ചിട്ടികളിലൂടെ ആയിരം കോടി രൂപയിലധികം പണമെത്തിച്ചുകൊണ്ട് കിഫ്ബി പദ്ധതികളിൽ KSFE എളിയ പങ്ക് വഹിച്ചുവരുന്നു. നടപ്പാക്കി വരുന്ന കെ ഫോൺ, നിർദിഷ്ട കെ റെയിൽ പദ്ധതികളിൽ കൺസോർഷ്യം രൂപീകരിച്ച് മിതമായ പലിശ നിരക്കിൽ സാമ്പത്തിക സഹായം അധികമായി ഉറപ്പാക്കുന്നതിൽ SBI പോലുള്ള ഭീമൻ സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങൾ മുന്നിട്ടിറങ്ങേണ്ടത് കേരളത്തിന്റെ സാഹചര്യത്തിൽ നീതിയുക്തമാണെന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

കാർഷിക രംഗത്തെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനത്തിൽ ബാങ്കുകൾ സഹായഹസ്തം നീട്ടുന്നുണ്ടെന്ന് സമ്മതിക്കാവുന്നതാണ്. കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ അഗ്രിക്കൾച്ചറൽ ഇൻഫ്രാസ്ട്രക്ചർ ഫണ്ട് (AIF) വിതരണം സുഗമമാക്കുന്നതിന് എല്ലാ ബാങ്കുകളും തല്പരരാണ്. ഏറ്റവും കുറവ് പലിശ നിരക്ക് ഉറപ്പാക്കി കൊണ്ട് SBI മുന്നിട്ട് നിൽക്കുമ്പോൾ, കേരളാ ബാങ്ക് പദ്ധതി സംയോജിപ്പിക്കുന്ന തിന്റെ കടിഞ്ഞാൺ ഏറ്റെടുത്തിരിക്കുന്നു എന്നത് ശുഭോദർക്കമാണ്. സംസ്ഥാന സർക്കാർ നല്ല പ്രാധാന്യം നൽകികൊണ്ട് സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങളെയും, കാർഷിക മേഖലയിലെ സംരംഭകരെ യും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും ബോധവത്കരണം നടത്തിയും ഫണ്ട് ഉപയുക്തമാക്കി 2500 കോടി രൂപയുടെ വികസന ലക്ഷ്യം നേടുന്നതിനായുള്ള ശ്രമങ്ങൾ തുടരുകയാണ്. കേരളത്തിന്റെ തനതു ബാങ്കുകൾ പലിശ നിരക്ക് അൽപ്പം കുറച്ചു കൊണ്ട് ഈ വികസനരംഗത്തെ പ്രചോദിപ്പിയ്ക്കാവുന്നതാണെന്ന ഒരു പക്ഷം കൂടിയുണ്ട്.

സാമൂഹ്യ വികസനം

ബാങ്കുകളോടൊപ്പം പൊതുമേഖലയിലെ ഇതര ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങളും സാമൂഹ്യമായുള്ള അസന്തുലിതാവസ്ഥകളെ നോക്കിക്കണ്ട് പ്രവർത്തനഗതി ഒരുക്കാൻ ബാധ്യതപ്പെട്ടവയാണ്. എന്നാൽ കേരള സംസ്ഥാനത്തു കാലാകാലങ്ങളായി വിവിധങ്ങളായ സർക്കാർ പദ്ധതികളാണ് ഇക്കാര്യങ്ങളെ പ്രധാനമായും അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നത്. മലയോര കർഷകർക്കും മൽസ്യബന്ധന മേഖലക്കും ഒക്കെ അനുയോജ്യമായ സാമ്പത്തിക സഹായപദ്ധതികൾ ബാങ്കുകൾ ഗൗരവത്തോടെ മുന്നോട്ടു വെക്കുകയോ, ഉള്ളവയെ കാലാനുസൃതമായി പരിഷ്കരിക്കുകയോ ചെയ്യുന്നതായി കണക്കാക്കാനാവില്ല. ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കും പിന്നോക്ക സമുദായക്കാർക്കും മറ്റു പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെട്ട ജനവിഭാഗങ്ങൾക്കും ഒക്കെ വേണ്ടി ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങൾ പരമ്പരാഗതമായുള്ള ധനസഹായ പദ്ധതികൾ പിന്തുടരുന്ന ശൈലിയാണ് ഇപ്പോഴും സ്വീകരിച്ചു കാണുന്നത്. എന്നാൽ ഇവിടങ്ങളിലെ ഏറ്റവും താഴെത്തട്ടിൽ മൈക്രോ ഫിനാൻസ് മാതൃക ഫലപ്രദമായി നടപ്പാക്കിവരുന്നുണ്ടെന്നത് ശ്രദ്ധേയം തന്നെ. ഇതര ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളുടെ പട്ടികയിൽ വരുന്ന പിന്നോക്ക വിഭാഗ വികസന കോർപറേഷൻ, കേരളത്തിന്റെ 63% വരുന്ന ജനവിഭാഗങ്ങളുടെ വിവിധ ക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായുള്ള മികച്ച സാമ്പത്തിക സ്രോതസ്സാണ്. കുടുംബശ്രീകൾക്കും മറ്റു സ്വയം സഹായ സംഘങ്ങൾക്കും വേണ്ടി മൈക്രോഫിനാൻസ് പദ്ധതികളുടെ സേവനം ഉറപ്പാക്കുന്നതുവഴി സ്വകാര്യമേഖലയുടെ ചൂഷണം ഒരു പരിധി വരെ തടയുന്നുണ്ട്. ഈ വിഭാഗങ്ങളിലെ ആയിരത്തിൽപരം കുട്ടികളുടെ ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസം സുഗമമാക്കുന്നതിനും അഞ്ഞൂറിലധികം പേരുടെ പ്രൊഫഷണൽ കോഴ്സുകൾ ക്കുമായി വർഷം പ്രതി ഈ സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനം മികച്ച വഴിയൊരുക്കുന്നുണ്ട്.

കേരളത്തിലെ ഏതാണ്ട് എല്ലാ ബാങ്കുകളും വിദ്യാഭ്യാസ വായ്പ വിതരണം ചെയ്യുന്ന കാര്യത്തിൽ താല്പര്യം കാണിക്കുന്നുണ്ട്. ഇക്കഴിഞ്ഞ മാർച്ച് 2023 ൽ അവസാനിച്ച സാമ്പത്തിക വർഷം 12840 കോടി രൂപയുടെ വായ്പ നിലവിലുള്ളതിൽ 87% പൊതുമേഖലാ ബാങ്കുകൾ വഴിയും 9 % സ്വകാര്യ ബാങ്കുകളിലൂടെയുമാണ് വിതരണം നടത്തിയിട്ടുള്ളത്. കഴിഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വർഷം 16 ശതമാന ത്തിനടുത്ത് വളർച്ച രേഖപ്പെടുത്തിയെങ്കിലും വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന ആവശ്യകത കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ ബാങ്കുകൾക്ക് ഇനിയും സാധ്യതകൾ നിലവിലുള്ളതാണ്.

സംസ്ഥാന ന്യൂനപക്ഷ വികസന കോർപറേഷൻ, എസ്.സി.എസ് റ്റി വികസന കോർപറേഷൻ, വനിതാ

വികസന കോർപറേഷൻ തുടങ്ങിയവക്കും കേന്ദ്രപ ദ്ധതികളുടെ ആനുകൂല്യം കൂടുതലായി ഉറപ്പാക്കി വി കസനപാതയിൽ മുന്നേറ്റം സൃഷ്ടിക്കാവുന്നതാണ്. സമൂഹത്തിന്റെ താഴെത്തട്ടിലുള്ള ജനവിഭാഗങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി പാർപ്പിടപദ്ധതികൾ ഒരുക്കുന്നതിന് ബാങ്കു കൾ സാധാരണയായി മെനക്കെടാതിരിക്കുമ്പോൾ, ഇത്തരം പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളും KSFE, കേരളാ ബാങ്ക്, കേരളാ ഗ്രാമീൺബാങ്ക് എന്നിവയു മൊക്കെ സാമാന്യം നല്ല ശ്രദ്ധ ഇക്കാര്യത്തിൽ ചെലു ത്തുന്നു ണ്ടെന്നതാണ് വാസ്തവം. പൊതുവെ മറ്റു ഭവനവായ്പാ വിതരണത്തിൽ ബാങ്കുകളുടെ ഇടപെ ടൽ മൂലം ക്രമാനുഗതമായ പുരോഗതിയാണുള്ളതെ ന്ന് ചുവടെ ചേർക്കുന്ന പട്ടിക വ്യക്തമാക്കുന്നു.

ബാങ്കുകളിൽ നിലവിലുള്ള ഭവനവായ്പ (കോടി രൂപയിൽ)

മാർച്ച് 2021	മാർച്ച് 2022	മാർച്ച് 2023
30783	33046	34762

ഈ ഇനത്തിൽ ഏകദേശം 73% വായ്പാ വിതരണവും പൊതുമേഖലാ ബാങ്കുകൾ നിർവഹിക്കുമ്പോൾ 17 % സ്വകാര്യ ബാങ്കുകളുടെ വിഹിതമാണെന്നും കാ ണാവുന്നതാണ്.

ദുർബല വിഭാഗങ്ങൾക്ക് വായ്പ നൽകുന്ന പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കണമെന്നുള്ള നിഷ്കർഷ പാലിക്കുന്നതിൽ ബാങ്കുകൾ ഏറെക്കുറെ ശ്രദ്ധിക്കുന്നുണ്ട്. ഇക്കഴിഞ്ഞ മൂന്ന് സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തുള്ള ബാങ്കുകളുടെ വായ്പ വിതരണം പട്ടികയായി ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

ദുർബല വിഭാഗങ്ങൾക്കുള്ള ബാങ്ക് വായ്പ (കോടി രൂപയിൽ)

മാർച്ച് 2021	മാർച്ച് 2022	മാർച്ച് 2023
84231	99841	121194

അതായത് ഇക്കഴിഞ്ഞ സാമ്പത്തിക വർഷത്തെ കണക്കിലെടുക്കുമ്പോൾ മുൻ വർഷത്തെക്കാൾ 21 ശതമാനം വളർച്ച നേടിയിട്ടുണ്ടെന്നത് ശ്ലാഘനീയമാ ണ്. ഈ വിഭാഗത്തിൽ 460 കോടി രൂപ പട്ടിക വർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങൾക്കും 2141 കോടി രൂപ പട്ടികജാതി വിഭാ ഗങ്ങൾക്കുമായാണ് വിതരണം ചെയ്യപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത് എന്ന കാര്യവും എടുത്തുപറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

സാമൂഹ്യ സുരക്ഷാ പെൻഷൻ സംസ്ഥാനത്തു നിശ്ശ ബ്ദ വിപ്ലവം സൃഷ്ടിച്ചിരിക്കുകയാണല്ലോ. ഇതിലേക്കാ യിട്ടുള്ള ധനസമാഹരണത്തിന് സംസ്ഥാന സർക്കാ രിന് താങ്ങായി നിൽക്കുന്നത് കേരളത്തിലെ വിവിധ ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളാണ്. ഇവിടെ KSFE യുടെ പങ്ക് നിസ്തുലമാണ്. സഹകരണ ബാങ്കുകളുടെ കൺ സോർഷ്യം മുഖേന മികച്ച ധനസമാഹരണത്തിന് സാധ്യമായിട്ടുണ്ട്. ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനികളുടെ സം സ്ഥാനത്തോടുള്ള വിവേചനപരമായ സമീപനത്തിൽ വലിയ മാറ്റങ്ങൾ ദൃശ്യമല്ല. മികച്ച ജീവിത നിലവാരം, ഉയർന്ന ശരാശരി പ്രായക്കണക്കുകൾ എന്നിവയൊ ക്കെ ഗ്രൂപ്പ് ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതികൾ ഒരുക്കുമ്പോൾ പോലും അവയെ ചെലവേറി യതാക്കി മാറ്റുന്നു. എന്നാൽ വൈവിധ്യം നിറഞ്ഞ സമസ്ത ലൈഫ് - ജനറൽ ഇൻഷുറൻസ് പോളിസികളോടും കേരളീ യർക്കുള്ള പ്രതിപത്തി ഇൻഷുറൻസ് സ്ഥാപനങ്ങൾ ഗൗരവത്തോടെ കാണുന്നില്ല. ക്ലെയിം തീർപ്പാക്കുന്ന തിലും പ്രീമിയം നിശ്ചയിക്കുന്നതിലും അമിതമായ ലാഭേച്ഛ വെച്ചുപുലർത്തുന്നു എന്നത് സംസ്ഥാന ത്തെ പോളിസി ഉടമകളെ ദോഷകരമായി ബാധിച്ചു വരുന്നു.

സാധ്യതകളും ധനസ്ഥാപനങ്ങളുടെ കടമകളും

ഒട്ടേറെ സാദ്ധ്യതകൾ നിലനിൽക്കുന്ന സേവന മേഖ ലയിൽ മൂലധന നിക്ഷേപവും പ്രവർത്തന ഫണ്ടും ഇടതടവില്ലാതെ എത്തിക്കുന്നതിന് കേരളത്തിലെ ബാങ്കുകൾ ബാധ്യസ്ഥമാണ്. വിവര സാങ്കേതികവിദ്യ (IT) മേഖലയുടെ വികസന മുരടിപ്പ് കോവിഡ് കാലം ക്ഷണിച്ചുവരുത്തിയതാണ്. ഈ രംഗത്തെ ഉണർത്തു ന്നതിനും സോഫ്റ്റ്വെയർ കയറ്റുമതി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന തിനും ബാങ്കുകൾ പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകേണ്ടി യിരിക്കുന്നു. ടൂറിസം, ഐ.ടി.മേഖലകളിൽ ബാങ്കുകൾ പ്രത്യേക താല്പര്യം കാട്ടി സീഡ് ഫണ്ടിങ്ങ് ഉൾപ്പെടെ ശ്രദ്ധിച്ചുകൊണ്ട് സാമ്പത്തിക സഹായം മെച്ചപ്പെടു ത്തിയാൽ ഈ രംഗങ്ങളിൽ ഒരു പുതുവ സന്തം സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിയുന്നതാണ്.

പ്രവാസി നിക്ഷേപം കേരളത്തിന്റെ സമ്പദ് ഘടന യിൽ സവിശേഷമായി തുടരുന്നുണ്ടെങ്കിലും അവ സമാഹരിക്കുന്നതിനായി ആകർഷകമായ സ്കീമുകൾ ഒരുക്കുന്നതിൽ ബാങ്കുകൾ ജാഗ്രത കാട്ടുന്നില്ല. ഫെമയുടെ കീറാമുട്ടി നിലനിൽക്കുന്നത് മൂലം ഇതര ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഇത്തരം നിക്ഷേപ സമാ ഹരണം അന്യമായി തന്നെ തുടരുന്നു. എന്നിരുന്നാ ലും കേരളാ ബാങ്ക്, കെ.എസ്എഫ്.ഇ, കെ.എഫ്. സി. എന്നിവയൊക്കെ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ പ്രവാസി പുനരധിവാസ പദ്ധതി കൾക്ക് കൈയയച്ചു ധനസഹായം നൽകി വരുന്നു. ബാങ്കുകളും ഇൻഷു റൻസ് കമ്പനികളും മികച്ച പ്രവാസി ക്ഷേമപദ്ധതികൾ നടപ്പിൽ വരുത്തേണ്ടതും അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. അതുപോലെ പ്രവാസി നിക്ഷേപം ഗണ്യമായ തോതിൽ വർധിപ്പിക്കുന്നത് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വിക സനതന്ത്ര ങ്ങൾ പ്രവർത്തിപഥത്തിലെത്തുന്നതിന് ഉപകരിക്കും. സേവന മേഖലയിൽ ബാങ്കുകൾ പദ്ധതി സഹായങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്തുകയും ഫണ്ടി ന്റെ വിന്യാസം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതായി വരുന്നു. പൊതുമേഖലയിലെ ബാങ്കിതര ധനകാര്യ സ്ഥാപനങ്ങൾ അവരുടെ ദൗത്യം ഏറെക്കുറെ നിർവ ഹിക്കുന്നുണ്ടെന്ന കാര്യം നിസ്തർക്കമാണ്.

Managing Director, K.S.F.E thrissur.

46

സംസ്ഥാന വികസനത്തിൽ കേരള ഫിനാൻഷ്യൽ കോർപ്പറേഷനുള്ള പങ്ക്

ശ്രീ. പ്രേംനാഥ് രവീന്ദ്രനാഥ്[1]

ആരോഗ്യപരിരക്ഷയിലും ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്തും സംസ്ഥാനം ശ്രദ്ധേയമായ മുന്നേറ്റം നടത്തിയിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, ഈ നേട്ടങ്ങളെ സാമ്പത്തിക ശാക്തീകരണത്തിലേക്കും തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിലേക്കും സംസ്ഥാനം നിരവധി വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നു. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസത്തിന് ശേഷം കേരളത്തിൽ നിന്നും യുവതലമുറ മെച്ചപ്പെട്ട അവസരങ്ങൾ തേടി സംസ്ഥാനത്തിന് പുറത്തേക്ക് പോകുന്ന ഒരു സ്ഥിതി വിശേഷമാണ് നിലവിലുള്ളത്. അവരെ ഇവിടെ നിലനിർത്തണമെങ്കിൽ അവർക്കാവശ്യമായ തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കേണ്ടതുണ്ട്; അല്ലാത്തപക്ഷം അത് കേരളത്തിന്റെ വൈജ്ഞാനിക സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയെ സാരമായി ബാധിക്കും.

ഈ വെല്ലുവിളികളെ നേരിടാൻ കേരളത്തിലെ കാർഷിക-വ്യാവസായിക-സേവന മേഖലകളിലെ സങ്കീർണതകളിലേക്ക് ആഴ്ന്നിറങ്ങി ഈ മേഖലകളുടെ സാധ്യതകൾ തിരിച്ചറിഞ്ഞുകൊണ്ട് അതിനെ ഫലപ്രദമായി വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള തന്ത്രങ്ങൾ ആവിഷ്കരിക്കുക എന്നത് വളരെ നിർണായകമാണ്. വെല്ലുവിളികളെ അഭിമുഖീകരിക്കുന്നതിലൂടെയും നൂതനമായ സമീപനങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിലൂടെയും കേരളത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക നേട്ടങ്ങൾ പരമാവധി പ്രയോജനപ്പെടുത്താനും, കേരളത്തിലെ ജനങ്ങൾക്ക് അഭിവൃദ്ധി പ്രദാനം ചെയ്യുന്ന ഒരു ഭാവി സൃഷ്ടിക്കാനും കഴിയും.

കേരളത്തിന്റെ വികസനത്തിൽ കേരള ഫിനാൻഷ്യൽ കോർപ്പറേഷൻ (കെഎഫ്സി) നിർണായക പങ്ക് വഹിക്കുന്നു. അതുകൊണ്ട് നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിൽ കെ.എഫ്.സി പോലെയുള്ള ഒരു സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനം എങ്ങനെ പ്രവർത്തിക്കണം, ഏതു രീതിയിൽ മുന്നോട്ട് പോകണം, ആരായിരിക്കണം ലക്ഷ്യമിടേണ്ട ഉപഭോക്താക്കൾ തുടങ്ങിയവ തീരുമാനിക്കാനായി കേരളത്തിന്റെ കാർഷിക-വ്യവസായിക-സേവന മേഖലകൾ, കേരളത്തിന്റെ സമ്പദ്ഘടന, സർക്കാറിന്റെ വ്യവസായനയം, എന്നിവയെക്കുറിച്ചെല്ലാം അറിയേണ്ടത് അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്. ഈ സാഹചര്യത്തിൽ വിവിധ മേഖലകളിലെ ഇന്നത്തെ സ്ഥിതിവിശേഷം ഒന്ന് പരിശോധിക്കാം.

കാർഷിക മേഖല

കഴിഞ്ഞ ഒരു പതിറ്റാണ്ടിനിടയിൽ കേരളത്തിന്റെ കാർഷിക മേഖല നെഗറ്റിവ് വളർച്ചയാണ് രേഖപ്പെടുത്തിയത്. കുറഞ്ഞ ഉൽപ്പാദനം, ഉൽപ്പാദനക്ഷമത, കാർഷികോത്പാദനം പൂർണമായി പ്രയോജനപ്പെടുത്താനുള്ള സ്ഥലപരിമിതി തുടങ്ങിയ വെല്ലുവിളികൾ കേരളം അഭിമുഖീകരിക്കുന്നു. ഇതുമൂലം സംസ്ഥാനത്തിന് ഒരു കാർഷിക സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയായി മാറാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഈ തടസ്സങ്ങൾ മറികടക്കാൻ, കാർഷിക ഉൽപന്നങ്ങളെ വ്യവസായങ്ങളുമായി ബന്ധിപ്പിച്ച് മൂല്യവർദ്ധിത ചരക്കുകളാക്കി മാറ്റുന്നതിനുള്ള അടിയന്തര നടപടികൾ ആവശ്യമാണ്. ഇത് കർഷകർക്ക് ന്യായവില ഉറപ്പാക്കുക മാത്രമല്ല സാമ്പത്തിക വളർച്ചയെ ഉത്തേജിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

മൽസ്യബന്ധന മേഖല

കേരളത്തിന്റെ സമ്പദ് വ്യവസ്ഥക്ക് വളരെ വലിയ രീതിയിൽ സംഭാവന ചെയ്യാൻ കഴിയുന്ന ഒരു മേഖലയാണ് മൽസ്യബന്ധനം. ഉൾനാടൻ മൽസ്യബന്ധന മേഖലയിൽ ഉത്പാദനം ഉയർത്തുക, പരമ്പരാഗത മത്സ്യ തൊഴിലാളികളെ ഘട്ടം ഘട്ടമായി യന്ത്രവൽകൃതമായ ആഴക്കടൽ മത്സ്യബന്ധന രീതിയിലേക്ക് പരിപവർത്തനം ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഈ മേഖലയിൽ കാതലായ ഒരു മാറ്റം കൊണ്ടുവരാൻ ചെയ്യേണ്ട പ്രധാനപ്പെട്ട കാര്യങ്ങൾ. തീരദേശ മൽസ്യബന്ധനത്തിന് ശോഷണം സംഭവിച്ച് വരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ആഴക്കടൽ മൽസ്യബന്ധനത്തിന്റെ അനന്തമായ സാധ്യതകളെ മുതലെടുക്കാനുള്ള ഒരു സംവിധാനം മൽസ്യബന്ധന മേഖലയിൽ ആവശ്യമാണ്.

സേവന മേഖല

കേരളത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക വളർച്ചയിൽ ശ്രദ്ധേയമായ സംഭാവന നൽകിയ മറ്റൊന്നാണ് സേവന മേഖല. മൂല്യവർധനവിലൂടെയും തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിലൂടെയും ടൂറിസം, ഐടി തുടങ്ങിയ മേഖലകൾ നിർണായക പങ്കുവഹിച്ചു.

വിനോദസഞ്ചാര മേഖല

ഒരു ബ്രാൻഡ് എന്ന നിലയിൽ കേരള ടൂറിസം ഇന്ന് അന്താരാഷ്ട്ര ഖ്യാതി ആർജിച്ച് കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. വൈവിധ്യമാർന്ന ഭക്ഷ്യ വിഭവങ്ങൾ, സംസ്കാരം, ചരിത്രം, കലകൾ തുടങ്ങിയ ഘടകങ്ങൾ കൂട്ടിക്കോർത്തുകൊണ്ട് മാർക്കറ്റ് ചെയ്യാൻ കഴിഞ്ഞു എന്നതാണ്

കേരള ടൂറിസത്തിന്റെ വിജയ രഹസ്യം. വിനോദസഞ്ചാര മേഖല ഇന്ന് കേരളത്തിലെ തൊഴിൽ സ്രോതസ്സെന്ന നിലയിൽ വലിയ സാധ്യത നൽകുന്നു.

ഐ ടി മേഖല

ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യത്തെ ഐ ടി പാർക്ക് കേരളത്തിൽ തുടക്കം കുറിച്ചപ്പോൾ കേരളത്തിന്റെ ഭാവി വ്യവസായം ഐ ടി മേഖലയാണ് എന്ന് വിലയിരുത്തപ്പെട്ടു. എന്നാൽ, ഈ രംഗത്ത് മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങൾ കേരളത്തെ പിന്തള്ളി മുന്നേറുന്നതാണ് പിന്നീട് കണ്ടത്. നമ്മുടെ അയൽ സംസ്ഥാനമായ കർണാടക ഇന്നൊവേഷൻ സൂചിക നേട്ടങ്ങളുടെ കാര്യത്തിൽ മുന്നിലെത്തിയപ്പോൾ കേരളം എട്ടാം സ്ഥാനത്താണ്. വലിയൊരു മാറ്റം ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്ത് ഉണ്ടായെങ്കിലും യുവജനങ്ങളെ നൈപുണ്യമുള്ളവരാക്കി മാറ്റി കേരളത്തിൽ നിലനിർത്താൻ സാധിക്കാത്തതാണ് ഇതിന് കാരണം. നൈപുണ്യ പരിശീലന പരിപാടികളിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവർ ജോലി തേടി മറ്റു സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്കും ദേശങ്ങളിലേക്കും ചേക്കേറുകയും മറ്റുപലരും ഉന്നത ബിരുദ പഠനത്തിലേക്കും വഴിമാറുകയും ചെയ്യുന്ന കാഴ്ചയാണ് സാധാരണയായി കണ്ട് വരുന്നത്. അതുകൊണ്ട് തന്നെ ടൂറിസം മേഖലയോട് താരതമ്യം ചെയ്താൽ അവിടെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ട തൊഴിലവസരങ്ങൾ പ്രതീക്ഷിച്ചതുപോല ഐ.ടി മേഖലയിൽ വന്നിട്ടില്ല. എന്തു കൊണ്ട് ഇങ്ങനെ സംഭവിച്ചു എന്നതും, എങ്ങനെ കൂടുതൽ തൊഴിലവസരങ്ങൾ ഐ.ടി മേഖലയിൽ ഉണ്ടാക്കാൻ സാധിക്കും എന്നതും ഉത്തരം കണ്ടത്തേണ്ട വിഷയങ്ങളാണ്.

വ്യാവസായിക മേഖല

സമാനതകൾ ഇല്ലാത്ത വ്യവസായ വികസനത്തിനാണ് കേരളം ഇന്ന് സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നത്. സാമ്പത്തിക വർഷം 2022-23 കേരള സർക്കാർ സംരംഭക വർഷമായി പ്രഖ്യാപിക്കുകയും ഇതിലൂടെ ഒരു ലക്ഷം സംരംഭങ്ങൾ തുടങ്ങാനുള്ള പദ്ധതി ആവിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്തു. സംരംഭകത്വ പ്രോത്സാഹനം, അടിസ്ഥാന സൗകര്യമൊരുക്കൽ, ഹൈടെക് സാങ്കേതിക വിദ്യയിലേക്കുള്ള മാറ്റം, നൈപുണ്യ വികസനം, വ്യവസായ സൗഹൃദ അന്തരീക്ഷം, ഉൽപ്പന്നങ്ങൾക്ക് കേരള ബ്രാൻഡ് ലേബലിൽ വിപണന സൗകര്യമൊരുക്കൽ, മുൻഗണനാ മേഖലകളിലൂന്നിയ വ്യവസായ വൽക്കരണം എന്നിവ ലക്ഷ്യമിട്ട് 'പുതിയ വ്യവസായ നയം 2023' സർക്കാർ രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. വ്യാവസായിക മേഖലയിൽ ഉണ്ടാകുന്ന മൂലധന നിക്ഷേപം ഉയർത്തുകയും, അതിലൂടെ തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുകയും സംസ്ഥാനത്തെ പൊതുജീവിത നിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തി കേരളത്തെ ഒരു സംരംഭക സൗഹൃദ സംസ്ഥാനമാക്കി മാറ്റുക എന്നതാണ് 'പുതിയ വ്യവസായനയം 2023' ലൂടെ സർക്കാർ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്.

വ്യവസായ രംഗം ഇന്ന് നേരിടുന്ന വെല്ലുവിളികൾ

കേരളത്തിലെ ഉയർന്ന സ്ഥലവിലയും, ഉയർന്ന വേതന നിരക്കുകൾ എന്നിവ കാരണം പല വ്യവസായങ്ങളും ഇവിടെ ആരംഭിക്കുന്നതിന് പകരം അയൽ സംസ്ഥാനങ്ങളിലേക്ക് ചെക്കേറിയിട്ടുണ്ട്. നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതി ലോല സ്വഭാവം കാരണംപലവ്യവസായങ്ങളുംസ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള ചെലവ് വളരെയേറെ കൂടുതലാണ്. തദ്ദേക സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ, സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങൾ, ബാങ്കുകൾ തുടങ്ങിയവ സ്വീകരിക്കുന്ന സംരംഭകത്വ വികസന നിലപാടുകൾ എപ്പോഴും സർക്കാർ നിലപാടിനോട് ചേർന്നു നിർക്കുന്നത്തന്നെയാകണം. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും, സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങളും, ബാങ്കുകളും സംരംഭകരെ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിലേക്ക് കൂടുതൽ മാറേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വ്യവസായങ്ങൾ എന്റെ വീടിന്റെ സമീപം വേണ്ട എന്ന സമീപനവും എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലുമുള്ള അമിത ജാഗ്രതയും വികസനത്തെ പിന്നോട്ടടിക്കുന്നുണ്ട്.

വ്യവസായ രംഗത്ത് വന്ന മാറ്റങ്ങൾ

ഓ?ലൈൻ പ്രോസസുകൾ വന്നതോടെ തീരുമാനമെടുക്കൽ പ്രക്രിയ വേഗത്തിലും സുതാര്യമുള്ളതുമായി. ഓഫീസുകൾതോറും കയറിയിറങ്ങാതെ കെ-സ്വിഫ്റ്റിലൂടെ സംരംഭം തുടങ്ങാനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ പൂർത്തിയാക്കാനുള്ള സാഹചര്യം ഇന്ന് നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തുണ്ട്. സംരംഭക വർഷം, ഒരു ലക്ഷം സംരംഭങ്ങൾ എന്ന ലക്ഷ്യത്താൽ മുന്നോട്ട് പോകുന്ന സർക്കാർ നടപ്പാക്കിയ പലനൂതന കാര്യങ്ങളും വലിയ വിജയത്തിലെത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഒരു വർഷത്തിനുള്ളിൽ ഒന്നര ലക്ഷം സംരംഭങ്ങൾ തുടങ്ങാൻ കഴിഞ്ഞു എന്നത് സർക്കാറിന് അഭിമാനകരമായ നേട്ടമാണ് കേരളത്തിലെ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ മുൻപെങ്ങുമില്ലാത്ത വിധം മികച്ച പ്രകടനം കാഴ്ചവെച്ചു കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. സ്വകാര്യവ്യവസായ പാർക്കുകൾ സ്ഥാപിക്കാൻ നല്ല പ്രതികരണങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിൽ നിന്ന് കിട്ടുന്നുവെന്നതും മികച്ച ഒരു സ്റ്റാർട്ടപ്പ് സമൂഹത്തിന് തുടക്കം കുറിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു എന്നതും മറ്റൊരു പ്രധാനമാറ്റമാണ്.

പൊതു മേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു നൽകുന്ന ബില്ലുകൾ ഡിസ്കൗണ്ട് ചെയ്യുന്നതിനായി MSME ബില്ല് ഡിസ്കൗണ്ടിങ് പ്ലാറ്റഫോം വഴിയുള്ള ധനസഹായം, GST റിട്ടേ? അധിഷ്ഠിത ഫണ്ടിംഗ്, ക്യാഷ്ഫ്ളോ അധിഷ്ഠിതമാക്കിയുള്ള ധനസഹായം എന്നിവ കൂടാതെ ഐപിഒ വഴിയുള്ള ധനസമാഹരണം തുടർന്ന് സ്റ്റോക്ക് എക്സ്ചേഞ്ചിലെ എസ്എംഇ പ്ലാറ്റ്ഫോമിൽ ലിസ്റ്റ് ചെയ്യാനുമുള്ള അവസരം തുടങ്ങി നിരവധി സാമ്പത്തിക ഓപ്ഷനുകൾ ഇന്ന് പ്രചാരത്തിൽ വന്ന് തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ഇവ കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പിലാ

ക്കാൻ കഴിഞ്ഞാൽ MSME കൾക്കുള്ള വായ്പ വിതരണത്തിൽ കാതലായ മാറ്റങ്ങൾ കൈവരിക്കും.

കെ.എഫ്.സി യുടെ പങ്കും സാമ്പത്തിക ഉത്തേജനത്തിനായി കെ.എഫ്.സി വഴി നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുള്ള പദ്ധതികളും

സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നയങ്ങൾ ഉൾക്കൊണ്ട് കെ.എഫ്.സിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ തനതായ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി ചെറുകിട - ഇടത്തരം സംരംഭക മേഖലയുടെ വളർച്ചക്ക് ആക്കം കൂട്ടുകയും അതിലൂടെ സംസ്ഥാനത്തിന് സംരംഭക സൗഹൃദ വ്യവസായ അന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് കോർപ്പറേഷന്റെ ലക്ഷ്യം. ചെറുകിട - ഇടത്തരം സംരംഭക മേഖലയിൽ കെ.എഫ്.സിക്ക് ശക്തമായ സ്വാധീനം സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞുവെന്നത് വളരെ ശ്രദ്ധേയമായ കാര്യമാണ്. പുതിയ വ്യവസായ യൂണിറ്റുകൾക്ക് പിന്തുണ നൽകുന്നതിലൂടെയും നിലവിലുള്ളവയിൽ, സാങ്കേതിക പുരോഗതി സുഗമമാക്കുന്നതിലൂടെയും കെ.എഫ്.സിക്ക് വ്യവസായ വികസനം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കാനും, നിക്ഷേപങ്ങൾ ആകർഷിക്കാനും കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അടിസ്ഥാന സൗകര്യവികസനം, ടൂറിസം, ഐ.ടി മറ്റ് ചെറുകിട - ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്ക് സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുന്നതിലൂടെ, സംസ്ഥാനത്ത് മെച്ചപ്പെട്ട കണക്റ്റിവിറ്റി, വ്യവസായ സൗഹൃദ അന്തരീക്ഷം, മെച്ചപ്പെട്ട നിക്ഷേപ ആകർഷണം എന്നിവ കൈവരിക്കാൻ കെ.എഫ്.സിക്ക് കഴിയും. ഈ പദ്ധതികൾ സംരംഭകരുടെ ജീവിതനിലവാരം ഉയർത്തുക മാത്രമല്ല, വ്യവസായങ്ങളുടെ അഭിവൃദ്ധി പ്രാപിക്കാൻ അനുകൂലമായ അന്തരീക്ഷം സൃഷ്ടിക്കുകയും, മെച്ചപ്പെട്ട ഉൽപ്പാദനം, നവീകരണം, തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ എന്നിവ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത് മുന്നിൽ കണ്ട് കൊണ്ട് കെ.എഫ്.സി.യെ സർക്കാരിന്റെ ഏജന്റായി നിയമിച്ചു കൊണ്ട് സർക്കാർ ഉത്തരവിറക്കുകയും കെ.എഫ്.സി. ചെറുകിട - ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന വായ്പ പരിധി നിലവിലെ 20 കോടിയിൽ നിന്നും 50 കോടി രൂപയായി ഉയർത്തുകയും ചെയ്തു. കൂടാതെ ഗ്യാരണ്ടി, ബിൽ ഡിസ്കൗണ്ടിങ്ങ് എന്നീ സൗകര്യങ്ങളുടെ പരിധിയും 50 കോടിയായി ഉയർത്തി.

കാർഷിക അധിഷ്ഠിത ചെറുകിട-ഇടത്തരം വായ്പ (KAMS)

കാർഷിക മേഖലയിലെ ചെറുകിട-ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങളെ സഹായിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ (KAMS) എന്ന പേരിൽ ഒരു പ്രത്യേക വായ്പാ പദ്ധതി ആരംഭിച്ചു. പദ്ധതി തുകയുടെ 90% വരെ വായ്പാ തുക 5% പലിശ നിരക്കിലാണ് നൽകുന്നത്. 10 കോടി രൂപ വരെയാണ് പരമാവധി വായ്പ. കാർഷികാധിഷ്ഠിത ചെറുകിട ഇടത്തരം വ്യവസായ യൂണിറ്റുകൾ, ക്ഷീര മൃഗസംരക്ഷണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വ്യവസായങ്ങൾ, കാർഷികാധിഷ്ഠിത സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾ, ഭക്ഷ്യ ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ സംസ്കരണ യൂണിറ്റുകൾ, വെയർഹൗസുകൾ, ഗോ-ഡൗണുകൾ, കോൾഡ് സ്റ്റോറേജുകൾ തുടങ്ങിയവക്കാണ് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ വായ്പ നൽകുന്നത്.

ആഴക്കടൽ മത്സ്യബന്ധനയാനങ്ങൾ വാങ്ങാനുള്ള വായ്പാ പദ്ധതി

പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്ക് ആഴക്കടൽ മത്സ്യബന്ധനയാനം സാക്ഷാത്ക്കരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി പ്രധാനമന്ത്രി മത്സ്യസംപദാ യോജന പദ്ധതിയിൽ (PMMSY) ഉൾപ്പെടുത്തി പരമ്പരാഗത മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്ക് ആഴക്കടൽ മത്സ്യബന്ധനയാനങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്യുന്ന പദ്ധതിയാണ് കേന്ദ്രസർക്കാരും കേരള സർക്കാർ ഫിഷറീസ് വകുപ്പും ചേർന്ന് ഈ വായ്പാ പദ്ധതിയിലൂടെ നടപ്പിലാക്കുന്നത്. അതിൽ 30% കേന്ദ്രസർക്കാറും, സംസ്ഥാന സർക്കാറും, ഗുണഭോക്താവും വഹിക്കുമ്പോൾ ബാക്കി 70% തുക മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ സംരംഭകത്വ വികസന പരിപാടി (CMEDP) യിലൂടെ 5% പലിശ നിരക്കിൽ വായ്പയായി കെ.എഫ്.സി നൽകുന്നു.

മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ സംരംഭകത്വ വികസന പദ്ധതി

സംരംഭകരെ കൂടാതെ ഓരോ സ്ഥാപനത്തിൽ നിന്നും ശരാശരി 5 പേർക്ക് പ്രത്യക്ഷമായും 10 പേർക്ക് പരോക്ഷമായും തൊഴിൽ നൽകത്തക്കരീതിയിൽ ഒരു വർഷം 500 ചെറുകിട ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കുന്ന പദ്ധതിയാണ് മുഖ്യമന്ത്രിയുടെ സംരംഭകത്വ വികസന പദ്ധതി. 5% പലിശ നിരക്കിൽ 200 ലക്ഷം രൂപവരെ ഓരോ സംരംഭത്തിനും വായ്പ ലഭിക്കത്തക്ക രീതിയിലാണ് പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുള്ളത് അടുത്ത അഞ്ചുവർഷം കൊണ്ട് 2500 പുതിയ വ്യവസായ യൂണിറ്റുകൾക്ക് വായ്പ അനുവദിക്കാനാണ് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്. 50 വയസ്സിൽ താഴെയുള്ള സംരംഭകർക്കാണ് ആനുകൂല്യം ലഭ്യമാവുക. ഇതുവരെ 2404 വ്യവസായ സംരംഭങ്ങൾക്ക് 472.43 കോടി രൂപ വായ്പയായി അനുവദിച്ചിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതിയിലൂടെ ഏകദേശം ഇരുപത്തി രണ്ടായിരത്തോളം തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കാൻ കഴിഞ്ഞു.

സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ലോണുകൾ

ആശയരൂപീകരണം, ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ നിർമ്മാണം, ഉൽപ്പന്ന പരീക്ഷണം, വാണിജ്യവൽക്കരണം, വിപുലീകരണം തുടങ്ങി എല്ലാ വളർച്ചാഘട്ടങ്ങളിലും സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് സഹായം നൽകത്തക്ക രീതിയിൽ 'സ്റ്റാർട്ടപ്പ് - കേരള' പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കി. സ്റ്റാർട്ടപ്പ് ഗാരന്റി ഫണ്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി കൊളാറ്ററൽ സെക്യൂരിറ്റി ഇല്ലാതെ, വെഞ്ചർ ഡെബ്റ്റ്, പർച്ചേഴ്സ് ഓർഡറുകൾക്കുള്ള വായ്പ ഉൾപ്പെടെ ലളിതമായ വ്യവസ്ഥ

യിൽ 10 കോടി രൂപ വരെ ഈ വായ്പ പദ്ധതിയിലൂടെ നൽകുന്നുണ്ട്. ഇതുവരെ 52 സ്റ്റാർട്ടപ്പുകൾക്ക് ഇതിലൂടെ വായ്പയായി 63 കോടി രൂപ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഏകദേശം 420 ഓളം തൊഴിൽ അവസരങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്ത് ഇതിലൂടെ സൃഷ്ടിക്കപ്പെട്ടു.

വ്യവസായപാർക്കിലെ സംരംഭങ്ങൾക്കുള്ള പ്രത്യേക വായ്പ പദ്ധതി

വ്യവസായ പാർക്കിൽ യൂണിറ്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിനും, നിലവിലുള്ള യൂണിറ്റുകളുടെ നവീകരണം, വിപുലീകരണം, വൈവിധ്യവൽക്കരണം തുടങ്ങി എല്ലാ ഘട്ടങ്ങളിലും യൂണിറ്റുകളെ സഹായിക്കുന്നതിനായി കെ.എഫ്.സി. പ്രത്യേക പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ചു നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

വൈജ്ഞാനിക സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയിലേക്കുള്ള യാത്ര

സാമൂഹ്യക്ഷേമ രംഗത്ത് ഇന്ത്യയിൽ ഏറ്റവും വലിയ നേട്ടം കൈവരിച്ചിട്ടുള്ള സംസ്ഥാനമാണ് കേരളം. ഏതാണ്ട് 62 ലക്ഷം കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഇതിന്റെ പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്നു. എന്നാൽ ക്ഷേമ പെൻഷനുകൾ 100 രൂപയുടെ വർദ്ധനവ് വരുത്തുമ്പോൾ അതിന് വേണ്ടി സർക്കാർ ഖജനാവിൽ വരുന്ന അധിക ചെലവ് ഏതാണ്ട് 1000 കോടി രൂപയാണ്. എന്നാൽ ഈ 1000 കോടി രൂപ പലതരത്തിലുള്ള സബ്സിഡിയായി കാർഷിക വ്യവസായ-സേവന-മേഖലക്ക് ഉത്തേജനമായി നൽകുവാൻ കഴിഞ്ഞാൽ കൂടുതലായി സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്ന തൊഴിലവസരങ്ങളും, തൻമൂലം ഉണ്ടാകുന്ന ജനങ്ങളുടെ വരുമാന വർദ്ധനവും, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സമ്പദ്‌വ്യവസ്ഥയിൽ വലിയൊരു അധിക ഫലം (multiplier e ect) സൃഷ്ടിക്കും. അതിനാൽ ഇത്തരം നയപരമായ കാര്യങ്ങളിൽ ദീർഘകാലാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള ഒരു വീക്ഷണം ആവശ്യമാണ്.

2016 ൽ നോട്ട് നിരോധനം, 2017-ൽ ജി എസ് ടി, ഓഖി, 2018-ൽ മഹാപ്രളയം, നിപ്പ വൈറസിന്റെ ആക്രമണം, 2020-ൽ തുടങ്ങി 2022 വരെ തുടർന്ന കോവിഡ് മഹാമാരി, 2022 ലെ റഷ്യ-യുക്രൈൻ യുദ്ധം തുടങ്ങിയ പ്രതികൂല ഘടകങ്ങൾ കേരളത്തെ ഒരുപാട് പിറകോട്ട് കൊണ്ടു പോയിട്ടുണ്ട്. ഇത് കേരളത്തിന്റെ റവന്യൂ ചെലവിൽ വൻ വർദ്ധനയും റവന്യൂ വരുമാനത്തിൽ ഇടിവും ഉണ്ടാക്കി. ആഗോളതലത്തിൽ പണപ്പെരുപ്പം ഉയർന്നതും തൻമൂലം പലിശ ഭാരം കൂടിയതും റവന്യൂ ചെലവിൽ വർദ്ധനവുണ്ടാകുന്നതിന് കാരണമായി. ഇതിനുപുറമേ ധനകാര്യ ഫെഡറലിസത്തിൽ വന്ന അസന്തുലിതാവസ്ഥയും, ധനകാര്യ കമ്മീഷനുകളുടെ ശുപാർശകളും, ജി.എസ്.ടി നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിക്കുവാനുള്ള കാലതാമസവും കേരളത്തിന്റെ സമ്പദ്ഘടനയെ സാരമായി ബാധിച്ചതായി നമ്മുക്ക് കാണാൻ സാധിക്കും. എന്നാൽ ഇത്തരം പ്രതിസന്ധികളെ ദീർഘവീക്ഷണത്തോടെ തരണം ചെയ്ത് മുന്നോട്ട് പോയ ചരിത്രമാണ് നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിന്റേത്. അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും, തൊഴിലടിസ്ഥിത വളർച്ചയ്ക്കായി കൂടുതൽ ചെറുകിട-ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങൾ/സ്റ്റാർട്ടപ്പ് സംരംഭങ്ങൾ തുടങ്ങാനുള്ള സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിലൂടെ ഈ പ്രതിസന്ധികളെ തരണം ചെയ്യാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്. ഇതിനായി കെ.എഫ്.സി, കിഫ്ബി തുടങ്ങിയ സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെ കേരളത്തിന്റെ വികസന താൽപര്യങ്ങൾ മുൻനിറുത്തി ശക്തമായ ഇടപെടൽ നടത്താൻ സംസ്ഥാന സർക്കാറിന് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യ വ്യാപകമാകാതിരുന്ന കാലത്ത് വിവരവും വിജ്ഞാനവും തമ്മിൽ യാതൊരു വ്യത്യാസവും നാം കണ്ടിരുന്നില്ല. എന്നാൽ സാങ്കേതിക വിദ്യയിലൂടെ വിവരങ്ങൾ എല്ലാവർക്കും ലഭിച്ചു തുടങ്ങിയപ്പോൾ വിവരം എന്നത് വിജ്ഞാന നിർമിതിക്കുള്ള അടിസ്ഥാനമാണെന്ന് തിരിച്ചറിയേണ്ടതുണ്ട്. സാങ്കേതിക വിദ്യ വികസിച്ച് സമൂഹത്തിലെത്തിച്ചേരണമെന്നുള്ളത് നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മുൻഗണനകളിൽ ഒന്നായി മാറിയത് ഈ തിരിച്ചറിവാണ്. അതു കൊണ്ട് തന്നെ ഒരുപടി കൂടി മുൻപിൽ കടന്ന് ഒരു വൈജ്ഞാനിക സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയിലേക്ക് മാറുമ്പോൾ അത് വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ ഊന്നിയ ഒരു സമ്പദ്ഘടനയുടെ വളർച്ചയായിരിക്കണം. ക്രെഡിറ്റ് ബ്യൂറോകളിൽ നിന്നുള്ള ഡാറ്റ, ജിഎസ്ടി റിട്ടേ?സ് വിശകലനം, ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട് സ്റ്റേറ്റ്മെന്റ് വിശകലനം, CIBIL/CRILC തുടങ്ങിയവ വായ്പക്കാരെക്കുറിച്ച് നൽകുന്ന വിവരങ്ങൾ മുതലായ ആധികാരിക സ്രോതസ്സുകളിൽ നിന്നുള്ള ഡാറ്റ ക്രോഡീകരിച്ച് നിർമിതബുദ്ധി അഥവാ ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇന്റലിജൻസ് പോലുള്ള സാങ്കേതിക പ്രവചന ടൂളുകൾ ഉപയോഗിച്ച് വായ്പയെടുക്കുന്ന യൂണിറ്റിനെ കൃത്യമായി വിലയിരുത്താനും, അവരുടെ പ്രകടനം നിരീക്ഷിക്കാനും കാര്യക്ഷമവും, സുസ്ഥിരവുമായ ഇടപെടൽ നടത്തുവാനും ഭാവിയിൽ ബാങ്കുകൾക്കും, സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും വളരെ എളുപ്പത്തിൽ സാധിക്കും. ഇങ്ങനെ ഉപഭോക്താവിന്റെ ആവശ്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി സാങ്കേതിക വിദ്യയുടെ സഹായത്താൽ ഉപഭോക്താവുമായി സംയോജിപ്പിച്ച് തൽസമയം അവരുടെ ആവശ്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി ധനസഹായം നൽകുവാനും ഭാവിയിൽ സാധിക്കും. നിർമിത ബുദ്ധിയിലും മറ്റു സാങ്കേതിക വിദ്യകളിലും ഉണ്ടാകുന്ന മാറ്റത്തിന്റെ വേഗം കാരണം 'ഭാവി' എന്ന വാക്കിന്റെ അർത്ഥം നാം ചിന്തിക്കുന്ന അത്രയും വിദൂരം അല്ല എന്ന് കൂടി നാം ഉൾകൊള്ളേണ്ടതുണ്ട്. അത് കൊണ്ട് തന്നെ ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇന്റലിജൻസ്, ഡാറ്റ അനലിറ്റിക്സ്, സമകാലിക വിജ്ഞാനാധിഷ്ഠിത സാങ്കേതികവിദ്യകൾ എന്നിവയ്ക്ക് കാര്യമായ പ്രാ

ധാന്യം നൽകേതുണ്ട്. ഇതിനായി ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളും, വ്യവസായങ്ങളും, തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും, ബാങ്കുകളും, സാമ്പത്തിക സ്ഥാപനങ്ങളും സർക്കാരിനൊപ്പം ചേർന്ന് കൈകോർത്ത് പ്രവർത്തിക്കണം. ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു പ്രവർത്തനത്തിന് ചുക്കാൻ പിടിക്കാൻ കെ.എഫ്.സി പോലുള്ള പൊതു മേഖലാ സ്ഥാപനത്തിനു കഴിഞ്ഞാൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വൈജ്ഞാനിക സമ്പദ് വ്യവസ്ഥക്ക് ശക്തമായ അടിത്തറയും, ദിശാബോധവും ലഭിക്കും എന്ന കാര്യത്തിൽ യാതൊരു സംശയവുമില്ല.

എക്സിക്യൂട്ടീവ് ഡയറക്ടർ, കെ.എഫ്.സി, തിരുവനന്തപുരം

47

Role of Banks in the Development of Kerala and the crucial part played by Kerala Gramin Bank

Shri. Jaya Prakash C.[1]

Kerala, known for its high literacy rate, robust social indicators, and a skilled workforce, has achieved significant socio-economic progress over the decades. Kerala stands apart in India, on several counts, like, higher developmental index, better standard of living, advanced healthcare and 100% digitalization. Agriculture plays a significant role in Kerala's economy apart from remittance from expats. The service sector is rapidly growing in Kerala, with emphasis on tourism, health care and IT enabled services.

Banks play a pivotal role in the development of Kerala. The key contribution of Banks to the development of the State of Kerala are:

- **Financial Intermediation:** Banks facilitate the flow of funds from surplus areas to deficit areas, mobilizing savings and channelizing them into productive sectors.
- **Agricultural and rural development:** Banks provide financial support to farmers for purchasing agricultural inputs, adopting modern farming techniques, post-harvest activities, etc.
- **Infrastructure development:** Banks support infrastructure development by providing long-term financing for projects in sectors like agriculture, transportation, housing, and renewable energy.
- **Entrepreneurship development:** Banks in Kerala facilitate entrepreneurship by providing timely and adequate credit facilities to entrepreneurs.
- **Housing and real estate development:** Banks play a crucial role in the housing sector by offering home loans to the individuals and developers.
- **Skill development:** Banks facilitate skill developments through a chain of Rural Self Employment Training Institutes.
- **Supporting Higher Education:** Banks support the young generation by providing them adequate and timely financial support for pursuing higher education.
- **Financial inclusion:** Banks are instrumental in promoting financial inclusion by extending banking services to hitherto unbanked or under-banked sections of society.
- **Fostering digital transactions:** Banks play a significant role in enabling cashless transactions and digital banking. Kerala declared 100% digitalization of banking transactions in August 2022.

Overall, banks act as real catalysts in spiralling the economic growth of Kerala by providing adequate and timely financial support, nurturing entrepreneurship, promoting infrastructure development, fostering skill development and higher education, ensuring the reach of financial

services for all sections of society and facilitating the permeation of digital economy.

Kerala Gramin Bank: A Catalyst for Development in the State of Kerala

Regional Rural Banks (RRBs) were set up as regional based and rural oriented institutions with capital contributed by Government of India (50%), State Government (15%) and Sponsor Bank (35%) under the Regional Rural Banks Act, 1976. The basic objective of RRBs was to function as professionally managed alternative channel for credit dispensation to the rural populace, particularly to small and marginal farmers, agricultural labourers, socio-economically weaker section of population, etc., mainly for development of agriculture, trade, commerce, small scale industry and other productive activities. RRBs are expected to mobilise resources and deploy the same locally, thus playing a significant role in developing agriculture and rural economy.

Kerala Gramin Bank is a Regional Rural Bank (RRB) formed through the amalgamation of two erstwhile RRBs in the State of Kerala, viz., South Malabar Gramin Bank and North Malabar Gramin Bank, both established in the year 1976. It is one of the flagship RRBs in the country having nearly 47 years of legacy in rural banking.

KGB is sponsored by a Public Sector giant in the country, Canara Bank. KGB played a pivotal role in the economic growth of Kerala State in general and in the upliftment of the needy and marginalized segments in particular. KGB is in the forefront of rendering dedicated and diversified financial support and solutions to the society, contributing towards the cardinal cause of dilating the financial arteries in the sphere of agriculture, rural credit, education, housing and community development, throughout the length and breadth of Kerala, with its massive presence through 634 branches and 10 regional offices.

The important banking statistics of Kerala State is given as annexure in Table 1

The cardinal role play of Kerala Gramin Bank in the economic development of Kerala:

The massive clientele base of KGB (more than 9 Million) is a testimony to the Bank's concerted efforts to reach the entire populace of the State. KGB is a force to reckon with in the Banking arena of Kerala, since the bank commands more than 10% of the entire semi-urban branches in the State with 12.25% of the agriculture loans, 14% of the Weaker Section advances and more than 20% of the SC/ST loans of the State in its fold. Another contribution of KGB to the farming community is that, of the total loans extended to Small and Marginal farmers in the State, KGB accounts a massive 14.21% share.

Apart from supporting the farming community in the State, KGB has been actively involved in extending microcredit and empowering women through self-help group financing and fostering entrepreneurship and rural development through MSME Credit. Further, KGB is in the forefront of conducting awareness programs and financial literacy campaigns to educate individuals about financial planning, savings, and proper utilization of credit. Apart from this, KGB is actively promoting all the social security schemes of the Government, thereby ensuring that the much needed financial cover is being extended to the entire populace of this State. The detailed statistics is given as annexure in Table 2.

KGB has embraced technology-driven banking solutions at the very beginning of the IT revolution in Banks, which has immensely helped the bank to improve the operational efficiency, expand the reach of banking services, ensure better customer experience and provide digital banking facilities to customers. KGB offers an array of digital products suiting to everyone's needs and enabling the public to access the services of the bank 24/7.

Future of Rural Banking in Kerala - Challenges and Opportunities:

- **Regional Disparities:** Banks, including KGB, can work towards reducing the regional

disparities by focusing on targeted lending and investment in underdeveloped areas, such as ensuring a healthy CD ratio in all districts, etc.

- **Climate Change Resilience:** Kerala is susceptible to natural disasters and climate change impacts. Banks can play a significant role in promoting climate-smart financing and supporting projects that enhance resilience, such as renewable energy, afforestation, and sustainable agriculture.
- **Skill Development:** Banks can collaborate with educational institutions and vocational training centres to enhance the employability of the state's workforce, especially in sectors aligned with Kerala's strengths, such as healthcare, tourism, and information technology.

To sum-up

Banks, especially Kerala Gramin Bank, hold tremendous potential to foster inclusive growth, financial empowerment, and sustainable development in Kerala. By focusing on key areas such as agricultural lending, financial literacy, and infrastructure development, and by addressing challenges like regional disparities and climate change resilience, banks can significantly contribute to the overall development of the State. Collaboration between banks, government bodies, and other stakeholders is crucial to harnessing the full potential of banking services for the benefit of the people of Kerala.

Annexures

Table 1

Banking Statistics of Kerala as on 31-03-2023 and the share of Kerala Gramin Bank

(Amount Rs in Crores)

Banks	Branch Network	Deposits	Advances	CD Ratio	Advances to					
					Agriculture	KCCs	Priority Sector	Weaker Section	Small & Marginal Farmers	SC/STs
Public Sector Banks	3933	383136	294293	76.81	74822	24936	146134	86328	63597	1859
Pvt. Sector Banks	2536	322513	192074	59.56	31362	10621	73799	30015	14747	528
Small Finance Banks	319	13727	6789	49.46	4426	4	6227	4851	4418	89
Kerala Gramin Bank	**634**	**21900**	**21855**	**99.93**	**14943**	**8097**	**20496**	**17104**	**12756**	**531**
Co-operative Banks	998	74700	54831	73.40	11420	5845	32033	1227	6978	174
Total	**7786**	**794076**	**547987**	**69.01**	**122030**	**41406**	**258193**	**122421**	**89740**	**2650**
Share of KGB in the entire banks (%)	**5.66**	**2.76**	**3.99**	**144.81**	**12.25**	**19.56**	**7.94**	**13.97**	**14.21**	**20.04**
Share of KGB among PSBs (%)	**27.04**	**5.72**	**7.43**	**130.10**	**19.97**	**32.47**	**14.03**	**19.81**	**20.06**	**28.56**

Table 2
Role played by Kerala Gramin Bank in various Government Sponsored Schemes / Initiatives

Parameter	No. of People assisted/covered (Till March 2023)
Kisan Credit Card Scheme	4,79,792
PMJDY Accounts	13,53,312
MUDRA Loans (PMMY Scheme)	1,60,115
PM SVAnidhi	1726
PMEGP	1637
PMSBY	9,11,627
PMJJBY	2,06,426
APY	1,54,135
Debit Cards Issued	28,00,000

1 Chairman, Kerala Gramin Bank

48

Kerala's Financial Sector: Need For An Integrated Approach

Adv. V.K. Prasad[1]

Kerala's Financial Sector comprises of commercial banks, co-operative sector, regional rural banks (RRBs), Non-Banking Financial Companies (NBFCs) and micro finance institutions (MFIs). Since each of the above-mentioned sector is regulated by separate sets of laws, the rules of the game are entirely different for each player. In the globalized era, a big chunk of the public money handled by them, particularly commercial banks are NBFCS, is channelized into nonproductive sectors such as consumer lending and retail loans. Consequently, the productive sectors, especially agriculture and MSMEs, find it very difficult to get loans from these institutions.

On the other hand, co-operatives play a pivotal role in extending agriculture credit across the state. This has ameliorated the difficulties of the farmer community to a certain extent. But the lethargy on the part of the commercial banks in lending to agriculture is costing dearly to the sector. As far as MSMES are concerned, they do not have much of an access to co-operatives. Hence, they are left to the mercy of the commercial banks. Although a sizeable number of NBFCs are operating in Kerala, their activities are mostly confined to gold loans. Their major source of fund is commercial banks, who lend to them on liberal terms of interest and security. The NBFCS use such funds to extract huge interest from the customers.

As for MFIs, the large presence of Kudumbasree in the state has almost obliterated the private players in the field, who are notorious for extracting exorbitant interest from customers in other states. However, despite the growth and expansion of Kudumbasree they cannot be said to extend finance to the agri and MSME sectors in a big way.

Now the question is how to leverage the financial sector to address the challenges confronting Kerala. The most important issues loaming large on the face of the society are employment, food, decline in NRI remittance, ageing population, climate change and the hostile approach of the Union Government. It may be noted that all these issues have acquired political dimensions in the emerging scenario in the country.

Therefore, it is imperative to adopt an out of the box, innovative and inclusive action plan involving all the players in the financial sector to ensure the optimum use of public money to address the challenges confronting Kerala.

1 9847416546, Vkprasad52@gmail.com

49

Financing for Housing Development in India: A Study with a Focus on Kerala State

Dr. Manoj P.K.[1]

Worldwide, investments in housing is recognised as a tool for faster economic development. This is particularly relevant in developing nations, including India. Housing investments are associated with creation of vast employment opportunities and faster GDP growth. In fact, housing industry has linkages (both forward and backward) with over 300 other industries. As these linkages create multiplier effects in the economy, housing investments can kick start an economy in times of recession. Housing is often considered as the 'Growth engine of the economy' because of these reasons. The successive Governments in India, both at the Union and State levels, have been encouraging housing development in the country.

In 2015, 'Affordable Housing for All by 2022' was declared as national goal by the Govt. of India (GOI) so as to ensure dwelling units for all Indians by the time India attains 75 years of its independence in 2022. Unfortunately, this national goal could not be attained till date. So, the GOI has since revised the orginal deadline, and accordingly the nation is striving to attain its 'Housing for All' target by the end of Dec. 2024. Many governmental schemes for housing finance and housing development at the national (GOI) level and also at the State level, say, Govt. of Kerala (GOK) seek to achieve the national housing goal as above. The most important among these chemes is the Pradhan Mantri Awas Yojana (PMAY) and it has two components viz. (i) Urban, i.e. PMAY (U) and (ii) Rural (Gramin) i.e. PMAY (G).

In the above backdrop, this paper seeks to study the current status of housing finance and development in India with a focus on Kerala State. The paper suggests remedial strategies, like, promotion of housing micro finance (HMF), strengthening the secondary market for the financing of housing projects like REITs, etc. for attaining India's national housing goal.

Key Words: Mortgage to GDP ratio, Linkage effects, Housing Microfinance, REITs, ICT.

1 Head, Department of Applied Economics, Cochin University of Science and Technology (CUSAT), Kochi, Kerala – 682 022. Mob: 9447664949.

50

സമ്പദ് മേഖലയും കടമെടുപ്പ് പരിധിയും

ശ്രീ. ജോസ് ടി. എബ്രഹാം[1]

കേരളത്തിലെ ബാങ്കിംഗ്, നോൺബാങ്കിംഗ് സ്ഥാപനങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള ഒരു പൊതു സ്ഥിതി വിലയിരുത്താനും കേരള വികസനത്തിൽ എഫ്.ആർ.ബി.എം ആക്ടിന്റെ കടമെടുക്കൽ നിയന്ത്രണങ്ങൾ മൂലമുണ്ടാകുന്ന പ്രതിസന്ധി എങ്ങനെ നേരിടാം എന്നതിനുള്ള തുടർ ചർച്ചയ്ക്ക് ഉപയുക്തമാകുന്ന പേപ്പറാണ് അവതരിപ്പിക്കാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

കേരളത്തിലെ ബാങ്കിംഗ് മേഖലയിൽ 12 ദേശസാൽകൃത ബാങ്കുകളും ഒരു ഗ്രാമീൺ ബാങ്കും 20 ഓളം സ്വകാര്യ ബാങ്കുകളും, കേരളബാങ്കുമാണ് (കേരള സ്റ്റേറ്റ് കോ ഓപ്പറേറ്റീവ് ബാങ്ക്) ഷെഡ്യൂൾഡ് ബാങ്കുകളായി ഉള്ളത്.

പ്രവർത്തനക്ഷമമായ 1299 പ്രാഥമിക കാർഷിക സഹകരണ സംഘങ്ങൾ സഹകരണ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. സംസ്ഥാന തലത്തിൽ കാർഷിക മേഖലയ്ക്ക് ദീർഘകാല വായ്പ നൽകാൻ കേരള സ്റ്റേറ്റ് കോഓപ്പറേറ്റീവ് അഗ്രികൾചറൽ ഡെവലപ്മെന്റ് ബാങ്കും, പ്രാദേശിക തലത്തിൽ പ്രൈമറി അഗ്രികൾചറൽ കോഓപ്പറേറ്റീവ് ഡെവലപ്മെന്റൽ ബാങ്കുകളും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.

നോൺ ബാങ്കിംഗ് ഫിനാൻസ് മേഖലയിൽ കേരള സർക്കാരിന്റെ നിയന്ത്രണത്തിൽ പ്രധാനമായും കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഫിനാൻഷ്യൽ എന്റർപ്രൈസസ് (കെ.എസ്.എഫ്.ഇ), കേരള ഫിനാൻഷ്യൽ കോർപ്പറേഷൻ (കെ.എഫ്.സി) എന്നീ സ്ഥാപനങ്ങളുണ്ട്. അവയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിശദമായി പിന്നീട് ചർച്ച ചെയ്യാം.

നാഷണൽ ബാങ്ക് ഫോർ അഗ്രികൾചർ ആന്റ് റൂറൽ ഡെവലപ്മെന്റ് (നബാർഡ്), സ്മാൾ ഇൻഡസ്ട്രീസ് ഡെവലപ്മെന്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ (സിഡ്ബി) എന്നീ ഡെവലപ്മെന്റൽ ഫിനാൻഷ്യൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻസും ഹൗസിംഗ് ആന്റ് അർബൻ ഡെവലപ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷനും (ഹഡ്കോ) കേരളത്തിന്റെ ധനകാര്യ മേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.

ഇവടെ കൂടാതെ മുത്തൂറ്റ് ഫിനാൻസ്, മണപ്പുറം തുടങ്ങിയ സ്വകാര്യ ഫിനാൻസ് കമ്പനികളും ചിട്ടി ഫണ്ടുകളും കേരളത്തിൽ സജീവമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.

ഈ സ്ഥാപനങ്ങളെല്ലാം കേരളത്തിന്റെ വികസനത്തിലും ജനങ്ങളുടെ സാമ്പത്തിക ആവശ്യങ്ങൾക്കും വലിയ സംഭാവന നൽകുന്നുണ്ട്.

കടമെടുപ്പ് പരിധി

ബാങ്കുകളുടെയും നബാർഡ്, സിഡ്ബി തുടങ്ങിയ ഡെവലപ്മെന്റൽ ഫിനാൻഷ്യൽ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷൻസിന്റെയും സാമ്പത്തിക സഹായം കേരള സർക്കാരും കിഫ്ബി തുടങ്ങിയ സ്പെഷ്യൽ പർപ്പസ് വെഹിക്കിളുകളും വിഴിഞ്ഞം ഇന്റർനാഷണൽ സീ പോർട്ട് പോലുള്ള പദ്ധതികളും ഉപയോഗിക്കുന്നതിൽ ഇപ്പോൾ കേന്ദ്ര സർക്കാർ നയം മൂലം വലിയ പ്രതിബന്ധം നേരിടുന്നുണ്ട്. ഈ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ സർക്കാരിത സ്ഥാപനങ്ങൾ എടുക്കുന്ന വായ്പകൾ സർക്കാരിന്റെ എഫ്.ആർ.ബി.എം ആക്ട് അനുസരിച്ചുള്ള കടത്തിന്റെ പരിധിയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതുമൂലം പല വികസന പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കും തടസ്സം നേരിട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. ഇതെങ്ങനെ നേരിടാം എന്നതോ മറികടക്കാം എന്നതോ ആണ് ചർച്ച ചെയ്യേണ്ട ഒരു പ്രധാന വിഷയം.

51

Indigenous Financial Institutions in Kerala: A Coping Mechanism Cum Source of Finance

Mr. Maheen Kannu M.[1] & Dr. Christabell P.J.[2]

Due to the high transaction costs, convoluted bureaucratic processes for providing services, extensive paperwork, high collateral requirements, delays, etc., which are just a few of the things that make it difficult to use the insurance and banking facilities or formal financial intermediaries that have been imported from industrialised nations that are already in place effectively, the informal financial sector has some advantages over the formal sector (Bouman 1977, Chandavarkar 1985, Miracle et al. 1980) in developing countries (Aredo, 1993). The same is true when it comes to India. Kerala, the one who possesses an ideal development model than any other states in India, has a very strong social economy. The movements such as Mutual Aid Networks, Worker Cooperatives, Participatory Budgeting, Time Banks, and Community Land Trusts, which have a community ownership and democratic governance that builds political, cultural and economic power and has been adopted by the most harmed across the globe, build the social and solidarity economy (Woolard, 2020). The elements of the social and solidarity economy in the social milieu of Kerala includes Cooperatives, Kudumbasree, and other indigenous financial mechanisms like Panapayattu, Kuri, and Credit Unions. These are usually found in varied local settings and play a crucial role in the lives of the poor and

marginalised sections of Kerala. The present paper studies the indigenous financial mechanisms as coping strategies and source of finance in Kerala, named Kuri, Panapayattu, and Credit Unions, over the other formal financial institutions. The mechanisms predominantly exist in Thrissur, Kozhikode, and Thiruvananthapuram districts respectively. The paper is based on primary interview data.

Keywords: Indigenous Financial Mechanisms, Kuri, Formal Financial Institutions, Social and Solidarity etc.

1. PhD Research Scholar, Department of Economics, University of Kerala
2. Associate Professor, Department of Economics, University of Kerala

52

Policy Paths and Implementing Results for Kerala's Health Grants from the 15th Union Finance Commission through the Lens of 'Right to the City' and its Lessons for the 16th Finance Commission

Prof. Jos Chathukulam[1]

In the wake of Covid 19 pandemic, the Fifteenth Union Finance Commission introduced the health grants to local governments which lays emphasis on the trust-based approach to local governments and decentralization of health. The Fifteenth UFC allocated health grants of Rs. 70,051 crores for five years from 2021 - 2026 to strengthen the healthcare system at the grassroots level. It has recommended health grants for five major areas including support for the primary healthcare facilities (Sub-Centres (SCs), Primary Health Centres (PHCs) and urban PHCs), Block level Public Health Units (BPHUs), Urban - Health and Wellness Clinics (UHWCs), Building less SCs, PHCs and CHCs and conversion of Rural PHCs into HWCs. For Kerala, which has significantly used decentralization as a tool to revamp its public healthcare system and delivery, the health grants will give a new impetus. Kerala's total allocation for the five years is Rs. 2,968 crore out of it Rs.559 crores each for 2021-22 and 2022 -23 financial years and the remaining amount for the next three years. While the local self-government department has issued guidelines to local governments for the utilisation of grants in the health sector, the danger of Mission Creep can undo the potential and effectiveness of the grants to strengthen the primary health care sector. This paper critically examines and evaluates the distribution and utilization of health grants to the local governments in the state and discusses the policy paths and implementation results emerging from it. In this paper, the concept of policy and operational guidelines of the Fifteenth Finance Commission Report as a quasi- natural experiment in the Kerala context in the theoretical frame work of 'Right to the City' is applied. This paper critically reviews whether the allocation and utilization of these grants are in tune with the concept, policy and operational guidelines. The paper also examines whether Mission Creep Syndrome has taken place in the allocation and utilization of the grants specifically earmarked to the five core areas. The empirical evidences emerging from this paper may also shape Kerala's approach to the Sixteenth Finance Commission.

1 Jos Chathukulam is former Professor, Ramakrishna Hegde Chair on Decentralisation and Development, Institute for Social and Economic Change (ISEC), Bengaluru and currently the Director of Centre for Rural Management (CRM), Kottayam, Kerala. Email address: j oschathukulam@ gmail.com.

53

കേരളത്തിലെ തദ്ദേശസാമ്പത്തികം

ശ്രീ. ടി. ഗംഗാധരൻ[1]

ഇന്ത്യയിലെ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണസ്ഥാപനങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ മറ്റു പല വിഷയങ്ങളിലുമെന്നതു പോലെ സാമ്പത്തിക രംഗത്തും ഏറ്റവും മുന്നിൽ നിൽക്കുന്നവയാണ് കേരളത്തിലെ ത.ഭ.സ്ഥാപനങ്ങൾ. 1958-63 കാലത്ത് ഇന്ത്യയിൽ ആധുനിക പഞ്ചായത്തുകൾ നിലവിൽ വന്നതോടെ, തനതു വരുമാന സ്രോതസ്സുകൾ ഏറ്റവും കൂടുതലുള്ള തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും കേരളത്തിലേത് തന്നെയായി രുന്നു. എന്നാൽ അക്കാലത്ത് തനതു വരുമാന സ്രോതസ്സുകൾക്കപ്പുറം മറ്റു വരുമാന സ്രോതസ്സുകൾ കേരളത്തിലും വിരളമായിരുന്നു.

1988 ലെ രദ്ദേശ ഭരണ തെരഞ്ഞെടുപ്പിനു മുന്നോടിയായി 1987 ൽ നിയോഗിക്കപ്പെട്ട ഒന്നാം സെൻ കമ്മിഷൻ ശുപാർശയാണ് ഇക്കാര്യത്തിൽ കാര്യമായ ഒരു മാറ്റം കൊണ്ടു വന്നത്. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് സർക്കാർ വക അൺടൈഡ് ഫണ്ട് നൽകുക എന്ന ആശയം നടപ്പിൽ വന്നത് അങ്ങനെയാണ്. ഏതാണ്ട് ഇതേ കാലത്തു തന്നെയാണ് പഞ്ചായത്തുകളുടെ വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് സഹായകമായ ആസ്തികൾ നിർമ്മിക്കുന്നതിന് ദീർഘകാല വായ്പ നൽകുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ കേരള സ്റ്റേറ്റ് റൂറൽ ഡവലപ്മെന്റ് ബോർഡ് നിലവിൽ വന്നത്.

എന്നാൽ, വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന വികസനാവശ്യങ്ങൾ നിറവേറാനാവശ്യമായത്ര വരുമാനമുണ്ടാക്കുവാൻ ഇതു കൊണ്ടൊന്നും സാധിച്ചില്ല. ഈ സാഹചര്യത്തിലാണ് പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് വർദ്ധിച്ച തോതിൽ സർക്കാർ ഗ്രാന്റ് നൽകുക എന്ന ആവശ്യം ശക്തിപ്പെട്ടു വന്നത്. 1996 ലെ നിയമസഭാ തെരഞ്ഞെടുപ്പ് പ്രചാരണത്തിൽ, സംസ്ഥാന പദ്ധതിയുടെ 35-40% ത.ഭ.സ്ഥാപനങ്ങൾക്കു നൽകുക എന്ന ആവശ്യം ഉയർന്നുവന്ന സാഹചര്യം ഇതാണ്. തുടർന്ന്, ഭരണത്തിൽ വന്ന LDF ഗവൺമെന്റ് 1996-97 ലെ വാർഷിക പദ്ധതിയുടെ 31% വരുന്ന 547 കോടി രൂപ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് അൺടൈഡ് ഫണ്ടായി നൽകി ചരിത്രം സൃഷ്ടിച്ചു. കഴിഞ്ഞ 26 വർഷമായി ഒരു മുടക്കവും കൂടാതെ ഈ സാമ്പത്തിക വികേന്ദ്രീകരണ നടപടി തുടർന്നു വരികയാണ്. 2022-23 ൽ ഇങ്ങനെ നൽകിയ വികസന ഫണ്ട്, 8408 കോടി രൂപയായിരുന്നു (സംസ്ഥാന വാർഷിക പദ്ധതിയുടെ 26.5%). ശതമാനക്കണക്കിൽ കുറവുണ്ടായെങ്കിലും, 1996 ൽ ലഭിച്ചതിന്റെ 15 ഇരട്ടി തുകയാണ് 2022 ൽ തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ലഭിച്ചത് എന്നു കാണാം. കഴിഞ്ഞ 25 വർഷക്കാലത്തിനിടയിൽ വന്ന ആറ് സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷനുകളും ത.ഭ.സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ഗ്രാന്റ് വർദ്ധിപ്പിക്കുവാനും ഫണ്ട് വിതരണം കൂടുതൽ ചിട്ടപ്പെടുത്താനും നിരന്തരം ശ്രമിച്ചതായി കാണാം. ഫണ്ട് വിതരണത്തിനടിസ്ഥാനമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ കാലാനുസൃതമായി, ശാസ്ത്രീയമായി പരിഷ്ക്കരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും ഇക്കാലത്തുണ്ടായി. ഫണ്ട് വിഹിതം അനുക്രമമായി, വർഷത്തിൽ അരശതമാനം വീതം വർദ്ധിപ്പിച്ച് 30% ത്തിൽ സ്ഥിരപ്പെടുത്തണമെന്ന, ആറാം ധനകാര്യകമ്മീഷന്റെ ശുപാർശ സംസ്ഥാന ഗവൺമെന്റ് അംഗീകരിച്ചു എന്നത് വളരെ നിർണായകമായ സംഗതിയാണ്.

ഇങ്ങനെ, രാജ്യത്തെ രദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കാകെ മാതൃകയായ വിധത്തിൽ സാമ്പത്തിക വികേന്ദ്രീകരണം നടക്കുമ്പോൾ തന്നെ, കേരളം നേരിടുന്ന വലിയൊരു പരിമിതി, തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ തനതു വരുമാന സ്രോതസ്സുകൾ വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ കഴിയുന്നില്ല എന്നതാണ്. അതിനു സഹായകമായ ചർച്ചകൾ ഉയർന്നു വരേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

1 Email: tgkannur@gmail.com Mob: 9495754727

54

പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്കുള്ള ധനവിന്യാസം: കേരള മാതൃക

എസ്.ആർ. സനൽകുമാർ[1] & ഡോ. ജിജു പി. അലക്സ്[2]

പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് അധികാരങ്ങളും ചുമതലകളും ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും കൈമാറുന്നതിനൊപ്പം അവ നിറവേറ്റുന്നതിന് ആവശ്യമായ ധനവിഭവങ്ങൾ കൂടി കൈമാറിയില്ലെങ്കിൽ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണം ഫലവത്താകില്ല എന്നത് പരക്കെ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള തത്വമാണ്. എഴുപത്തിമൂന്ന്, എഴുപത്തിനാല് ഭരണഘടനാ ഭേദഗതികളെ തുടർന്ന് കേരളത്തിൽ നടപ്പാക്കിയ അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ പ്രധാന സവിശേഷത പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് ധന വിഭവങ്ങളും

മനുഷ്യ വിഭവങ്ങളും സ്ഥാപനങ്ങളും കൈമാറാനുള്ള തീരുമാനം ആദ്യം തന്നെ എടുത്തു എന്നതാണ്. ജനകീയാസൂത്രണ പരിപാടി 1996-ൽ പ്രഖ്യാപിച്ചതിനൊപ്പം സംസ്ഥാന പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ ഒരു നിശ്ചിത ശതമാനം തുക പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് കൈമാറുന്നതാണെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചു.

കേരളത്തിൽ ജനകീയാസൂത്രണ പരിപാടി ആരംഭിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തു-കളുടെയും മുനിസിപ്പാലിറ്റികളുടെയും കോർപ്പറേഷനുകളുടെയും പ്രധാന ധനസ്രോതസ്സ് ചുരുങ്ങിയ തോതിൽ ലഭിക്കുന്ന തനത് നികുതി-നികുതിയേതര വരുമാനമായിരുന്നു. വളരെ ചെറിയൊരു തുകയാണ് സംസ്ഥാന സർക്കാർ താഴേയ്ക്ക് നൽകിയിരുന്നത്. സ്റ്റാറ്റ്യൂട്ടറി ഗ്രാന്റുകളും (ഉദാ: സർചാർജ്ജ് ഓൺ സ്റ്റാമ്പ് ഡ്യൂട്ടി, ബേസിക് ടാക്സ് ഗ്രാന്റ്) ചില പ്രത്യേക ആവശ്യങ്ങൾക്കുള്ള ഗ്രാന്റുകളും (ഉദാ. ഗ്രാന്റ് ഫോർ മെയിന്റനൻസ് ഓഫ് ബറിയൽ ആന്റ് ബേർണിംഗ് ഗ്രൗണ്ട്സ്, ഗ്രാന്റ് ഫോർ മെയിന്റനൻസ് ഓഫ് റെയിൽവേ ലവൽ ക്രോസിംഗ്) ആണ് ഇതിൽ പ്രധാനം. 1991-92-ൽ ഉപാധി രഹിത (അൺടൈഡ്) പ്ലാൻ ഗ്രാന്റ് നൽകുന്ന സമ്പ്രദായം ആരംഭിച്ചു. തദ്ദേശഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുന്ന മുൻഗണനകൾക്ക് അനുസരിച്ച് പ്രോജക്ടുകൾ ഏറ്റെടുക്കുന്നതിന് വളരെ ചെറിയൊരു തുകയാണ് ഇപ്രകാരം (1995-96-ൽ ആകെ 30 കോടി രൂപ) നൽകിയിരുന്നത്. എന്നാൽ ജനകീയാസൂത്രണ പരിപാടി പ്രഖ്യാപിച്ചതോടെ സ്ഥിതി മാറി. നിലവിൽ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ മുഖ്യ ധനസ്രോതസ്സ് സംസ്ഥാന സർക്കാർ നൽകുന്ന വിഹിതമാണ്.

ഉപാധി രഹിത ഫണ്ടുകൾ

വികസന ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വികസനഫണ്ട് (പ്ലാൻ ഫണ്ട്), മെയിന്റനൻസ് ആവശ്യങ്ങൾക്ക് മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട്, പൊതു ആവശ്യങ്ങൾക്ക് ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ട് എന്നിങ്ങനെ മൂന്ന് ഇനങ്ങളിലാണ് നിലവിൽ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് ഉപാധിരഹിത ഫണ്ട് അനുവദിക്കുന്നത്. അഞ്ചു വർഷത്തിലൊരിക്കൽ രൂപീകരിക്കുന്ന സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷനുകളുടെ ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സംസ്ഥാന സർക്കാർ തീരുമാനമെടുത്ത് നിയമസഭ മുമ്പാകെ വയ്ക്കുന്ന ആക്ഷൻ ടേക്കൺ റിപ്പോർട്ടിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് ഓരോ വർഷവും മൂന്ന് ഇനങ്ങളിലെയും തുക സംസ്ഥാന ബജറ്റിൽ വകയിരുത്തി പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് കൈമാറുന്നത്.

വികസനഫണ്ട് (പ്ലാൻ ഫണ്ട്)

നേരത്തെ സൂചിപ്പിച്ചതുപോലെ ഒൻപതാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതിയിൽ ജനകീയാസൂത്രണ പരിപാടി പ്രഖ്യാപിച്ചപ്പോൾ തന്നെ സംസ്ഥാന പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ ഒരു നിശ്ചിത ശതമാനം തുക പ്രാദേശിക തലത്തിൽ വികസന പദ്ധതികൾ രൂപീകരിച്ച് നടപ്പാക്കുന്നതിനായി പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് കൈമാറുന്നതാണെന്ന് പ്രഖ്യാപിച്ചു. ജനകീയാസൂത്രണത്തിന്റെ ആദ്യവർഷമായ 1997-98-ൽ സംസ്ഥാന പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ 26.23 ശതമാനമാണ് (749 കോടി രൂപ) ഇപ്രകാരം അനുവദിച്ചത്. തുടർന്നുള്ള വർഷങ്ങളിൽ ഇത് വർദ്ധിച്ച് 30 ശതമാനത്തിന് മുകളിൽ എത്തി. എന്നാൽ പിന്നീട് ഇത് കുറയാൻ തുടങ്ങി. മൂന്നാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശ സർക്കാർ അംഗീകരിച്ചതോടെ, സംസ്ഥാന പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ ഒരു നിശ്ചിത ശതമാനം തുക എന്ന രീതിക്ക് മാറ്റം വന്നു. അവാർഡ് കാലയളവിലെ (2006-11) ആദ്യ വർഷമായ 2006-07-ൽ 1400 കോടി രൂപ നൽകണമെന്നും തുടർന്നുള്ള വർഷങ്ങളിൽ 10 ശതമാനം വീതം വർദ്ധിപ്പിച്ച് നൽകണമെന്നുള്ള ശുപാർശ സർക്കാർ അംഗീകരിച്ചു. ഈ തീരുമാനം താഴേയ്ക്കുള്ള ധനവിന്യാസത്തെ വലിയ തോതിലാണ് ബാധിച്ചത്. സംസ്ഥാന പദ്ധതിയുടെ അടങ്കൽ തുകയുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ താഴേയ്ക്ക് വിന്യസിക്കുന്ന വികസന ഫണ്ടിന്റെ ശതമാനം കുറയാൻ തുടങ്ങി. 2010-11 ആയപ്പോഴേയ്ക്കും 20.45 ശതമാനമായി താണു.

പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്കുള്ള വികസന ഫണ്ട് സംസ്ഥാന പദ്ധതി വിഹിതത്തിന്റെ ഒരു നിശ്ചിത ശതമാനമായി നൽകുന്ന രീതി പുനസ്ഥാപിക്കണമെന്ന് നാലാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ (2011-16) ശുപാർശ ചെയ്തു. ഈ ശുപാർശ സർക്കാർ അംഗീകരിച്ചു. ആദ്യ വർഷമായ 2011-12-ൽ 25 ശതമാനം തുകയാണ് അനുവദിച്ചത്. എന്നാൽ തുടർന്നുള്ള വർഷങ്ങളിൽ വൈദ്യുതി മേഖലയെ ഒഴിവാക്കിക്കൊണ്ടുള്ള സംസ്ഥാന പദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്കുള്ള വിഹിതം നിശ്ചയിക്കുന്ന രീതിയിലേയ്ക്ക് മാറി. അതോടെ വീണ്ടും വിഹിതം കുറയാൻ തുടങ്ങി. 2016-17 ആയപ്പോഴേയ്ക്കും 22.92 ശതമാനമായി കുറഞ്ഞു. എന്നാൽ താഴേയ്ക്ക് വിന്യസിക്കുന്ന വികസന ഫണ്ട് പടിപടിയായി വർദ്ധിപ്പിക്കണം എന്ന സുപ്രധാനമായ നയതീരുമാനം 2016 അവസാനം സർക്കാർ എടുത്തു. 2017-18-ൽ 23.50 ശതമാനം വിഹിതം അനുവദിക്കാനും തുടർന്ന് ഓരോ വർഷവും 0.5 ശതമാനം വീതം വർദ്ധിപ്പിക്കാനും തീരുമാനിച്ചു. ഇത് നടപ്പാക്കിയതിന്റെ ഫലമായി 2020-21 ആയപ്പോൾ വിഹിതം 25.00 ശതമാനമായി ഉയർന്നു. പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്കുള്ള വികസന ഫണ്ട് 2021-22ൽ ഒരു ശതമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്നും തുടർന്ന് ഓരോ വർഷവും 0.5 ശതമാനം വീതം വർദ്ധിപ്പിച്ച് 30 ശതമാനത്തിലെത്തിക്കണമെന്നും ഉള്ള ആറാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷന്റെ (2021–26) ശുപാർശ ഈ ഘട്ടത്തിലാണ് വരുന്നത്. സർക്കാർ ഈ ശുപാർശ അംഗീകരിച്ചു. ഇപ്പോൾ ഓരോ വർഷവും 0.5 ശതമാനം വീതം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. 2023-24-ലെ വിഹിതം 27.20 ശതമാനമാണ്.

കേന്ദ്ര ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ അവാർഡ് പ്രകാരം പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് ലഭ്യമാക്കുന്ന തുക സംസ്ഥാന വാർഷിക പദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ ഭാഗമായതിനാൽ അതുകൂടി ഉൾപ്പെടുത്തിയാണ് പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്കുള്ള വികസന ഫണ്ടിന്റെ ശതമാനം നിശ്ചയിക്കുന്നത്. കേന്ദ്ര ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ വിഹിതം വികസനഫണ്ടിന്റെ ഏകദേശം 30 ശതമാനം വരും.

വികസന ഫണ്ട് വിവിധ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്കായി വിഭജിച്ച് നൽകുന്നതിന് ആറാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്ത മാനദണ്ഡങ്ങളാണ് 2021-22 മുതൽ അവലംബിക്കുന്നത്.

മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട്

അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് കൈമാറിയ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പരിപാലനത്തിനും റോഡ് ഉൾപ്പെടെയുള്ള ആസ്തികളുടെ മെയിന്റനൻസിനുമായി രണ്ടാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ശുപാർശ പ്രകാരം 2004-05 മുതൽ മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് നൽകുന്നു. സംസ്ഥാന തനത് നികുതി വരുമാനത്തിന്റെ (SOTR) ഒരു നിശ്ചിത ശതമാനം തുക അനുവദിക്കുന്ന രീതിയാണ് ആദ്യ വർഷങ്ങളിൽ സ്വീകരിച്ചത്. 2004-05, 2005-06 വർഷങ്ങളിൽ തനത് നകുതി വരുമാനത്തിന്റെ 5.5 ശതമാനം തുക മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് ആയി അനുവദിച്ചു. എന്നാൽ വികസന ഫണ്ടിന്റെ കാര്യത്തിൽ സംഭവിച്ചതുപോലെ മൂന്നാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ (2006-11) ശുപാർശ മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ടിന്റെ കാര്യത്തിലും തിരിച്ചടിയായി. സംസ്ഥാന തനത് നികുതി വരുമാനത്തിന്റെ ഒരു നിശ്ചിത ശതമാനം തുക എന്ന രീതിക്ക് മാറ്റം വന്നു. ആദ്യ വർഷമായ 2006-07 ൽ 350 കോടി രൂപ അനുവദിക്കണമെന്നും തുടർന്ന് ഓരോ വർഷവും 10 ശതമാനം വർദ്ധനവ് അനുവദിച്ചാൽ മതിയെന്നുമായിരുന്നു ശുപാർശ. ഇത് താഴെയ്ക്കുള്ള ധനവിന്യാസത്തെ വലിയ തോതിലാണ് ബാധിച്ചത്. ഈ കാലയളവിൽ (2006-11) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ തനത് നികുതി വരുമാനം 10 ശതമാനത്തിന് മുകളിൽ വർദ്ധിച്ചുവെങ്കിലും അതിന്റെ ആനുപാതിക വിഹിതം പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് ലഭിക്കാത്ത സ്ഥിതിയായി.

നാലാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ (2011-16) സംസ്ഥാനത്തിന്റെ തനത് നികുതി വരുമാനത്തിന്റെ ഒരു നിശ്ചിത ശതമാനമായി അനുവദിക്കുന്ന രീതി പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള ശുപാർശ നൽകി. ആദ്യവർഷം തന്നെ 5.5 ശതമാനമായി ഉയർത്തുന്നതിന് അന്നത്തെ സാഹചര്യത്തിൽ കഴിയുമായിരുന്നില്ല. അതിനാൽ പടിപടിയായി ഉയർത്തുന്നതിനുള്ള ശുപാർശയാണ് നൽകിയത്. അതുപ്രകാരം 2011-12-ൽ 4.5 ശതമാനമായും 2012-13-ൽ 5.0 ശതമാനമായും 2013-14-ൽ 5.5 ശതമാനമായും വർദ്ധിപ്പിച്ചു. അഞ്ചാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ 6.0 ശതമാനമായി വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്ന് (2016-21) ശുപാർശ ചെയ്തു. അതുപ്രകാരം 2017-18 ൽ 5.6 ശതമാനമായും 2018-19-ൽ 5.75 ശതമാനമായും 2019-20-ൽ 5.90 ശതമാനമായും 2010-11-ൽ 6.00 ശതമാനമായും ഉയർത്തി. തുടർന്ന് ആറാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ (2011-26) ശുപാർശ പ്രകാരം 2011-12-ൽ 6.5 ശതമാനമായി വർദ്ധിപ്പിച്ചു.

റോഡിതര മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട്, റോഡ് മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് എന്നിങ്ങനെ രണ്ട് ഇനങ്ങളിലായാണ് മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് അനുവദിക്കുന്നത്. ആദ്യകാലങ്ങളിൽ മൊത്തം മെയിന്റനനൻസ് ഫണ്ടിന്റെ 60 ശതമാനം റോഡിതര ഫണ്ടായും 40 ശതമാനം റോഡ് ഫണ്ടായുമാണ് അനുവദിച്ചിരുന്നത്. എന്നാൽ 2011-12 മുതൽ വിഭജനത്തിൽ കാര്യമായ മാറ്റം വന്നു. റോഡിതര ഫണ്ട്, റോഡ് ഫണ്ട് എന്നിവ തമ്മിലുള്ള വിഭജനം 1/3 : 2/3 എന്ന അനുപാതത്തിലായി. 2017-18 മുതൽ 30 : 70 എന്ന അനുപാതത്തിലായി വിഭജനം. 2021-22 മുതൽ വിഭജനരീതിക്ക് വീണ്ടും മാറ്റം വന്നു. തനത് നികുതി വരുമാനത്തിന്റെ 2.5 ശതമാനം റോഡിതര ഫണ്ടും 4.0 ശതമാനം റോഡ് ഫണ്ടും (ആകെ 6.5 ശതമാനം) എന്ന നിലയാണ് ഇപ്പോൾ നൽകുന്നത്.

പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ നിയന്ത്രണത്തിലുള്ള ആസ്തികളുടെ സ്ഥിതിവിവരക്കണ ക്കുകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി വേണം മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് വിഭജിച്ച് നൽകേണ്ടതെന്ന ശുപാർശ മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് അനുവദിക്കുന്നതിനുള്ള ശുപർശ നൽകിയ രണ്ടാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ തന്നെ നൽകിയിരുന്നു. എന്നാൽ ആസ്തികളെ സംബന്ധിക്കുന്ന സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കു കൾ ലഭ്യമായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ട് 2004-05 മുതൽ റോഡിതര ഫണ്ട് വിഭജിച്ച് നൽകിയിരുന്നത് വികസന ഫണ്ട് വിഭജിക്കുന്നതിന് സ്വീകരിച്ചിരുന്ന മാനദണ്ഡങ്ങളെ (ജനസംഖ്യ, വിസ്തീർണ്ണം, പിന്നോക്കാവസ്ഥ തുടങ്ങിയവ) അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ്. 2004-05-ന് മുമ്പ് വെഹിക്കിൾ ടാക്സ് കോമ്പൻസേഷൻ ഗ്രാന്റ് നൽകുന്നതിന് സ്വീകരിച്ചിരുന്ന റോഡ് ഡാറ്റായെ അടിസ്ഥാനമാക്കി യാണ് റോഡ് ഫണ്ട് വിഭജിച്ച് നൽകിയിരുന്നത്.

മൂന്ന്, നാല്, അഞ്ച് ധനകാര്യ കമ്മീഷനുകളും ആസ്തികളെ സംബന്ധിക്കുന്ന സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഫണ്ട് വിഭജനം നടത്തുന്ന സമ്പ്രദായത്തിലേയ്ക്ക് മാറണമെന്ന് ശുപാർശ ചെയ്തിരുന്നു. ആസ്തികളെ സംബന്ധിക്കുന്ന സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനും ആസ്തി രജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കുന്നതിനും 2005 മുതൽ പല ശ്രമങ്ങൾ നടത്തിയെങ്കിലും വിവരങ്ങൾ കുറ്റമറ്റതാക്കുന്നതിന് കഴിഞ്ഞില്ല. അതുകൊണ്ടുതന്നെ മേൽപ്പറഞ്ഞ പ്രകാരമുള്ള താല്ക്കാലിക ഫോർമുലയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് 2022-23 വരെയും ഫണ്ട് വിഭജനം നടത്തിയിരുന്നത്.

2009-ൽ നിലവിൽ വന്ന ആറാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ആസ്തികളെ സംബന്ധിക്കുന്ന സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളിൽ നിന്നും ശേഖരിക്കുകയുണ്ടായി. ഇങ്ങനെ ശേഖരിച്ച സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഫണ്ട് വിഭജനം നടത്തണമെന്നും സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകളിലെ പോരായ്മകൾ ക്രമേണ പരിഹരിക്കണമെന്നും ഡിജിറ്റൽ ആസ്തി രജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കണമെന്നും ശുപാർശ ചെയ്തു. 2023-24-ലെ മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട് ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ശേഖരിച്ച സ്ഥിതിവിവരക്കണക്കുകൾ ഉപയോഗിച്ച് ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്ത മാനദണ്ഡങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് വിഭജിച്ച് നൽകിയത്. എന്നാൽ ഈ ഡാറ്റായിലും പിശക് ഉള്ളതായി തദ്ദേശ ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നുണ്ട്. ആസ്തി രജിസ്റ്റർ ഡിജിറ്റൽ രൂപത്തിൽ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമം 2022-ൽ ആരംഭിച്ചു. ആദ്യഘട്ടമായി റോഡ് ഡാറ്റ R–track എന്ന സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ഉപയോഗിച്ച് ശേഖരിക്കുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടന്നുവരുന്നു.

ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ട്

രണ്ടാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ശുപാർശ പ്രകാരം 2004-05 മുതൽക്കാണ് അതുവരെ നൽകിയിരുന്ന വിവിധയിനം ഗ്രാന്റുകൾ സംയോജിപ്പിച്ച് അവയ്ക്ക് പകരമായി ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ട് അനുവദിച്ചു തുടങ്ങിയത്. അനിവാര്യ ചുമതലകൾ നിറവേറ്റുന്നതിനും എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റ് ചെലവുകൾ വഹിക്കുന്നതിനും തനത് വരുമാനത്തിനൊപ്പം കൂട്ടിച്ചേർത്ത് വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ളതാണ് ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ട്. രണ്ടാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ശുപാർശ ചെയ്തതുപോലെ സംസ്ഥാന തനത് നികുതി വരുമാനത്തിന്റെ ഒരു നിശ്ചിത ശതമാനം തുക (3.5 ശതമാനം) ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ടായി അനുവദിക്കുന്ന രീതിയാണ് ആദ്യ കാലങ്ങളിൽ (2004-05, 2005-06) സ്വീകരിച്ചത്. എന്നാൽ വികസന ഫണ്ടിന്റെയും മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ടിന്റെയും കാര്യത്തിൽ സംഭവിച്ചതുപോലെ മൂന്നാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ (2006-11) ശുപാർശ താഴേയ്ക്കുള്ള ധനവിന്യാസം കുറയ്ക്കുന്നതിന് ഇടയാക്കി. ആദ്യ വർഷം 300 കോടി രൂപ നൽകണമെന്നും തുടർന്ന് ഓരോ വർഷവും 10 ശതമാനം വീതം വർദ്ധിപ്പിച്ച് നൽകിയാൽ മതിയെന്നുമായിരുന്നു ശുപാർശ. അവാർഡ് കാലയളവിൽ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ തനത് നികുതി വരുമാനത്തിൽ 10 ശതമാനത്തിന് മേൽ ഉണ്ടായ വർദ്ധനവിന്റെ പ്രയോജനം പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് ലഭിക്കാത്ത സ്ഥിതി സംജാതമായി. നാലാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ (2011-16) ഇത് തിരുത്തുന്നതിനും പഴയത് പോലെ തനത് നികുതി വരുമാനത്തിന്റെ 3.5 ശതമാനം തുക അനുവദിക്കുന്നതിനുമുള്ള ശുപാർശ നൽകി. സർക്കാർ ഇത് അംഗീകരിക്കുകയും ആദ്യ വർഷം തന്നെ 3.5 ശതമാനമായി ഉയർത്തുകയും ചെയ്തു. അഞ്ചാം ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ 3.5 ശതമാനമാണ് അനുവദിച്ചത്. തുടർന്ന് ആറാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ശുപാർശ പ്രകാരം 2021-22 മുതൽ 4.0 ശതമാനമായി ഉയർത്തി.

ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ടിൽ നിന്നും ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകൾക്കും ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾക്കും ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ശുപാർശ പ്രകാരം ഒരു നിശ്ചിത തുകയാണ് അനുവദിക്കുന്നത്. ബാക്കി തുക ജനസംഖ്യാനുപാതികമായി ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകൾക്കും മുനിസിപ്പാലിറ്റികൾക്കും കോർപ്പറേഷനു കൾക്കുന്നു. 2004-05 മുതൽ നിലനിൽക്കുന്ന ഇതേ രീതി തന്നെയാണ് ഇപ്പോഴും തുടരുന്നത്.

കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത/സംസ്ഥാനാവിഷ്കൃത പരിപാടികൾക്കുള്ള വിഹിതം

ദേശീയ ഗ്രാമീണ തൊഴിലുറപ്പ് പരിപാടി പോലെയുള്ള നിരവധി കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പരിപാടികളും ലൈഫ് പാർപ്പിട പദ്ധതി പോലെയുള്ള ചില സംസ്ഥാന പരിപാടികളും നടപ്പാക്കുന്നത് പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളാണ്. പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ നടപ്പാക്കുന്ന കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പരിപാടികളുടെ സംസ്ഥാന വിഹിതം സംസ്ഥാന പദ്ധതി വിഹിതത്തിൽ നിന്നുമാണ് താഴേയ്ക്ക് നൽകുന്നത്. ഇതും പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ നടപ്പാക്കുന്ന സംസ്ഥാനാവിഷ്കൃത പരിപാടികൾക്കുള്ള വിഹിതവും കൂടിച്ചേരുന്ന തുക സംസ്ഥാന പദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ 7 ശതമാനത്തോളം വരും. ചുരുക്കത്തിൽ സംസ്ഥാന പദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ 34 ശതമാനത്തോളം തുക (വികസന ഫണ്ട് 27.2 ശതമാനം - കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പരിപാടികളുടെ സംസ്ഥാന വിഹിതവും സംസ്ഥാന പരിപാടികളുടെ വിഹിതവും 7 ശതമാനം) കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളാണ്. സംസ്ഥാന പദ്ധതി അടങ്കൽ തുകയോടൊപ്പം കേന്ദ്രാവിഷ്കത പരിപാടികളുടെ കേന്ദ്ര വിഹിതം കൂടി ചേരുന്നതാണ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മൊത്തം പദ്ധതി അടങ്കൽ (Aggregate Plan). ഇങ്ങനെയുള്ള മൊത്തം പദ്ധതി അടങ്കലിന്റെ 40 ശതമാനത്തോളവും കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളാണ്.

ഇതു കൂടാതെ വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ബജറ്റ് ശീർഷകങ്ങളിൽ വകയിരുത്തി ചില പദ്ധതിയേതര പരിപാടികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിനായി നോൺ പ്ലാൻ ഗ്രാന്റും പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് അനുവദിക്കുന്നുണ്ട്. 2023-24-ലെ സംസ്ഥാന ബജറ്റിൽ ഇപ്രകാരം നോൺ പ്ലാൻ ഗ്രാന്റ് ആയി വകയിരുത്തിയിട്ടുള്ളത് 157.50 കോടി രൂപയാണ്.

വികേന്ദ്രീകൃതാസൂത്രണം ആരംഭിച്ചതിനുശേഷം താഴേയ്ക്ക് വിന്യസിക്കുന്ന തുകയുടെ തോത് ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞിട്ടുണ്ട് എന്നത് വസ്തുതയാണ്. വിവിധ ധനകാര്യ കമ്മീഷനുകളുടെ ശുപാർശ പ്രകാരവും അല്ലാതെയും ധനവിന്യാസ സമ്പ്രദായത്തിൽ വരു

ത്തിയ മാറ്റങ്ങൾ കാരണമാണ് ഇങ്ങനെ സംഭവിച്ചത്. എന്നിരുന്നാലും ഏറ്റവും കൂടുതൽ വിഹിതം താഴേയ്ക്ക് വിന്യസിക്കുന്ന സംസ്ഥാനമാണ് കേരളം. താഴേയ്ക്ക് വിന്യസിക്കുന്ന തുകയുടെ തോത് ചില ഘട്ടങ്ങളിൽ കുറഞ്ഞിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അത് തിരുത്തുന്നതിനുള്ള ഗൗരവമായ ഇടപെടൽ സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ ഭാഗത്തുനിന്നും പലപ്പോഴും ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഏറ്റവും അവസാനം ആറാം സംസ്ഥാന ധനകാര്യ കമ്മീഷൻ ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സർക്കാർ എടുത്ത തീരുമാനപ്രകാരം പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾക്ക് വർദ്ധിച്ച തോതിൽ വിഹിതം ലഭിക്കുന്ന സാഹചര്യമാണ് ഇപ്പോഴുള്ളത്. മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ടും ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ടും 0.5 ശതമാനം വീതം വർദ്ധിപ്പിച്ചതോടെ ഇവ യഥാക്രമം 6.5 ശതമാനമായും 4 ശതമാനമായും ഉയർന്നു. വികസന ഫണ്ട് പടിപടിയായി ഉയർത്തി 30 ശതമാനത്തിൽ എത്തിക്കുന്നതിന് സർക്കാർ ജാഗ്രത കാണിക്കുന്നുമുണ്ട്.

പക്ഷേ, പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ പ്രവർത്തന സ്വാതന്ത്ര്യത്തെ കാര്യമായി ബാധിക്കുന്ന ചില പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പരിഹാരം കാണേണ്ടതുണ്ട് എന്നത് ഗൗരവമായി ചർച്ച ചെയ്യേണ്ടതുണ്ട്. കേന്ദ്രാവിഷ്കൃത പരിപാടികൾക്കും സംസ്ഥാന പരിപാടികൾക്കും പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ നിർബന്ധമായും തുക വകയിരുത്തേണ്ടി വരുന്നത് പ്രാദേശികാസൂത്രണത്തിന്റെ അന്തഃസത്ത ഇല്ലാതാക്കുന്ന ഒരു നടപടിയാണ്. ഇതുപോലെയുള്ള പരിപാടികൾക്ക് തുക നീക്കി വച്ചു കഴിഞ്ഞാൽ സ്വതന്ത്രമായി വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള ഇടം കുറയുന്നു എന്നത് പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ ദീർഘനാളായി ഉന്നയിക്കുന്ന ഒരു പരാതിയാണ്. സ്പിൽ ഓവർ പ്രോജക്ടുകൾക്ക് ഇരുപത് ശതമാനം ക്യാരിഓവർ അനുവദിക്കുമെന്നുള്ള തീരുമാനം എല്ലായ്പ്പോഴും നടപ്പാകുന്നില്ല. അതുപോലെ സംസ്ഥാന സർക്കാർ നടത്തേണ്ട ചെലവിനങ്ങൾക്ക് വേണ്ട തുക (ഉദാ. അംഗൻവാടി വർക്കർമാരുടെയും ഹെൽപ്പർമാരുടെയും വേതനം) ഉറവിടത്തിൽ കുറവ് ചെയ്യുന്നതും അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തെയും പ്രദേശികസൂത്രണത്തെയും പിന്നോട്ടടിക്കുന്ന ഒരു നടപടിയാണ്.

വർദ്ധിച്ച തോതിൽ വിഹിതം നല്കുന്നതോനൊപ്പം നീതിപൂർവമായി അത് വിഭജിച്ച് നല്കുക എന്നതും പ്രധാനമാണ്. നിശ്ചിത മനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ഉപാധിരഹിത ഫണ്ടുകളായ വികസന ഫണ്ട്, മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ട്, ജനറൽ പർപ്പസ് ഫണ്ട് എന്നിവ വിഭജിച്ച് നല്കുന്നത്. എന്നാൽ മെയിന്റനൻസ് ഫണ്ടിന്റെ കാര്യത്തിൽ യഥാർത്ഥ ആവശ്യത്തിന് അനുസരിച്ചല്ല വിതരണം നടത്തുന്നത് എന്ന പരാതി നിലനിൽക്കുന്നു. 2004-05 മുതൽ നിരന്തരം ഉന്നയിക്കപ്പെടുന്ന പരാതിയാണിത്. ഡിജിറ്റൽ ആസ്തി രജിസ്റ്റർ തയ്യാറാക്കുന്ന പ്രക്രിയ അടിയന്തിരമായി പൂർത്തിയാക്കുക എന്നതാണ് പരിഹാരം. 2023 അവസാനത്തോടെ റോഡ് ഡാറ്റായുടെ ശേഖരണവും 2024 അവസാനത്തോടെ റോഡിതര ഡാറ്റായുടെ ശേഖരണവും പൂർത്തിയാക്കാൻ കഴിയണം. എങ്കിൽ മാത്രമേ പുതിയ റോഡ് ഡാറ്റായെ അടിസ്ഥാനമാക്കി 2024-25 മുതലും പുതിയ റോഡിതര ഡാറ്റായെ അടിസ്ഥാനമാക്കി 2025-26 മുതലും ഫണ്ടുകൾ വിഭജിച്ച് നൽകാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ. അതിലൂടെ ആസ്തികൾ പരിപാലിക്കുന്നതിന് പര്യാപ്തമായ വിഹിതം ലഭിക്കുന്നില്ല എന്ന ദീർഘനാളത്തെ പരാതിക്ക് പരിഹാരം കാണാനാകണം.

എം.പി. ഫണ്ട്, എം.എൽ.എ ഫണ്ട് എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് നിർമ്മിച്ചതും ജില്ലാ/ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളുടെ ഫണ്ട് ഉപയോഗിച്ച് നിർമ്മിച്ചതുമായ വലിയ റോഡുകളുടെ സംരക്ഷണ ചുമതല ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകളെ ഏൽപ്പിക്കണമെന്ന ആവശ്യം ജില്ലാ പഞ്ചായത്തുകൾ ഉന്നയിക്കുന്നുണ്ട്. ഒരു നിശ്ചിത വീതിയിലും നീളത്തിലും കൂടുതലുള്ള റോഡുകളുടെ പരിപാലന ചുമതല മാറ്റി നൽകുന്നതിനുള്ള സാധ്യത പരിശോധിക്കണം.

ആരോഗ്യകരമായ വിഭവ വിനിയോഗത്തിന് കൂടുതൽ ശാസ്ത്രീയമായ വിഭവ വിന്യാസ നടപടിക്രമങ്ങൾ ആവശ്യമാണ്. വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ മുൻഗണന നിശ്ചയിക്കുന്നതിനും പ്രാദേശിക സർക്കാരുകളുടെ കാര്യശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും ഈ അവസരത്തിൽ ചർച്ചയ്ക്ക് വിധേയമാക്കേണ്ടതുണ്ട്.

1 Convenor, State Resource Group, Decentralised Planning

2 Member, Kerala State Planning Board

55

Effectiveness of Panchayats in rural development: A study of selected schemes in Kerala

Shri. Teeson C.J.[1] & Dr. Revathi K Sivadas[2]

Purpose: To examine the effectiveness of grama panchayats in utilising the plan fund for rural development in society

Design/methodology/approach: The study is mainly based on secondary data and the fundamental information is given from the ministry of panchayat raj, Grama Panchayat Development Plan, Ministry of rural development and latest Economic reviews. Time series analysis of plan fund utilisation and corresponding rural development is the major thrust of study

Findings: In a decentralised democratic society like Kerala, local governance plays a pivotal role in the development of rural area and boosting the standard of living of poor people in village areas. The Ministry of panchayat raj had initiated the people's campaign as "Sabki Yojana Sabka Vikas" being launched in all states from 2021 to 2022 for ensuring people's participation and preparing the grama panchayat development plan. The cordial coordination between different departments along with grama panchayat is strongly recommended for the effective implementation of several rural development programmes and policy initiatives.

Research limitations/applications: The study is based only on secondary data and is delimited to the selected schemes of rural development

Policy Implications: From the entire study, the implementation of central and state government funded programmes for the rural development needs the grass root level planning and judicious use of available resources under the supervision of grama panchayat

1 Assistant Professor & Research Scholar, Department of Economics, JAIN (Deemed to-be University), teesonj26@gmail.com

2 Assistant Professor & Research Guide, Department of Economics, JAIN (Deemed to-be University), sivadasrevathi@gmail.com

56

Enhancing the Scope for Kerala's Property Tax Regime

Dr. Nirmal Roy V.P.[1]

Property tax is a major own-tax revenue source for local bodies across the world. The scene is interesting in the case of the Indian state of Kerala, where the percentage of home ownership is one of the highest in India. Also interesting is the high percentage of urban population and the share of construction in the state's gross value added. While it has been reported that the property tax collection is abysmal, its potential is not also harnessed efficiently in the state. The recent hike in property tax rates in Kerala has to be seen as a desperate attempt to mop up revenue rather than rationalizing property tax rates. However, questions still remain with respect to the basis of property tax calculation in the state and the various taxing instruments employed for optimally utilizing the space of the urban property by the municipal bodies in the state in accordance with global best practices. The paper identifies some of the nuanced streams of

property taxes through a comprehensive review of municipal financing strategies from across the world. The scope for rationalizing property taxes also becomes imminent considering the fact that Kerala's urban service delivery calls for revamping in contemporary times. It is also important to harness the hike in property values due to massive public infrastructural investments such as the Kerala infrastructure investment fund board (KIIFB).

Keywords: Property tax, Municipal financing

1 Assistant Professor, Department of Economics, Kannur University

57

Tapping the potential of Property tax in Kerala

Smt. Anitha Kumary L.[1]

Property tax is the major source of own revenue of the Local Governments (LGs) in India. Property tax collection constitutes more than 60 per cent of the own revenue of LGs. All the Finance commissions over the years have strongly advocated for revenue augmentation from property tax.

The report by the World Bank highlighted the fact that India is far behind in collection of property tax compared to Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) as well as BRICS countries such as Brazil and South Africa in terms of revenues from the urban immovable property tax. The average collection from property taxes as a proportion of gross domestic product (GDP) was about 1.1 per cent in the OECD group, it was only 0.2 per cent in India for Urban local bodies. In countries such as Canada, the United Kingdom and the United states, property tax collections form the bedrock of local governments' revenues and are about 3 per cent of their respective GDPs (FFC, 2020, Vol I, page 184) as per the World Bank Study sponsored by XV Finance Commission. XV Finance Commission identified several factors for the low property tax revenue in India such as under valuation, incomplete registers, policy inadequacy and ineffective administration based on the World Bank Report on property tax collection

Kerala has been collecting only 0.04 per cent of GSDP as property tax collection during 2018-19 in urban local governments. In 2011-12, it showed an improvement in 2011-12 to 0.06 per cent which is even less than all India average (0.2 per cent).

With the available property tax collection in Corporations and Municipalities in Kerala, we have estimated the potential property tax collection in Corporations and Municipalities by using the estimated potential of property tax collection in urban Local Governments by XV Finance Commission. If we follow the figures of XV Finance Commission, the property tax collection of Urban LGs in Kerala would have been raised to Rs 1563.31 crores (if collection is 0.2 per cent of GSDP). The difference in actual and estimated is Rs.1255 crores. If it increases to 1.1 per cent of GSDP, (as in the case of OECD countries), then the collection of property tax would become Rs.8000 crore.

The value of assets of land and building have an influence on the potential of property tax collection in a state. In the case of assets of land value based on the Debt and investment survey 2013, Haryana occupied first place in rural areas. Kerala placed in second position in rural. While in the case of building value, Kerala placed in first in rural areas. Kerala placed first in land value in

urban areas also while it is placed in fourth place in value of building.

Kerala has got immense potential of house tax collection based on the calculation XV Finance Commission estimate of house tax potential of various states in the year 2019. Kerala has the potential of Rs.2300 crores as house tax in rural areas and placed in 6th position.. In the case of urban areas, the estimated potential of house tax in Kerala is Rs 2462 crores and placed in second position behind Maharashtra.

The existing property tax rate is based on the plinth area wise calculation with certain weights on certain items in Urban local bodies. It includes distance from road (road type), Building usage (residential and commercial, worship places, purpose, floor types including AC usage, floor area, age of the building and the like. For tapping more revenue from property tax in urban local bodies can be done with the introduction of property tax rate on the basis of the fair value of the land. Proper weightage in fair value of land will enhance the scope of property tax collection in Kerala. Six state finance commission also recommended this aspect. The estimation would have done by estimating property tax potential by taking the actual data of buildings in each local area. The property tax in Kerala can also be increased by periodic revision of rate of tax and by increasing the efficiency in collection.

1 Visiting Faculty, GIFT

Financing Kerala Development – Perspectives of the Congresses on Kerala Studies

Dr. T.M. Thomas Isaac

A paradigm shift in Kerala`s development process with greater focus on acceleration of domestic production sectors to generate quality jobs for the educated work force is a key objective of development policy. The state would continue to play a key role in planning and providing resources for this transition. Therefore, the state of public finance has been an area of prime concern and deliberation in all the past four Congresses on Kerala Studies.

I

In the first edition of the congress, Prof. I.S. Gulati made the key presentation on "Financial Constraints to Kerala`s Economic Development". Dr. K.K. George was yet to publish his book "Limits to Kerala Model of Development - An Analysis of Fiscal Crisis and its Implications". But there was already a general feeling in the air that the state was in a blind alley: "It cannot cut down the social services, the public won`t allow this to happen. But because the state must incur increasing revenue account deficits, the size of its plan outlay goes on declining". The rising revenue deficit also adversely affected the capital expenditure. Increasing proportion of borrowed money had to be spent on revenue expenditure.

The above distortion of public expenditure along with low credit - deposit ratios of national financial institutions relatively lower than that of other States, and negligible share of central public investments were the main factors impeding the financing the development of Kerala. During the 4 decadal period of 1950-1991, Kerala grew at a rather slow pace of around 3 per cent. The state was caught in a vicious circle of low growth and low investment. A decisive step up of public investment was the prerequisite if the State was to come out of its low growth phase.

Prof. Gulati was of opinion that the revenue deficit was due not necessarily to low level of or poor growth in revenue receipts but to a higher rate of growth in revenue expenditure. It was felt that the way out of the sort of trap that Kerala faced was the Finance and Planning Commissions giving due recognition to Kerala`s specific problems and stepping up of investment by the centre and the more initiatives from the private sector. The State also had to take earnest efforts to rationalise its revenue expenditure without compromising on social sector spending and social welfare schemes.

II

Despite the somber analysis of the Congress the fiscal drift continued leading to a full-scale fiscal crisis in 2000. It was triggered by the fall in tax revenue due to synchronized downturn in the prices of agricultural crops and the sharp decline in the central transfers due to unfavorable award of the 11th Finance Commission. Devolution of nearly 35 per cent of the plan outlay to the local governments, as part of one of the most radical democratic decentralization programs, the People`s Plan Campaign, also had reduced the fiscal space at the state level. The revenue deficit in 2000-01 was 4.3 per cent, fiscal deficit 5.3 per cent and debt GDP ratio almost 40 per cent. The

treasury was on overdraft for 213 days. The fiscal crisis was considered as one of the factors for the electoral defeat of the LDF in 2001 election.

The new UDF government immediately launched a program for fiscal consolidation, the center piece of which was a drastic Fiscal Responsibility and Budget Management (FRBM) Act. In a fit of reform fury, fiscal deficit targets of 2 per cent and revenue deficit of zero per cent were fixed to be achieved within five years. For government guarantees an inflexible figure of ₹14000 Crore was also fixed. The deficit targeting was to be driven by expenditure compression namely cutting subsidies, freezing benefits of salaried employees, and truncating development expenditure. Utility prices also hiked unreasonably. These measures resulted in serious public backlash and set back local government and parliament elections. In response, many of the measures for expenditure compression were withdrawn before the assembly elections.

It was in this context that a Second Congress in Kerala Studies was organized in 2005. The congress document was categorical in its rejection of the above fiscal strategy. "….a solution to the fiscal crisis, especially in a growing economy has to be revenue-led and not based on deficit targeting which, more often than not, resulted in drastic cut in the funds for addressing the needs of the poor and vulnerable. Though economy in expenditure must be observed, attempts for across-the-board compression of the expenditure leads to deceitful accounting practices and denial of timely disbursal of social security benefits to the poor and unorganized sections."

The tax buoyancy declined and own non-tax revenue as share of GSDP declined. Central government transfers as a share of the total revenue declined from an average of 38.2 per cent during the period 1970-75 to 25.8 per cent during 2000-04. While the revenues of the State stagnated, the average share of revenue expenditure in GSDP, after reversal of the economy measures, increased. As a result, the final fiscal consolidation was only moderate; the revenue deficit and fiscal deficit declined respectively only to 2.49 per cent and 3.3 per cent of GSDP in 2005-06. The debt burden declined to 36.5 per cent of the GSDP.

The UDF government itself in its memorandum to the 12th Finance Commission confessed that without substantial increase in the devolution state would not be able to reach the FRBM targets. The congress document demanded an overhaul of the federal fiscal relations. It was also critical of the approach of the 11th and 12th Finance Commissions because of which the state did not receive any grant under Article 275 despite the high deficits.

The recommendations of the second Congress focused on reforming the VAT system from uniform rate to a floor rate system and restructuring the tax administration. Fixing of fair value for different grades of lands was proposed for enhancing the revenue through the collection of stamp duty. Despite the relatively high tax - GSDP ratio of Kerala there was scope for further enhancing it. Selective economy in expenditure, as against across-the-board expenditure compression was sought to be emphasized. The online computerization of treasury network was to be put in place for effective budgetary controls.

III

The adoption of the above recommendations by the LDF government (2006-2011) resulted in a dramatic turnaround in the fiscal situation and fiscal consolidation. The revenue deficit almost halved from 3.45 per cent during 2001-05 to 1.86 per cent during 2006-10. Between the two periods the fiscal deficit also declined from 4.49 per cent to 3.09 per cent. The debt to GSDP ratio declined from 35.55 per cent to 31.17 per cent. The number of dates of treasury overdraft sharply declined and was zero during the last three years.

While the moderate fiscal consolidation of the earlier period was achieved through expenditure compression, the second period followed a strategy of revenue enhancement. The Congress

document has described the measures adopted by the government in detail.

The experiment to transform VAT rates into floor rates failed. VAT rates on selected commodities were increased to 20 per cent. But this hike had to be withdrawn because of trade diversion to neighboring states. Instead of modifying VAT rates, attention was focused on imposition of entry tax so that all the inter-state commodity movements were subjected to taxation. The check posts were made corruption free in a mission mode operation. The entire tax administration was revamped with E-governance which resulted in comprehensive database and systematic data mining to prevent tax avoidance. The fair value system for land property was introduced. All these measures substantially increased the tax buoyancy and states own tax revenue increased by around 20 per cent per annum. The capital expenditure doubled from 0.6 per cent of the GSDP in 2005-06 to 1.2 per cent in 2010-11.

Another significant event was the ₹5000 crores anti-recession package announced during the global recession of 2009, an initiative which was approvingly referred to in the RBI`s report on State Finances. The required fund for the package was mostly mobilized through public accounts. This initiative was further taken up by the third Congress on Kerala Studies.

The development oriented fiscal policy proposed by the Third Congress put forward a novel suggestion: While pursuing the fiscal consolidation it was also important that Kerala accelerate its capital expenditure beyond the budgetary limits through off budget borrowing. It was vital that the state overcomes its infrastructural deficit at the earliest. The treasury was to be modernized, computerized, and brought under the core banking system. This would enable the treasury savings bank to attract more deposits which could be channelized for investment.

It also suggested the promotion of para statals to and public sector infrastructure companies to borrow and undertake investment in infrastructure. This suggestion was the basis of a proposal in the interim budget for 2011-12 presented immediately after the Congress for a special purpose vehicle which would borrow on government guarantee and government annuity payments. Thus, one can say that the prototype of Kerala Infrastructure Investment Fund Board (KIIFB) was inspired by the Third Congress on Kerala Studies.

IV

The above fiscal consolidation process was undermined during the next UDF regime (2011-16). The tax revenue continued its buoyancy at above 20 per cent per annum during the first two years. Thereafter it registered a precipitous fall to 10 per cent per annum. The document of the Fourth Congress largely attributed it to inefficiency and corruption. Though this was correct to a large extent, it needed more analysis. Even after the LDF came to power in 2016, the VAT revenue continued to be stuck at 10 per cent. Here it requires mention that the first four years of the LDF government witnessed demonetization, health emergencies like Nipah, massive floods, extreme rainfall events and lastly the pandemic Covid-19. None of these extraordinary situations existed during the last three years of the UDF regime of 2011-16.

The answer to secular decline in growth rate of own tax revenue of Kerala also lies in a major change that occurred in Kerala tax system in 2012-13. Supreme Court struck down the entry tax imposed on inter-state traffic. Kerala is an economy characterized by high inter-state and foreign trade over which the state has no right of taxation. With the entry tax banned there was nothing to prevent anybody importing commodities to Kerala claiming that it was for their own use and not for sale. This proved to be a growing hemorrhage on the tax revenue of the state. The expectation was that GST, a destination based all India tax would enable Kerala to plug the tax leakage in interstate trade and boost its revenue.

The Congress document was optimistic about improving the tax buoyancy and put forward several administrative reforms for this purpose. It further elaborated on the proposal mooted previously for borrowing outside the budget for infrastructure investment. A special finance agency for construction of rural roads. Local governments were to be encouraged to borrow for housing programs. A suggestion was even made for a construction company undertaking projects under an annuity scheme from the State government.

V

The fiscal consolidation process continued to remain a mirage even after the LDF government came to power in 2016. While the revenue expenditure continued to mount, particularly during the floods and Covid-19, the revenue growth was only modest due to declining transfers from the central government and stagnation in own tax revenue even after introduction of the GST.

A key challenge before the Fifth Congress of Kerala Studies is to unravel the reasons behind the slow growth of GST revenue. Given the fact 60-70 per cent of Kerala`s consumption is being met from import from outside one would have expected the IGST revenue of the state to be substantially higher than the SGST revenue. This has not been the case. The delays in the introduction of E-way bill, weakness of the IT backbone, arbitrary reduction in the GST rates, set off from IGST the input credit from other streams and distribution of IGST unaccounted arrears as per Finance Commission norms are all possible explanatory factors.

A heartening trend in GST revenue has been the 22 per cent growth achieved last year and maintenance of this momentum during the current year. With IT backbone and E-way bill in full operation and administrative reforms being undertaken, Kerala can possibly move into a revenue growth trajectory of 2006-07/2012-13 and once again move into the path of fiscal consolidation.

Meanwhile, the strategy of extra budgetary borrowing through KIIFB for infrastructural investment has run into rough weather with the central government considering that the loans taken by KIIFB would be a part of State's borrowing with retrospective effect. As a result, Kerala`s public borrowing has been cut even below the 3 per cent recommended by the 15th Finance Commission. To date, no infrastructure investment under annuity schemes by the Union or the States has been considered as public borrowing by the respective government. The central government's off budgetary borrowing or its extra budgetary borrowing is not considered for the calculation of its fiscal deficit.

This brings us to the question of inequities in the Centre-State fiscal relations. The central government systematically undermines the fiscal space and autonomy of the State governments. Instead of co-operative federalism we are witnessing coercive federalism. The issues related to fiscal federalism assume great importance to the State in the context of the forth coming appointment of 16th Union Finance Commission.

At this juncture, the Fifth Study Congress is aptly looking at various facets of Kerala's public finances comprehensively to ensure that our developmental priorities are not in peril. It is hoped that the seminar as part of the Fifth Study Congress will give us a much better insight on designing a sustainable fiscal roadmap for the State in the immediate and medium-term future.

STAY SAFE ONLINE

G20 भारत 2023 INDIA

Information & Public Relations Department
Government of Kerala

THE REAL KERALA STORY

Kerala, a jewel in India's crown, unfolds a remarkable tale of social harmony, equitable growth, and progressive values. With its unique model of inclusive development, Kerala has emerged as an exemplar of people-centric progress. Here, compassion and social justice drive policies that empower marginalised communities and foster equal opportunities for all. Kerala shines as a beacon of progressive ideals, where every voice matters and the spirit of unity paves the way for a brighter future. Discover the real Kerala story, where dreams thrive, and humanity flourishes under the Pinarayi Vijayan Government, which confidently marches on into its third year.

Scan for the
Real Kerala Story

Ranks First in NITI Aayog's Sustainable Development Index. | Ranks First in Public Affairs Index. | Tops the Union Ministry of Education's Index of Excellence. | State with the lowest poverty ratio as per the National Multidimensional Poverty Index by NITI Aayog. | Topped the Happiness Index Survey by India Today. | Top Position in NITI Aayog's Health Index for 4 consecutive years. | Second Rank in NITI Aayog's State Energy and Climate Index List.

എ.കെ.ജി. പഠനഗവേഷണകേന്ദ്രം • തിരുവനന്തപുരം
കാട്ടായിക്കോണം വി ശ്രീധർ പഠനഗവേഷണ കേന്ദ്രം, തിരുവനന്തപുരം

www.akgcentre.in